

Shri Sukdam

With Shri-prasadini Sanskrit Commentary etc.

and

Gujarati Translation

by

Rajvaidya Jivram Kalidas Shastri
(Wan. Shricharanatirtha Maharaj)

Publishers

THE RASASHALA AUSHADHASHRAM,
GONDAL, KATHIAWAD, INDIA

સુકદમ
જીવ
જીવ
5th Edition

Price Re. 1-80

Pausha
Vikram Samvat
2009

January
1953

गवर्नमेन्ट ओफ इन्डियाना कायदा अनुसार प्रकाशके सर्व हक स्वामिन राख्वा ऐ.

*All rights, according to Government Act, are reserved
by the Publishers.*

નિવેદન

શ્રી સૂક્ત એ ઉપાસકાનું આલોક પરલોકના કલ્યાણની સાધના રૂપ ઉત્તમ વૈદિક તાત્ત્વિક શ્રી લક્ષ્મી સુવનેશ્વરીનું સ્તવન છે. કળિયુગમાં દેવી અને ગણપતિ તત્કાળ સિદ્ધિ આપનારાં ગણાય છે. આ શ્રી સૂક્તમાંનું દેવીનું સ્તવન મંત્રમય છે. અર્થાત્ તેનો દરેક મંત્ર સિદ્ધિ ઉદ્ધાર કરેલો મંત્ર છે. તે મનુષ્યની પ્રત્યેક અભિલાષા પૂર્ણ કરે છે. જગતમાં રહેલા મનુષ્યો પછી તે ગમે તે વર્ણ આશ્રમ કે ધર્મનાં હોય દરેકને કાંઈ ને કાંઈ આલોકની એષણા-વિવિધ કામના હોય છે. વિદ્યા બુદ્ધિ સ્મૃતિ લક્ષ્મી વૈભવ ધન ઐશ્વર્ય શાસ્ત્રસિદ્ધિ રસસિદ્ધિ દેહસિદ્ધિ લોકસિદ્ધિ, પ્રભ કલ્યાણ પ્રવૃત્તિ એમ જુદી જુદી કાઠીના જુદી જુદી પ્રકૃતિ અને સંસ્કારના મનુષ્યોને સંસારની જુદી જુદી અભિલાષા મનોરથ કામના હોય છે તે સફળ કરવાની શક્તિ દેવીમાં છે દેવી મંત્રને આધીન છે. ભારતવર્ષનાં તંત્ર ગ્રંથોમાં જુદા જુદા દેવ દેવીઓની સિદ્ધિ માટે જુદાજુદા મંત્રો અને પ્રયોગો બતાવેલા છે, તેમાં આખા ભરતખંડમાં સર્વમાન્ય ચમત્કારી અને ઘેર ઘેર શ્રદ્ધા ભક્તિથી ઉપયોગ કરાતા ચંડીપાઠ, લઘુસ્તવ, શ્રીસૂક્ત, સૌંદર્ય લહરી જેવા કેટલાક ધરગણુ ગ્રંથો સ્તોત્રો પાઠ અને યંત્રો છે.

જુદાજુદા ધર્મ અને સંપ્રદાયમાં દેવીનું પૂજન અર્ચન મુખ્ય છે. જુદાજુદા નામ રૂપ આકૃતિ અને ક્રિયાથી દરેક ધર્મમાં દેવી પૂજાય છે. શ્રીની ઉપાસના તો દરેક હિંદુ ધર્મમાં આ નામે જ કરાય છે મહર્ષિ સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી મહારાજ સૌથી પ્રથમ છપાવેલા સંધ્યાના પુસ્તકમાં શ્રી સૂક્ત છપાવી શ્રીના સ્તવન પૂજનને સ્વીકાર્યું છે. સ્વામીજી પછીના આર્ય સમાજના વિદ્વાનોને તેમાં શ્રુતિ પૂજન લાગવાથી તે કાઠી નાખ્યું છતાં શ્રી સૂક્ત વૈદિક તંત્ર હવે આજે આર્ય સમાજ અને બીજા શ્રુતિ પૂજનને ગોણુ માનનારા સંપ્રદાયો પણ શ્રી સૂક્તની ઉપાસના સ્વીકારે છે કરે છે.

સંસારમાં રહેલા આલોક દર્શક દેશ્વર અને તે પછીની આલોકે વર્ણ કામોનાં બ્રહ્મચારી ગૃહસ્થી વાનપ્રસ્થી અને સંન્યાસી ગમે તે આશ્રમનાં મનુષ્યોને ધન અને આલોકનું સુખ બેઠ્યું છે, આર્ય ધર્મના અનુયાયી જનો તથા તેના આચાર્ય મહાધીશ પીઠાધીશ મંડળેશ્વર દંડી મુંડી વિવિધ પ્રણાલિકા પરંપરાના સંન્યાસી લાગી સાધુ સંત મહંત તથા જગતના વિદેશી ધર્મો તેના અનુયાયીઓ અને તે ધર્મના પ્રવર્તકો ધર્મનેતાઓ અર્થાત સંસારમાં

રહેનારા ગૃહસ્થી કે ત્યાગી દરેક દાટીના દરેક અનુષ્ઠાને સંસારમાં પ્રાપ્ત થતાં વિવિધ પ્રકારનાં સુખ જોઈએ છે. દરેકને મંસાગ્રમાં સુખી જીવન ગાળવાની એકસા અભિલાષા હોય છે. તે સફળ કરવા માટે, સ્ત્રી પુત્ર પોત્રાદિ સંતાનો નોકર ચાકર સેવક ભક્ત વાહન મકાન કે બીજા વિલાસ વૈભવને માટે, ઉપયોગી સાધનો તથા તે મેળવવાનાં સાધનરૂપ ધન ઐશ્વર્ય સંપત્તિ સમૃદ્ધિ સોને જોઈએ છે. એ વૈભવ વિલાસ કે સુખ મોગવનાર્થ શરીર છે એટલે શરીર નિરોગી દૃઢપ્રુદ્ધ દીર્ઘાયુષી થાય એ દરેકની મનઃકામના હોય છે તે બધું મેળવવા માટે તેઓ અનેક લૌકિક પ્રયત્નો કરે છે છતાં તેમાં દેવતાની મદાયતાની મદદ રાખે છે, તે મેળવવા દેવતાશક્તિની મદદ ઈચ્છે છે તે સાદુ સાધુ સંત મહાત્મા લોકોને ગોતે છે. શરણે જાય છે અને કોઈ સિદ્ધ પુરૂષ પાસેથી બ્રાહ્મવશાત મંત્રસિદ્ધિ કે તેવી બીજી સિદ્ધિ મળે તો પોતાના જીવનની સફળતા માને છે.

આર્ય શાસ્ત્રોમાં સેંકડો તંત્ર ગ્રંથોમાં વિવિધ પ્રકારના પ્રયોગો વર્ણવ્યા છે પણ "ગુરુ વિના જ્ઞાન મળતું નથી" એ કહેવત પ્રમાણે કેવળ શાસ્ત્ર વાંચીને તેમાં વર્ણવેલી સિદ્ધિ બ્રાહ્મશાળી કે પૂર્વ જન્મના સંસ્કારોને કદાચ મળે છે પણ મોટે ભાગે શાસ્ત્રમાં વર્ણવેલ મંત્ર તંત્ર કે રસની સિદ્ધિ મેળવવા ગુરુને શરણે જઈ તેમાંનું જ્ઞાન કે તેનું રહસ્ય જાણી પછી તેમાં પ્રયત્ન કરવો એ ઉત્તમ છે. છતાં મોટે ભાગે પ્રજા શાસ્ત્રને ગુરુ માની દેવતાઈ સિદ્ધિ મેળવવા પ્રયત્ન કરે છે તેઓને સરલ માર્ગ બતાવવો અર્થાત આવાં સ્તોત્રો સ્તવનો મંત્રોની શાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા સરલતાથી જાણી સમજી કરી શકે તે રીતે સરલ કરી દેખાડવી એ તે તે વિષયના વિદ્વાનો આચાર્યો ગુરુદયાનોત્તું કર્તવ્ય છે. પ્રજા આધ્યાત્મિક કલ્યાણ સાધવા સાથે સંસારમાં સુખી જીવન ગાળી શકે, ધાર્મિક જીવનમાં વધુ પ્રવૃત્ત થઈ આચાર વિચાર નિયમ સદાચાર અને પવિત્ર આચરણવાળી બને એ દરેક ધર્મના આચાર્યો ગુરુએ કે વિદ્વાને ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે, જ્યોત્ષ્ણના જડવાદમાં એમાંનું જગત વિનાશને માર્ગે જઈ રહ્યું છે તે દૃષ્ટિને માર્ગે પ્રવરતે. રાજવૈદશ્રી જીવદેશ કાલીદાસ શાસ્ત્રીજીનું આ ૪૨ વર્ષથી નિશ્ચિત કરેલું ધ્યેય તપ અને ત્રન છે.

પોતાનો આયુર્વેદ વૈદકનો વ્યવસાય છતાં ગ્રામજીવન તરીકે શાસ્ત્ર સંશોધન કરી તેનો લાભ દેશને આપવો એવો સંકલ્પ કરી રાજવૈદશ્રીએ

૪૨ વર્ષ પહેલાં રસશાળા ઔષધાશ્રમની સ્થાપના કરેલી તે સાથે જ ઝાઝને આધ્યાત્મિક માર્ગે દોરવાના કર્તવ્યનો પણ પ્રારંભ કર્યો. તેની સફળતાના પાયા રૂપ હસ્તલિખિત ગ્રંથોનો સંગ્રહ કરવા માંડ્યો. આજ ૪૨ વિષયના ૧૭,૦૦૦ સત્તર હજારથી વધુ હસ્તલિખિત ગ્રંથો શ્રી હુવનેશ્વરી ગ્રંથ ભંડારમાં છે. તેમાંના અનેક ગ્રંથોનાં જાતે સંશોધન કરી વિવિધ વિષયના ૧૦૭ ગ્રંથો આજ સુધીમાં બહાર પાડ્યા છે. હજી એ કાર્ય કર્યું જાય છે. લગભગ ૩૦૦ નાના મોટા ગ્રંથો સંશોધન કરી તૈયાર કરેલ છે જે સમય સંભોગની અનુકૂળતાએ પ્રસિદ્ધ કરાશે.

આ સંસ્થામાં શ્રી સૂક્તની ૧૫ હસ્તપ્રતો છે બધી પ્રતો સાથે સંશોધન કરી રાજવૈદશ્રીએ શ્રી સૂક્તની પહેલી આવૃત્તિ સંવત ૧૯૬૦માં બહાર પાડી હતી. ૪થી આવૃત્તિ બે વર્ષથી બહાર પડેલી. ધણી સમયથી શ્રી ઉપાસદો ભક્તોની માગણીઓ છતાં આ પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડતાં ઘણો વખત નીકળી ગયો છે. ભક્તોને બહુ વાટ જોવી પડી છે તે માટે ખેદ થાય છે. સૌ જાણે છે કે રસશાળાનું છાપખાનું રસશાળાના વેપાર ધંધા અંગેના સાહિત્યો પ્રસિદ્ધ કરવામાં જ રોકાયેલું રહે છે તેથી ઈતર સાહિત્ય પ્રસિદ્ધ કરવામાં, વિલંબ થાય છે. આ શ્રી સૂક્તની પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડવાના ધણી વિલંબનું એ કારણ છે.

આજ સુધી આ પુસ્તકની ૪ આવૃત્તિઓ સંસ્કૃત સાથે ગુજરાતી ભાષાંતરવાળી પ્રસિદ્ધ થઇ છે છતાં હિંદની ઘણી ભાષાની પ્રજાએ તેનો લાભ લીધો છે પરંતુ ઈતર ભાષાવાળી પ્રજા સરલતાથી આ પુસ્તકનો લાભ લઈ શકે તે માટે આ ૫મી આવૃત્તિ ગુજરાતી અને હિંદી બેઈ ભાષામાં પ્રસિદ્ધ કરેલ છે. હવે પછી મરાઠી, ઇંગ્લેશ અને બીજી ભાષામાં પણ પ્રસિદ્ધ કરવા ધારણા છે. આ શ્રીસૂક્તનો હિંદની અને વિદેશની, આર્ય ધર્મની અને વિદેશી ધર્મની, ગૃહસ્થી અને સાગી બધી પ્રજા લાભ લઈ આવોઠ પરલોકનું કલ્યાણ સાથે અને સુખી થાય અને આની ઉપાસના કરનારા ભક્તોના મનોરથ સફળ થાય એવી પ્રાર્થના સાથે આ ૫મી આવૃત્તિ તેઓના હાથમાં મુકીએ છીએ.

શ્રીયંત્ર કે શ્રીસૂક્તના યંત્રની અપૂર્ણતા શ્રી સૂક્તમાં આજ સુધી ભક્તોને ખટકતી હતી. શ્રી સૂક્તના યંત્રનો ઉદ્ધાર આજ સુધી કોઈએ કર્યો નથી, કોઈ પણ ગ્રંથમાં નથી. આગલી આવૃત્તિઓમાં અમે આપેલ છે તે

રહેનારા ગૃહસ્થી કે લાગી દરેક કોટીના દરેક મનુષ્યને સંસારમાં પ્રાપ્ત થતાં વિવિધ પ્રકારનાં સુખ જોઈએ છે. દરેકને સંસારમાં સુખી જીવન ગાળવાની એકલા અભિલાષા હોય છે. તે સફળ કરવા માટે, સ્ત્રી પુત્ર પૌત્રાદિ સંતાનો નોકર ચાકર સેવક ભક્ત વાહન મકાન કે ખીજ વિલાસ વૈભવને માટે, ઉપયોગી સાધનો તથા તે જોળવવાનાં સાધનરૂપ ધન ઐશ્વર્ય સંપત્તિ સમૃદ્ધિ સોને જોઈએ છે. એ વૈભવ વિલાસ કે સુખ ભોગવનારું શરીર છે એટલે શરીર નીરોગી દૃઢપ્રુદ્ધ દીર્ઘાયુષી થાય એ દરેકની મનકામના હોય છે તે બધું જોળવવા માટે તેઓ અનેક લૌકિક પ્રયત્નો કરે છે છતાં તેમાં દેવતાની સહાયતાની ઇચ્છા રાખે છે, તે જોળવવા દેવતાઇ શક્તિની મદદ ઇચ્છે છે તે સાચું સાધુ સંત મહાત્મા લોકોને જાણે છે. શરણે જાય છે અને કોઈ સિદ્ધ પુરૂષ પાસેથી બાળ્યવશાત મંત્રસિદ્ધિ કે તેવી ખીજ સિદ્ધિ મળે તો પોતાના જીવનની સફળતા માને છે.

આર્ય શાસ્ત્રોમાં સંકટો તંત્ર અર્થોમાં વિવિધ પ્રકારના પ્રયોગો વર્ણવ્યા છે પણ “ગુરુ વિના જ્ઞાન મળતું નથી” એ કહેવત પ્રમાણે દેવજ શાસ્ત્ર વાંચીને તેમાં વર્ણવેલી સિદ્ધિ બાળ્યશાળી કે પુર્વ જન્મના સંસ્કારોને કદાચ મળે છે પણ મોટે ભાગે શાસ્ત્રમાં વર્ણવેલ મંત્ર તંત્ર કે રસની સિદ્ધિ જોળવવા ગુરુને શરણે જઈ તેમાંનું જ્ઞાન કે તેનું રહસ્ય જાણી પછી તેમાં પ્રયત્ન કરવો એ ઉત્તમ છે. છતાં મોટે ભાગે પ્રજા શાસ્ત્રને ગુરુ માની દેવતાઈ સિદ્ધિ જોળવવા પ્રયત્ન કરે છે તેઓને સરસ માર્ગ જતાવવો અર્થાત આવાં સ્તોત્રો સ્તવનો મંત્રોની શાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા સરસતાથી જાણી સમજી કરી શકે તે રીતે સરસ કરી દેખાડવી એ તે તે વિષયના વિદ્વાનો આચાર્યો ગુરુસ્થાનોનું કર્તવ્ય છે. પ્રજા આધ્યાત્મિક કલ્યાણ સાધવા સાથે સંસારમાં સુખી જીવન ગાળી શકે, ધાર્મિક જીવનમાં વધુ પ્રવૃત્ત થઈ આચાર વિચાર નિત્ય નિયમ સદાચાર અને પવિત્ર આચરણવાળી જાને એ દરેક ધર્મના આચાર્યો ગુરુએ કે વિદ્વાને ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે, જથી હાલના જડવાદમાં ખેંચાતું જગત વિનાશને માર્ગે જઈ રહ્યું છે તે હત્રત્તિને માર્ગે પ્રવરતે. રાજવૈદ્યશ્રી જીવરંજન કાલીદાસ શાસ્ત્રીજીનું આ ૪૨ વર્ષથી નિશ્ચિત કરેલું ધ્યેય તપ અને વ્રત છે.

પોતાનો આયુર્વેદ વૈદકનો વ્યવસાય છતાં ગ્રાહ્ય તરીકે શાસ્ત્ર સંશોધન કરી તેનો લાભ દેશને આપવો એવો સંકલ્પ કરી રાજવૈદ્યશ્રીએ

૪૨ વર્ષ પહેલાં રસશાળા ઔષધાશ્રમની સ્થાપના કરેલી તે સાથે જ પ્રબળ આધ્યાત્મિક માર્ગે દોરવાના કર્તવ્યનો પણ પ્રારંભ કર્યો. તેની સફળતાના પાયા રૂપ હસ્તલિખિત ગ્રંથોનો સંગ્રહ કરવા માંડ્યો. આજ ૪૨ વિષયના ૧૭,૦૦૦ સત્તર હજારથી વધુ હસ્તલિખિત ગ્રંથો શ્રી ભુવનેશ્વરી ગ્રંથ ભંડારમાં છે. તેમાંના અનેક ગ્રંથોનાં બંધને સંશોધન કરી વિવિધ વિષયના ૧૦૭ ગ્રંથો આજ સુધીમાં બહાર પાડ્યા છે હજી એ કાર્ય કર્યું બધ છે હાલમાં ૩૦૦ નાના મોટા ગ્રંથો સંશોધન કરી તૈયાર કરેલ છે જે સમય સંભોગની અનુકૂળતાએ પ્રસિદ્ધ કરાશે.

આ સરથામાં શ્રી સૂક્તની ૧૫ હસ્તપ્રતો છે બધી પ્રતો સાથે સંશોધન કરી રાજવૈદ્યશ્રીએ શ્રી સૂક્તની પહેલી આવૃત્તિ સંવત ૧૯૬૦માં બહાર પાડી હતી. ૪થી આવૃત્તિ બે વર્ષથી બહાર પડેલી. ઘણા સમયથી શ્રી ઉપાસના ભક્તોની માગણીઓ છતાં આ પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડતાં ઘણા વખત નીકળી ગયો છે ભક્તોને બહુ વાટ જોવી પડી છે તે માટે ખેદ થાય છે. સૌ જાણે છે કે રસશાળાનું છાપખાનું રસશાળાના વેપાર ધંધા અંગેના સાહિત્યો પ્રસિદ્ધ કરવામાં જ રોકાયેલું રહે છે તેથી ઈતર સાહિત્ય પ્રસિદ્ધ કરવામાં વિલંબ થાય છે. આ શ્રી સૂક્તની પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડવાના ઘણા વિલંબનું એ કારણ છે.

આજ સુધી આ પુસ્તકની ૪ આવૃત્તિઓ સંસ્કૃત સાથે ગુજરાતી ભાષાંતરવાળી પ્રસિદ્ધ થઈ છે છતાં હિંદની ઘણી ભાષાની પ્રબળે તેનો લાભ લીધો છે પરંતુ ઈતર ભાષાવાળી પ્રબળ સરલતાથી આ પુસ્તકનો લાભ લઈ શકે તે માટે આ ૫મી આવૃત્તિ ગુજરાતી અને હિંદી બેઈ ભાષામાં પ્રસિદ્ધ કરેલ છે. હવે પછી મરાઠી, ઇંગ્લેશ અને બીજી ભાષામાં પણ પ્રસિદ્ધ કરવા ધારણા છે આ શ્રીસૂક્તનો હિંદની અને વિદેશની, આર્ય ધર્મની અને વિદેશી ધર્મની, ગૃહસ્થી અને સાગી બધી પ્રબળ લાભ લઈ આવોલોક પરલોકનું કલ્યાણ સાધે અને સુખી થાય અને આની ઉપાસના કરનારા ભક્તોના મનોરથ સફળ થાય એવી પ્રાર્થના સાથે આ ૫મી આવૃત્તિ તેઓના હાથમાં મુકીએ છીએ.

શ્રીયંત્ર કે શ્રીસૂક્તના યંત્રની અપૂર્ણતા શ્રી સૂક્તમાં આજ સુધી ભક્તોને ખટકતી હતી. શ્રી સૂક્તના યંત્રનો ઉદ્ધાર આજ સુધી કાઢ્યો કર્યો નથી, કોઈ પણ ગ્રંથમાં નથી. આગલી આવૃત્તિઓમાં અમે આપેલ છે તે

અપૂર્ણ અને સમજી ન શકાય તેવો છે. સાચા યંત્રોદ્ધાર માટે અનેક ભક્તો તરફથી વર્ષોથી સાગણી આવતી હતી પણ શ્રી ચરણતીર્થ મહારાજશ્રીને અવકાશ મળતો નહોતો આ વખતે તેઓએ બીજી હરત પ્રતો અને તંત્ર અનુયાયીઓ સમન્વય કરી સંશોધન કરીને યંત્રોદ્ધાર કરેલ છે, સાચા યંત્રોદ્ધારનો નિર્ણય કર્યા પછી તેમણે જ નવા ૨૭ શ્લોક બનાવી આ પ્રતિમાં ૨૧મે પાને છાપ્યા છે અને તેને આધારે શ્રી યંત્રનું ચિત્ર તૈયાર કરાવી તેનો મોટો ખરચે બ્લોક તૈયાર કરી આ ૫ મી આવૃત્તિ સાથે આપેલ છે જ્યાં આ યંત્રને છબીમાં મઢાવી પૂજન અર્ચન માટે ઉપયોગ કરવા ધારતા હશે તેઓ તેમ કરી શકશે. આ એક શ્રી સૂક્તમાંની મોટી અપૂર્ણતા ખામી દૂર થઈ છે તેથી ભક્તોને આનંદ થાશે. બીજો પણ ઠેકઠોક સુધારો વધારો આ આવૃત્તિમાં કર્યો છે. શ્રી સૂક્તના ભક્તો આનો સંપૂર્ણ લાભ લેશે અને પોતાના મનોરથ પુરા કરશે.

ગોંડળ તા. ૨૬-૧૨-૧૯૫૨

બ્ય.

પોષ શુકલ ૧૦ શુક, સં. ૨૦૦૯

રસશાળા ઔષધાશ્રમ

શ્રી સૂક્તની ૫ આવૃત્તિની સંખ્યા

આવૃત્તિ	સંવત	સંખ્યા
પ્રથમાવૃત્તિ	૧૯૬૦	૨૦૦૦
દ્વિતીયાવૃત્તિ	૧૯૬૩	૫૦૦૦
તૃતીયાવૃત્તિ	૧૯૬૬	૫૦૦૦
ચોથી આવૃત્તિ	૨૦૦૪	૫૦૦૦
પાંચમી આવૃત્તિ	૨૦૦૯	૪૦૦૦

૨૧,૦૦૦

श्री गणेशाय नमः श्री महालक्ष्म्यै नमः ॥

॥ अथ श्रीसूक्तम् ॥

प्रयोगः

(१) कर्ता स्नात्वाऽऽचम्य आसने उपविश्य मूलेन त्रिपुंड्रं कृत्वा संध्यां विधाय समयश्चेत् भूतशुद्धिं प्राणप्रतिष्ठां च कृत्वा मूलगायत्र्या महालक्ष्म्यै अर्घ्यभ्रयं दत्त्वा मूल गायत्रीं द्वारशायी जपेत् । जपं समर्प्य मूलेन प्राणानायस्य देशकालौ संकीर्त्य अद्यपूर्वोच्चरितं वर्तमानं शुभपण्यं तिथौ ममात्मनः सकुटुंबिनः श्रुति स्मृतिपुराणोक्तशुभफलप्राप्त्यर्थं सकलकामना सिद्ध्यर्थं श्रीसूक्तप्रयोगमहं करिष्ये ।

(२) अस्य श्रीहिरण्यवर्णामिति पञ्चदशर्चस्य श्रीसूक्तस्य आद्य-मन्त्रस्य लक्ष्मीर्देविः । तदुत्तरचतुर्दशमन्त्राणां आनंदकर्ममचिह्नी-तेन्दिरासुता रुषयः । जातवेदोभिर्दुग्धाः श्री महालक्ष्मीर्देवता आद्यानां तिसृणामनुष्टुप्छंदः । चतुर्थमन्त्रस्य बृहतीच्छंदः । पंचम षष्ठयोः त्रिष्टुप्छंदः । सप्तमादि चतुर्दशपर्यन्तं अनुष्टुप्छंदः । पंचदशस्य मन्त्रार-पंक्तिच्छंदः । व्यंजनानि पीजानि । स्वराः शक्तयः । विन्दवः कीलकम् । मम अलक्ष्मीपरिहारापूर्वकं दशविधलक्ष्मीप्राप्त्यर्थं श्रीसूक्तपाठे होमे न्यासे जपे पूजने प्रयोगे विनियोगः ।

(३) अत्राद्य विक्रम संवत्—कस्य अमुक मासे अमुक पक्षे अमुक तिथौ अमुक वासरे मम सकलमनोरथसिद्ध्यर्थं मम शरीरस्य सहकुटुंबिनः आयुरारोग्यैश्वर्याभिष्टुङ्गर्थं सकलदोषपरिहारार्थं पापक्ष-यार्थं सकलजनवशीकरणार्थम् श्रीसूक्तहोमं पाठं चाहं करिष्ये ।

आचम्य । प्राणानायस्य । संकल्पः । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । विधीय चक्षुराततम् । इति स्मरणम् । तद्विप्रासो विपन्यदो जायता ०—० समिधते विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति शिखाबंधनम् ॥ ततः

(४) ॥ अथ छंदःपुरुषन्यासः ॥

तिर्यग् विलाय चमस्योर्ध्वबुजाय छंदःपुरुषाय नमः शिरसि ॥ गौतम भारद्वाजाभ्यां नमः अङ्गो । विध्यामित्रजपद्विभ्यां नमः ओषधयोः । वसिष्ठकश्यपाभ्यां नमः नासिकयोः ॥ अश्वये नमः यावि ॥ गायत्र्यै अग्नये नमः शिरसि ॥

અપૂર્ણ અને સમજી ન શકાય તેવો છે. સાચા યંત્રોદ્ધાર માટે અનેક ભક્તો તરફથી વર્ષોથી માગણી આવતી હતી પણ શ્રી ચરણતીર્થ મહારાજશ્રીને અવકાશ મળતો નહોતો આ વખતે તેઓએ બીજી હરત પ્રતો અને તંત્ર ગ્રંથોમાંથી સમન્વય કરી સંશોધન કરીને યંત્રોદ્ધાર કરેલ છે, સાચા યંત્રોદ્ધારનો નિર્ણય કર્યા પછી તેમણે જ નવા ૨૭ શ્લોક બનાવી આ પ્રતિમાં ૨૧મે પાને છાપ્યા છે અને તેને આધારે શ્રી ગંત્રનું ચિત્ર તૈયાર કરાવી તેનો મોટો ખૂરચે બ્લોક તૈયાર કરી આ ૫ શ્રી આવૃત્તિ સાથે આપેલ છે જેઓ આ યંત્રને છબીમાં મઢાવી પૂજન અથવા માટે ઉપયોગ કરવા કારતા હશે તેઓ તેમ કરી શકશે. આ એક શ્રી સૂક્તમાંની મોટી અપૂર્ણતા ખામી દૂર થઈ છે તેથી ભક્તોને આનંદ થાશે. બીજો પણ ટેકલોક સુધારો વધારો આ આવૃત્તિમાં કર્યો છે. શ્રી સૂક્તના ભક્તો આનો સંપૂર્ણ લાભ લેશે અને પોતાના મનોરથ પુરા કરશે.

ગોંડળ તા. ૨૬-૧૨-૧૯૫૨

વ્ય.

પોષ શુકલ ૧૦ શુક, સં. ૨૦૦૯

૨૨સાળા ઓપધાશ્રમ

શ્રી સૂક્તની ૫ આવૃત્તિની સંખ્યા

આવૃત્તિ	સંવત	શખ્યા
પ્રથમાવૃત્તિ	૧૯૬૨	૨૨૨૨
દ્વિતીયાવૃત્તિ	૧૯૬૩	૫૦૦૦
ત્રીતીયાવૃત્તિ	૧૯૬૬	૫૦૦૦
ચોથી આવૃત્તિ	૨૦૦૪	૫૦૦૦
પાંચમી આવૃત્તિ	૨૦૦૯	૪૦૦૦

૨૧,૦૦૦

॥ अथ श्रीसूक्तम् ॥

प्रयोगः

(१) कर्ता स्नात्वाऽऽचम्य आसने उपविश्य मूलेन त्रिपुङ्गु कृत्वा संध्यां विधाय समयश्चेत् भूतशुद्धिं प्राणप्रतिष्ठां च कृत्वा मूलगायत्र्या महालक्ष्म्यै अर्घ्यत्रयं दत्त्वा मूल गायत्रीं द्वारशधा जपेत् । जप समर्प्य मूलेन प्राणानामस्य देशकालौ सकीर्त्य अद्यपूर्वेचरितं वर्तमानं शुभपण्यं तिथौ ममात्मनः सकुटुम्बिन श्रुति स्मृतिपराणोक्तशुभफलप्राप्त्यर्थं सकलकामना सिद्धयर्थं श्रीसूक्तप्रयोगमरं करिष्ये ।

(२) अस्य श्रीहिरण्यवर्णाभिनि पञ्चदशर्चस्य श्रीसूक्तस्य आश-
मन्त्रस्य लक्ष्मीर्क्तपिः । तदुत्तरचतुर्दशमन्त्राणां आनन्दकर्दमचिह्नी-
तेन्दिरासुता कृपयः । जातवेदोभिर्दुगाः श्री महालक्ष्मीर्देयता आधानां
तिसृणामनुष्टुप्छंदः । चतुर्थमन्त्रस्य गृह्णीच्छंदः । पंचम षष्ठयोः
त्रिष्टुप्छंदः । सप्तमादि चतुर्दशपर्यन्तं अनुष्टुप्छंदः । पंचदशस्य मन्त्रार-
पंक्तिच्छंदः । व्यंजनानि योजानि । स्वराः शक्तयः । विन्दयः कीलकम् ।
मम अलक्ष्मीपरिहारपूर्वकं दशविधलक्ष्मीप्राप्त्यर्थं श्रीसूक्तपाठे होमै
न्यासे जपे पूजने प्रयोगे विनियोगः ।

(३) अत्राद्य विक्रम संवत्—कस्य अमुक मासे अमुक पक्षे
अमुक तिथौ अमुक घासरे मम सकलमनोरथसिद्धयर्थं मम शरीरस्य
सहकुटुम्बिनः आयुरारोग्यैश्वर्याभिन्नद्वयार्थं सकलदोषपरिहारार्थं पापक्ष-
यार्थं सकलजनवशीकरणार्थम् श्रीसूक्तहोमं पाठं वाहं करिष्ये ।

आचम्य । प्राणानामस्य । संकल्पः । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः ।
विषयं चक्षुरावततम् । इति स्मरणम् । तद्विपासो विपन्यदो जागृता ०—० समिधते
विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति शिष्यावधनम् ॥ ततः

(४) ॥ अथ छंदःपुरुषन्यासः ॥

तिर्यग् विलायं धमस्योर्ध्वेषुध्नाय छद्गपुरुषाय नमः शिरसि ॥ गौतम
भास्कराजाम्यो नमः अक्षये । विष्णोमित्रजगद्भिर्म्यां नमः ओषधेः । वसिष्ठरूपपाभ्यां
नमः नासिकयोः ॥ अक्षये नमः वाचि ॥ गायत्र्यै अन्नदे नमः शिरसि ॥

उणिह्ने सवित्रे नमः श्रीगायां ॥ वृद्धत्यै वृद्धस्पतये नमः अनूके ॥
 वृद्धद्वयंतराभ्यां धावा पृथिवीभ्यां नमः बाहोः ॥ त्रिष्टुभे इन्द्राय नमः मध्ये ॥
 जगत्यै आदित्याय नमः भोत्रयोः ॥ अतिछन्दसे प्रजापतये नमः मेद्रे ॥
 यहाय वैश्वानराय नमः पादयोः ॥ अनुष्टुभे विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ऊर्वोः ॥
 पंक्त्यै मरुद्भ्यश्च नमः शुक्लयोः ॥ द्विपदायै विष्णवे नमः पादयोः ॥ विच्छन्दसे
 वायवे नमः प्राणेषु ॥ न्यूनाक्षराय अद्भ्यश्च नमः सर्वांगेषु । न्यूनातिरिक्तेष्वङ्गेषु ॥

(५) ॥ अथ कमलामातृका न्यासः ॥

अस्य श्री कमलामातृका न्यासस्य भृगुर्देवि गायत्री चण्ड । संपत्प्रदा देवता ।
 हृत् । धीजानि । स्वरा शक्तयः । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे विनियोगः । आं हृदयाय नमः ।
 श्री शिरसे स्वाहा । श्री शिखायै वषट् । अ कथवाय हुं । ओं नेत्रत्रयाय धौवट् ।
 अ अस्त्राय फट् ॥

ध्यानम्—विष्णुदाम समप्रभां हिमगिरिमखपैधतुर्मिर्गजैः

गुंढादंढ समुद्रतामृतघटैरासिच्यमानां रमां ॥

विभ्राणां करपंकजैर्जपवती पद्मद्वयं पुस्तकम्

भास्वद्वलनसमुज्ज्वलां कुचनतां ध्यायेज्जगत्स्वामिनीम् ॥१॥

मानसोपचारैः संपूज्य । अंक ६ अनुसारं ॐ श्रीं श्रीं नमः शिरसि । आं श्रीं
 नमः मुखावृत्ते इत्यादिना आरभ्य पञ्च क्रमेण ॐ श्रीं श्रीं नमः हृदयादि मुखात् ।
 पर्यन्तं न्यासान् कुर्यात् ॥

(६) अथ केशवादि मातृका न्यासः ॥

अस्य श्री केशवादि मातृका न्यासस्य चण्ड मणि ॥ गायत्री छंदः । श्री लक्ष्मी-
 नारायणो हरिर्देवता । श्रीं श्रीं नमः । स्वरा शक्तयः । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे
 विनियोगः । श्रीं हृदयाय नमः । श्रीं शिरसे स्वाहा । वट् शिखायै वषट् । ॐ
 कथवाय हुं । श्रीं नेत्रत्रयाय धौवट् । अ अस्त्राय फट् ।

ध्यानम्—हस्तैर्विभ्रतसरसिन गदा शङ्ख चक्राणि विद्याम्

पद्मादर्शा कनकरत्नस्य मेघ रिपुहन्त्रिकाशम् ॥

धामोत्तुगस्तनमरिचं कन्यमाश्लेषष्टोभा

देवीभूतं वपुर्ववतु नः पुरीकाहलक्ष्म्योः ॥

॥ मानसोपचारैः संपूज्य ततो न्यासः ॥

ॐ श्रीं श्रीं	अं केशवाय	वीर्यं नमः	शिरसि ॥
" "	आं नारायणाय	शान्तिं नमः	मुखावृत्ते ॥
" "	इ माधवाय	तुष्टये नमः	दक्ष मेघे ॥
" "	ई नोर्विहाय	पुष्टये नमः	याम नेत्रे ॥
" "	उ विष्णवे	भूयै नमः	दक्ष कर्णे ॥

ॐ	धी	ह्रीं	ऊं	मधुसूदनाय	क्षान्त्यै नमः ॥	वाम कणे
"	"	"	"	ऋ त्रिविक्रमाय	क्रियायै नमः ॥	दक्ष नासि
"	"	"	"	ॠ वामनाय	व्यायै नमः ॥	वाम नासि
"	"	"	"	ॡ श्रीधराय	मेघायै नमः ॥	दक्ष कपोले
"	"	"	"	ॢ हृषीकेशाय	हृषायै नमः ॥	वाम कपोले
"	"	"	"	ॣ पद्मनाभाय	धृष्टायै नमः ॥	उर्ध्वोष्ठे
"	"	"	"	। वामोदराय	उज्ज्वायै नमः ॥	अधरोष्ठे
"	"	"	"	॥ वासुदेवाय	उक्षयै नमः ॥	उर्ध्वदंतपंक्तौ
"	"	"	"	७ संकर्षणाय	सरस्वत्यै नमः ॥	अधोदंतपंक्तौ
"	"	"	"	८ प्रद्युम्नाय	श्रीत्यै नमः ॥	जिह्वायां
"	"	"	"	९ अनिरुद्धाय	रत्यै नमः ॥	श्रोणीयां
"	"	"	"	१० चक्रिणे	अयायै नमः ॥	दक्ष स्कंधे
"	"	"	"	११ गदिने	दुर्गायै नमः ॥	दक्ष कूपरे
"	"	"	"	१२ शाङ्गिणे	प्रजायै नमः ॥	दक्ष मणिबंधे
"	"	"	"	१३ खड्गिणे	सत्यायै नमः ॥	दक्ष हस्तांगुलिमूले
"	"	"	"	१४ शशिने	चंद्रायै नमः ॥	दक्ष हस्तांगुल्यग्रे
"	"	"	"	१५ हलिने	वायव्यै नमः ॥	वाम स्कंधे
"	"	"	"	१६ मुत्तलिने	पिलासिन्धुयै नमः ॥	वाम कूपरे
"	"	"	"	१७ शलिने	विजयायै नमः ॥	वाम मणिबंधे
"	"	"	"	१८ पाशिने	विरजायै नमः ॥	वाम कपांगुलिमूले
"	"	"	"	१९ अंकुशिने	विश्वायै नमः ॥	वाम करांगुल्यग्रे
"	"	"	"	२० मुकुटाय	विमलायै नमः ॥	दक्ष पादमूले
"	"	"	"	२१ नंदजाय	सुनंदायै नमः ॥	दक्ष जानुनि
"	"	"	"	२२ नदिने	स्मृत्यै नमः ॥	दक्ष पादगुल्फे
"	"	"	"	२३ नराय	ऋद्धयै नमः ॥	दक्ष पादांगुलिमूले
"	"	"	"	२४ नरकजिते	समृद्धयै नमः ॥	दक्ष पादांगुल्यग्रे
"	"	"	"	२५ हरये	शुद्धयै नमः ॥	वाम पादमूले
"	"	"	"	२६ रुक्माय	गुह्यै नमः ॥	वाम पादजानुनि
"	"	"	"	२७ सत्याय	मुक्त्यै नमः ॥	वाम पादमूले
"	"	"	"	२८ सात्वताय	मर्त्यै नमः ॥	वाम पादांगुलिमूले
"	"	"	"	२९ शैत्ये	क्षमायै नमः ॥	वाम पादांगुल्यग्रे
"	"	"	"	३० शूराय	रमायै नमः ॥	दक्ष पाध्वे
"	"	"	"	३१ अनोदनाय	उमायै नमः ॥	वाम पाध्वे
"	"	"	"	३२ भूधराय	हेदिन्यै नमः ॥	पृष्ठे
"	"	"	"	३३ विश्वमूर्त्तये	हिंसायै नमः ॥	नाभौ
"	"	"	"	३४ बहुधाय	वसुदायै नमः ॥	उदरे

उणिष्टे सचित्रे नमः श्रीवाणां ॥ वृद्धस्यै वृद्धस्यतये नमः अनूके ॥
 वृद्धदुर्धतराभ्यां धावा पृथिवीभ्यां नमः बाहोः ॥ त्रिष्टुमे इन्द्राय नमः मध्ये ॥
 जगत्यै आदित्याय नमः धोत्रयोः ॥ अतिछन्दसे प्रजापतये नमः मेदू ॥
 यहाय वैश्वानराय नमः पादयोः ॥ अनुष्टुमे विम्बेभ्यो देवेभ्यो नमः ऊर्वोः ॥
 पंक्त्यै मरुद्भ्यश्च नमः शुल्फयोः ॥ द्विपशयै विष्णवे नमः पादयोः ॥ विच्छन्दसे
 वायवे नमः प्राणेषु ॥ न्यूनाक्षराय अद्भ्यश्च नमः सर्वानेषु ॥ न्यूनातिरिक्तेष्वनेषु ॥

(५) ॥ अथ कमलामातृका न्यासः ॥

अस्य श्री कमलामातृका न्यासस्य भृगुरूपि गायत्री छन्दः । संपरमदा देवता ।
 ह्रलः श्रीजानि । स्वरा शक्यः । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे विनियोगः । आं ह्रदयाय नमः ।
 श्रीं शिरसे स्वाहा । शूं शिखायै वषट् । श्रे कवचाय हुं । श्रीं नेत्रत्रयाय धौषट् ।
 अ. अस्त्राय फट् ॥

ध्यानम्—विद्युद्दाम समप्रभां हिमगिरिपरुषैश्चतुर्भिर्गजैः

शुंडादंड समुद्रताम्रतपटैरासिच्यमानां रमां ॥

विभ्राणां करपकजैर्जपवती पद्मद्वयं पुस्तकम्

भास्वद्वलसमुज्ज्वला कुचनवां ध्यायेज्जगत्स्वामिनीम् ॥१॥

मानसोपचारैः संपूज्य । ओं ६ शतस्यार ॐ श्रीं च नमः शिरसि । आं श्रीं
 नमः मुखपृष्ठे इत्यादिना आरभ्य पर कमेश ॐ श्रीं ११ नमः ह्रदयादि मुक्तातः ।
 पर्यंतं न्यासान् पुर्यात् ॥

(६) अथ केशवादि मातृका न्यासः ॥

अस्य श्री केशवादि मातृका न्यासस्य दश ऋणिः ॥ गायत्री छन्दः । श्री कल्मी-
 नारायणो हरिर्दिपता । ॐ श्रीं नमः । स्वरा शक्यः । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे
 विनियोगः । ह्रां ह्रदयाय नमः । ह्रीं शिरसे स्वाहा । फूं शिखायै वषट् । हूं
 कवचाय हुं । ह्रीं नेत्रत्रयाय धौषट् । ॐ अस्त्राय फट् ।

ध्यानम्—हस्तैर्विभ्रतसरसिन मदा शयं चक्राणि विद्याम्

पद्मादंशं वनरजलश मेघ विपुट्टिलासम् ॥

यायोचुगस्तनमरिख वक्ष्यमाश्लेषछेमा

देवीभूत वपुरवतु नः पुटरीपासकभ्योः ॥

॥ मानसोपचारैः संपूज्य ततो न्यासः ॥

ॐ श्रीं ह्रीं ॐ ह्रदयाय श्रीं नमः शिरसि ॥

" " = आं नारायणाय वा नमः मुखपृष्ठे ॥

" " " ह्र माधवाय शुभ्रये नमः हस्त नेत्रे ।

" " " ह्रीं शिरसाय शुभ्रये नमः वायु नेत्रे ।

" " " ॐ विष्णवे श्रापे नमः ह्रदये ॥

ॐ श्रीं ह्रीं यं त्वगात्मने पुरुषोत्तमाय वसुधायै नमः हृदि	
" " " रं अस्रगात्मने बलिने परायै नमः दक्षांसे	
" " " ले भांसात्मने बलानुजाय परायणायै नमः ककुदि	
" " " चे जेहात्मने बलाय भूधमायै नमः वामांसे	
" " " यं अस्यत्मात्मने वृषमाय संख्यायै नमः हृदयादि दक्षकपंतम्	
" " " पं मज्जात्मने वृषाय प्रसायै नमः ॥	वाम करांतम्
" " " सं शुक्रात्मने हंसाय प्रभायै नमः ॥	दक्ष पाशांतम्
" " " हं प्राणात्मने घरादाय निधायै नमः ॥	वाम पाशांतम्
" " " ङं शक्त्यात्मने विमलाय अमोघायै नमः ॥	जडरांतम्
" " " अ क्रोधात्माने वृत्तिहाय विद्युतायै नमः ॥	मुखांतम्

(७) ॥ अथ पुरुषसूक्त न्यासः ॥

अस्य श्री पुरुषसूक्तमंत्रस्य नारायण ऋषिः । आद्याः पञ्चदश अनुष्टुभः । अंत्या त्रिष्टुभः । पुरुषो देवता । जगद्बीजं । न्यासे त्रिविधः ।

अस्य श्री उत्तर नारायण सूक्तस्य नारायण ऋषिः । आद्यानां तिस्रणां त्रिष्टुच्छंदः । चतुर्थं पञ्चमयोरनुष्टुप्छंदः । अंत्यायाः त्रिष्टुप्छंदः । आवित्यो देवता न्यासे त्रिविधः ।

अद्भ्यः संनृतः पृथिव्ये रसाच्च विश्वकर्मेणः समवर्तताम्रे । तस्य त्वहा विदधदूषमेति तन्मर्त्यस्य देवत्वमाज्ञानम्रे । हृदयाय नमः ।

देवाद्वमेतं पुरुषं महान्तमादित्यवर्णं तमसः परस्नात् । तमेव विदित्वा तिमृत्युमेति नान्यः पन्थो विद्यतेऽयनाय । शिरसे स्वाहा ।

प्रजापतिश्चास्ति गर्भे अंतरजायमज्ञो बहुधा विराजायते । तस्य योनिं परिपश्यन्ति धीरास्तस्मिन् तत्पुर्णवसानं विभ्या । शिखायै धण्ड ।

यो देवेभ्य आतपति यो देवानां पुरोहितः । पूर्वा यो देवेभ्यो जातो नमो ब्रह्माय ब्राह्मणे । कवचाय हूं ।

ह्रस्वं ब्राह्म्यं जनयतो देवा अग्रे तदनुवन् । यस्तस्य ब्राह्मणो विद्यास्तस्य देवा असन् यशे । नेत्रत्रयाय धोषट् ।

श्रीश्च ते लक्ष्म्याश्च धन्या यद्वा रात्रे पादौ नक्षत्राणि रूपमग्निनौ ध्यातम् । इण्णत्रिपाणामुम इपाण सर्वं लोकं म इपाण । मखाय फट् ।

॥ अथांगन्यासः ॥

सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् । सभूमिर्न सर्वं त स्पृत्वात्यतिष्ठद् दशाङ्गुलम् ॥ वामकरे ।

पुरुषऽपेदेदं सर्वं बद्धभूतं यच्च भान्वम् । उतामृतत्वेत्येषानो यदक्षेनातिरोहति ॥ दक्षिण करे ।

एतावानस्य महिमातो ज्यायैश्च पूरुषः । पादोऽस्य त्रिधाभूतानि त्रिपादस्यामृतं
दिवि । वाम पादे ।

त्रिपादूर्ध्वं उदैत् पुरुषः पादोऽस्येहाभवत् पुनः । ततोऽन्विष्वद् व्यक्रामत् साधना
नशनेऽभि ॥ दक्षिण पादे ।

ततो विराडजायत विराजोऽभि पूरुषः । सजातो अत्यरिच्यत पश्चाद्
भूमिमयो पुरः । वाम जानुनि ।

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः संभृतं पृषदाज्यम् । पशून्स्तौश्चक्रे व्याघव्या नारण्या
ग्राम्याश्च ये । दक्षिण जानुनि ।

तस्मादज्ञात्सर्वहुतऋचः सामानि जज्ञिरे । छन्दांसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्त-
स्मादजायत । वाम कट्यां ।

तस्मादश्वाऽअजायन्त ये के चोभयादत्तः । गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता
अजावयः । दक्षिण कट्यां ।

तं यज्ञं षड्विंशतिं पौष्टान् पुरुषं जातमग्रतः । तेन देवा अयजन्त साध्या
ऋषयश्च ये । नाभौ ।

यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् । मुखं किमस्यासीत् किंघ्राह किमूरु
पादाऽउच्येते । हृदये ।

घ्राह्यणोऽस्य मुखमासीद् बाहू राजन्यः कृतः । ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्या
शूद्रो अजायत । वाम बाहौ ।

चंद्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत । श्रोत्राद्वायुश्च माणश्च मूत्रादग्निराजत ।
दक्षिण बाहौ ।

नाभ्या आसीदंतरिक्षं शीर्ष्णोर्ध्वैः समवर्तत । पद्भ्यां भूमिर्दिशः आग्राक्षवा
छोकाऽअकल्पयन् । कंठे ।

यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत । न्वसन्तोऽस्यासीदाज्ये ग्रीष्म इध्मः
शरद्भविः । मुखे ।

सप्तास्यासन् परिधयस्त्रिःसप्त समिधः कृताः । देवा यद्यज्ञं तन्वाना अवध्नन्
पुरुषं पशुम् । नेत्रयोः ।

यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।

तेह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः । मूर्ध्नि ।

॥ आसने चिंतयेन्मेरुमष्टदलं सकर्णिकम् ॥

(८) ॥ अथ ज्योतिन्यासः ॥

भूः पादयोः । भुवः जान्वोः । स्वः कट्यां । महः नाभौ । जनः हृदि ।
तपः कंठे । सत्यं भ्रूमध्ये । भूर्भुवः स्वरोम् इति दिग्बधः ।

हिरण्ये परे कोने विरजं ब्रह्म निष्कलम् ॥

तच्छुभ्रं ज्योतिषां ज्योतिस्तत्सदात्मविदे विदुः ॥ १ ॥

(९) ॥ अथ श्री मूक्त न्यासः ॥

ॐ अस्य श्री हिरण्यवर्णमिति पञ्चदशर्चस्य श्रीमूक्तस्नानंदकर्मचिह्नी-
तैदिरामुता महर्षयः । श्रीरत्रिदेवता । आयास्तिस्रोनुष्टुभः चतुर्यो मृहती
पञ्चमीषष्टी त्रिष्टुभौ । तनेऽष्टाधनुष्टुभः अंत्या मस्तार पंक्तिः । हिरण्यवर्णा-
मिति बीजं । तां म आचट जातवेद इति शक्तिः । कीर्तिमूर्द्धि ददातु मे इति
कीलकं । मम श्री महाशुद्धी मसाश्मिद्धयर्थे न्यासे विनियोगः ॐ श्रीं श्रीं श्रीं
इति करगृद्धिः ॥

- ॐ ऐं ॐ ह्रीं । तां म भावह जानवेदो लक्ष्मीधनपणामिनीं
यस्यां विष्णुं चिन्देवं गोमन्त्रं पुरुषानहं ॥ स्वाहा ॥
इति नमः नेत्रयोः ॥२॥
- ॐ ह्रीं ॐ श्रीं । अश्वपूर्वां रथदध्यां हस्तिनादप्रबोधिनीम् ।
श्रियं ऐवीमुपह्वये श्रीर्मां देवी जुपताम् ॥ स्वाहा ॥
इति नमः कर्णयोः ॥३॥
- ॐ श्रीं ॐ ह्रीं । कां सोस्मितां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं ।
तृसां तर्पयन्तीं पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥
स्वाहा ॥ इति नमः नासिकयोः ॥४॥
- ॐ ह्रीं ॐ षट् षट् । चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देव-
जुष्टामुदारां । तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्ये अलक्ष्मीर्मे
नश्यतां त्वां वृणे ॥ स्वाहा ॥ इति नमः मुखे ॥५॥
- ॐ षट् षट् ॐ वाग्वादिनी । आदित्यवर्णे तपसोधिजातो वनस्पतिस्तव
वृक्षोऽथ विल्वः । तस्य फलानि तपसा नुदंतु मायान्तरा
याश्च पाह्या अलक्ष्मीः ॥ स्वाहा ॥ इति नमः कण्ठे ॥६॥
- ॐ वाग्वादिनी ॐ ऐं । उपेतु मां देवसख कीर्तिश्च मणिना सह ।
प्रादुर्भूतः सुराण्ड्रेस्मिन्कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ स्वाहा ॥
इति नमः पादोः ॥७॥
- ॐ ऐं ॐ सौः । ध्रुविपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् ।
अमृतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुद मे गृहात् ॥ स्वाहा ॥
इति नमः हृदि ॥८॥
- ॐ सौः ॐ हंसः । गन्धद्वारां दुराधर्षीं नित्यशुष्टां करीषिणीं ।
ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ स्वाहा ॥
इति नमः नाभौ ॥९॥
- ॐ हंसः ॐ आं । मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीमहि ।
पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ स्वाहा ॥
इति नमः श्रोत्रे ॥१०॥
- ॐ आं ॐ ह्रीं । कर्दमेन प्रजा भूता मयि संभव कर्दम ।
श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममाहिनीम् ॥ स्वाहा ॥
इति नमः पादौ ॥११॥

ॐ ह्रीं ॐ क्रीं । आपः मृजन्तु स्निग्धानि चिह्नीत वस मे गृहे ।
 वाचं देवीं मातरं श्रिय वासय मे कुले ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः उर्वोः ॥ १२ ॥

ॐ क्रीं ॐ क्लीं । आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टिं पिंगलां पद्ममालिनीम् ।
 चंद्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः जान्वोः ॥ १३ ॥

ॐ क्लीं ॐ श्रीं । आर्द्रां यः करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ।
 सूर्या हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः जंघयोः ॥ १४ ॥

ॐ श्रीं ॐ हूं । तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।
 यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम् ॥
 स्वाहा ॥ इति नमः पादयोः ॥ १५ ॥

ॐ हूं ॐ स्वाहा ॐ हूं ॐ ऐं । यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमग्नवहम्
 श्रियः पंचदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः सर्वांगे ॥ १६ ॥

ॐ श्रीं श्रीं इति बीजाभ्यां करशुद्धिं कुर्यात् । (जलेन हस्तौ मसालयेत्)
 ॥ अथ प्रार्थना ॥

ॐ अश्वदायै गोदायै धनदायै महाधने ।
 धनं मे जुषतां देवि सर्वकामांश्च देहि मे ॥ १ ॥
 ॥ अथ ध्यानम् ॥

सहस्रार्कप्रतीकाशं कंदर्पायुतसन्निभम् ।
 युवानं पुडरीकाक्षं सर्वाभरणभूषितं ॥
 पीनवृत्तायुतैर्दोर्भिश्चतुर्भिर्भूषणान्वितैः ।
 चक्रं शंखं गदां पद्मं विभ्राणं पीतवाससम् ॥
 शुकुपुष्पानुलेपं च रक्तहस्तपदांबुजम् ।
 सुस्निग्धनीलकुटिलकुंतलैरुपशोभितम् ॥
 श्रिया भूम्या समाश्लिष्टपार्श्वे ध्यात्वा समर्चयेत् ॥
 अरुणकमलसंस्थां तद्रजःपुञ्जवर्णां
 करकमलपृथेष्टां भीतियुग्मांबुजाता ॥

मणिमुकुटविचित्रालंकृतां कल्पजातै-

भवतु भुवनमाता संततं श्रीः श्रियै न ॥१॥

ततः कमल कलश धेनु ज्ञानाञ्जलिमुद्राप्रदर्शनम् ॥

॥ ततः मानसोपचारैः पूजनम् ॥

ॐ पृथ्वी - तत्त्वात्मकं महालक्ष्म्यै गंधं समर्पयामि नमः

आकाश " " पुष्पं "

वायु " " धूपं "

अग्नि " " दीपं "

अमृत " " नैवेद्यं "

ॐ शक्ति " " तांबूलादि सर्वोपचारपूजां समर्पयामि नमः

अथ याज्ञपूजनं । तत्र पूर्वं यथाविधि दीप कलश शंख घंटा पूजनम् ।

॥ अथावरणपूजनं ॥ अथ प्रथमावरणं ॥

पट्कोणयंत्रमालिरूप आग्नेयादिकोणेषु

हिरण्मयायै श्रीं पूजयामि

चंद्रायै " "

रजतस्रजायै " "

हिरण्यस्रजायै " "

हिरण्याक्षायै " "

हिरण्यवर्णायै " "

अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले ॥ भक्त्या समर्पये तुभ्यं प्रथमावरणार्चनं ॥१॥

॥ अथ द्वितीयावरणं अथ पूर्वादि दलेषु ॥

पद्मायै श्रीं पूजयामि

पद्मवर्णायै " "

पद्मस्यायै " "

आर्द्रायै " "

तुर्यगत्यै " "

तृप्त्यै " "

स्वच्छंत्यै " "

स्वर्णप्राकारायै " "

अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले । भक्त्या समर्पये तुभ्यं तृतीयावरणार्चनं ॥२॥

॥ अथ तृतीयावरणं अथ पूर्वादिदिक्षु ॥

इंद्राय नमः । अग्नये नमः । यमाय नमः । निर्ऋतये नमः ।
वरुणाय नमः । वायवे नमः । कुबेराय नमः । ईशानाय नमः । इति तृतीयावरणं ।
अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले । भक्त्या समर्पये तुभ्यं तृतीयावरणार्चनं ॥३॥

॥ अथ चतुर्थावरणं पुनः दशदिक्षु ॥

वे वज्राय नमः । शं शक्तये नमः । द दहाय नमः । सं सङ्गाय नमः ।
पं पाशाय नमः । अं अंकुशाय नमः । म मदायै नमः । शं शलाय नमः ।
थं थजायै नमः । चं चक्राय नमः । इति चतुर्थावरणम् ।

॥ अथ पंचमावरणं द्वारपाल पूजनं च ॥

भूपुरस्य चतुर्षु द्वारेषु प्रागादिक्रमेण द्वारपालान् पूजयेत् । श्रीं हसनकाय
नमः । श्रीं सलिलाय नमः । श्रीं गुग्गुलवे नमः । श्रीं कुरंडकाय नमः ।

अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले । भक्त्या समर्पये तुभ्यं चतुर्थावरणार्चनं ॥४॥ -

॥ ततः प्रधान देवतांगे मयूख देवता पूजनं ॥

श्रीं प्रिये नमः । श्रीं रुद्रायै नमः । श्रीं वररात्रे नमः । श्रीं विष्णु रुद्रायै नमः । श्रीं
वसुधायै नमः । श्रीं हि-रण्यवर्णायै नमः । श्रीं रत्नमालिन्यै नमः । श्रीं रत्नसज्जायै नमः । श्रीं
सुवर्णं गेहायै नमः । श्रीं स्वर्णं प्राशये नमः । श्रीं पद्मवाक्त्रिन्यै नमः । श्रीं पद्महस्तायै नमः ।
श्रीं पद्मप्रियायै नमः । श्रीं सुषालंपरायै नमः । श्रीं सुवर्णायै नमः । श्रीं चंद्रायै नमः । श्रीं
विल्वप्रियायै नमः । श्रीं ईश्वर्यै नमः । श्रीं शुक्ल्यै नमः । श्रीं प्रभुत्यै नमः । श्रीं विभूत्यै नमः ।
श्रीं ऋद्धयै नमः । श्रीं समृद्धयै नमः । श्रीं तुष्ट्यै नमः । श्रीं पुष्ट्यै नमः । श्रीं धनदायै
नमः । श्रीं धनैश्वर्ये नमः । श्रीं शुद्धायै नमः । श्रीं लब्धोक्त्यै नमः । श्रीं मेघदायै नमः ।
श्रीं धात्र्यै नमः । श्रीं विधात्र्यै नमः ।

॥ अथ पंचदशोपचारपूजनं ॥

पंचदश ऋक्पूर्वकं पंचदशोपचारैः पूजयेत्

एवं आवरणसहितां देवीं पंचदश ऋक्पूर्वकं पंचदशोपचारैः

पुरुषमूक्तेन श्रीमूक्तेन च पूजयेत्तद्यथा-

१ सहस्रशीर्षा—द्विरण्यवर्णाभित्यावाहनं तन्नुदया स्थापनं संनिधीकरणं परिधत्तं संमुखीकरणं
अद्विष्टं कृत्वा ये निमुद्रां प्ररुच्य

२ पुरुष एवे—तां ॥ आवाह इत्याहुतं

३ पताधानस्य—अश्वपूर्वा इति पाठः

४ त्रिपादूर्ध्व—कांसोस्मिता इति अर्थः

५ ततो विराड्—चंद्रां प्रभासां इति आचमनं

६ तत्प्राग्यथा—आदित्यवर्णं इति पञ्चाशत्पञ्चानं

- ॥ तस्माद्यथास्वर्ग—उपैतु मां इति शुद्धत्वेन स्नानं
 ८ तस्मादध्वा—क्षुत्पिपासा इति वसं
 ९ तं यज्ञं यद्विपि—गंधद्वारां इति गंधं
 १० यत्पुरुषं—मनसः काम इति भूषणं
 ११ घ्राहणोस्य—कर्ममेव इति पुण्यं
 १२ चंद्रमा मनसो—प्रापः सृजंतु इति धूपं
 १३ नाभ्या आसी—आर्द्रा पुष्करिणी इति दीप
 १४ यत्पुरुषेण—आर्द्रा यः करिणी इति वैवेद्यं
 १५ क्षतास्या—तां म आवह इति वाचमनं फलं तान्त्रं दक्षिणां गीराजनं मंशुपाजलिं प्रदक्षिणां
 १६ यज्ञेन यज्ञ—यः शुचिः इति नमस्काराद्य कृत्वा संपूज्य

॥ विष्णुस्तवः ॥

जितं ते पुंडरीकाक्ष नमस्ते विश्वभावन ॥
 नमस्तेस्तु हृषीकेश महापुरुष पूर्यज ॥१॥
 देवानां दानवानां च सामान्यमधिदैवतम् ॥
 सर्वदा चरणद्वंद्वं व्रजामि शरणं तव ॥२॥
 एकस्त्वमसि लोकस्य सृष्टा संशारकस्तथा ॥
 अर्धक्षत्र्यानुमंता च गुणमाशसमावृतः ॥३॥
 संसारसागरं चारमनन्तं ह्येजभाजनम् ॥
 त्वामेव शरणं प्राप्य निस्तरंति मनीषिणः ॥४॥
 मते रूपं न चोक्तारो नायुद्धानि न चास्पदम् ॥
 तथापि पुरुषाकारो भक्तानां च प्रकाशसे ॥५॥
 नैव किंचित्परोक्षं ते प्रत्यक्षोसि न कल्पचित् ॥
 नैव किंदिदसाध्य ते न च साध्योसि कर्हिचिद् ॥६॥
 कार्याणां कारणं पूर्य वचसां वाच्यमुत्तमम् ॥
 योगिनां परमां सिद्धिं परमं ते पदं विदुः ॥७॥
 अहं भीतोस्मि देवेश संसारेस्मिन्मयाचरे ॥
 पाहि मां पुंडरीकाक्ष न जानामि परं पदम् ॥८॥
 कालेष्वपि च सर्वेषु दिक्षु सर्वासु वाञ्छुत ॥
 शरीरे च गतौ चात्प्य वर्तते मे महद्द्वयम् ॥९॥
 त्वत्पादकमलादङ्गद्य मे जन्मान्तरेऽप्यपि ॥
 निर्गमत्तं कुशलस्यासि येन गच्छामि सद्गतिम् ॥१०॥

विज्ञानं यदिदं प्राप्तं यदिदं ज्ञानमूर्जितम् ॥
 जन्मातरेषि मे देव माभूदस्य परिक्षयः ॥११॥
 दुर्गतावपि जातायां त्वद्गते मे मन्त्रैरथः ॥
 यदि नाशं न विन्देत तावतास्मि कृती सदा ॥१२॥
 न कामकलुषं चित्तं मम ते पादयोः स्थितम् ॥
 कामये विष्णुपादौ तु सर्वजन्मसु केवलम् ॥१३॥

ततः ॥ ओ ईश्वर क्षमस्वेति प्रार्थयेत् । इति प्रार्थना
 शंखमध्ये स्थितं तोयं भ्रामितं केशवोपरि ॥
 अंगलघ्नं मनुष्याणां ब्रह्महत्यां व्यपोहति ॥

इति देवोपरि सजलं शंखं भ्रामयित्वा शिरस्पभ्युक्ष्य शंखं
 घटां गरुडं च पूजयेदिति । ततो नैवेद्यरोपं ।

विष्वक्सेनोद्धवाकूरा सनकाद्या महर्षयः ॥
 लक्ष्मीकान्तप्रसादं च सर्वे गृह्णन्तु वैष्णवाः ॥
 विष्णु गणेभ्यो नमः । इति समर्प्य देवं क्षमापयेत् ॥

॥ तत्र मन्त्राः ॥

ॐ अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः । अयं मे
 विश्वभेषजोऽयं शिवाभिमर्शनः । अयं माताय विताय जीवातुरागमत् ।
 इदं तव प्रसर्पणं सुवन्धवे हि निरिहि ।

मन्त्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं सुरेश्वर ॥ ॥
 यत्पूजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे ॥१॥
 आवाहनं न जानामि न जानामि त्वार्चनम् ॥
 पूजां चैव न जानामि क्षम्यतां परमेश्वर ॥२॥
 स्वस्ति प्रजाम्यः परिपालयतां ॥
 न्यायेन मार्गेण महीं महीशाः ॥
 गोघ्राहणेभ्यः शुभमस्तु नित्यं ॥
 लोकाः समस्ताः सुखिनो भवन्तु ॥३॥
 काले वर्पतु पर्जन्यः पृथिवी शस्यशालिनी ॥
 देशोऽयं क्षेमरहितो ब्राह्मणाः सन्तु निर्भया ॥४॥

अन्यथा शरणं नास्ति त्वमेव शरणं भम ॥
 तस्मात्कारुण्यभावेन रक्षस्व परमेश्वर ॥५॥
 मत्समो नास्ति पापिष्ठस्त्वत्समो नास्ति पापहा ॥
 इति संचिन्त्य देवेश यथेच्छसि तथा कुरु ॥६॥
 भूमौ स्खलितपादानां भूमिरेवावलम्बनम् ॥
 त्वयि जातापराधानां त्वमेव शरणं भम ॥७॥
 इत्यादि संप्राप्य देवतीर्थं हृद्गमं पात्रान्तरेण पिबेत् ॥
 कालमृत्युहरे पुण्यं ब्रह्महत्याविनाशनम् ॥
 व्याघ्रिष्ठं पुण्यदं पास्ये सुरपादावनेजमम् ॥ इति ॥८॥

भवेन यथाशक्ति मया कृत पूजनाद्येन कर्मणा भगवान् परमात्मा श्री
 परमेश्वरः प्रीयतामितीभ्यर्पणं कुर्यात् ॥ अग्निमेकजलेन मार्जयाम् ।

ततस्तर्पणं पुरुषसूक्तं श्रीसूक्ताभ्याम् ।

पुरुषसूक्तं श्रीसूक्ताभ्यां आवरणं देवतानामभिः अपादि द्वात्रिं
 शान्नामभिश्च तर्पणम् ।

॥ अथ तर्पणम् ॥

श्री सर्वनामभेदाणां जातघेदोद्गमः । अनुष्टुप् छन्दः । देवता । मम
 बलक्ष्मीपरिहारपूर्वकं लक्ष्मीप्राप्त्यर्थं तर्पणं करिष्ये । इति संकल्प्य ताम्रपात्रस्थ-
 पयसा क्षुण्णजलेन सकमल हस्ताभ्यां तर्पयेत् ।

१ सहस्र० धियै नमस्तर्पयामि	१ हिरण्य० भूतिदायै नमस्तर्पयामि
२ पुरुष पदे० लक्ष्म्यै	२ ताम्रमाषड० श्रद्धिदायै
३ मत्तावानस्य० महालक्ष्म्यै	३ अभ्यर्षा० समृद्धिदायै
४ त्रिपा० घरदायै	४ कांसे० तुष्टिदायै
५ ततोद्विषा० विष्णुपत्न्यै	५ चन्द्रा० पुष्टिदायै
६ तस्माद्यज्ञा० स्वर्णमालिन्यै	६ वादित्य० धनदायै
७ तस्माद्यज्ञासर्प० रजतस्रजायै	७ उर्वेतु० धनैर्भ्यै
८ तस्मादध्वा० स्वर्णनेत्रायै	८ क्षुत्पिपा० सुखदायै
९ तं यज्ञं० स्वर्णशङ्करायै	९ गन्धद्वारा० भोगिन्यै
१० यत्पुरुषं० पद्मरागायै	१० मनसः० भोगदायै
११ ब्राह्मणेभ्यः० पद्मवासिन्यै	११ कर्दमेन० धान्ये
१२ चन्द्रमा० पद्मप्रियायै	१२ आपः० विष्ठाप्ये
१३ नाभ्या० देव्यर्षायै	१३ आर्द्रा पु० सिधुजायै
१४ यत्पुरुषेण० मुक्तिदायै	१४ आर्द्रा यः० राजलक्ष्म्यै
१५ सप्तास्या० मुक्तिदायै	१५ ताम्रं म० गजालक्ष्म्यै
१६ यज्ञेन० प्रमुक्तिदायै	१६ यः शुचिः० साध्याभ्यलक्ष्म्यै

ततो लक्ष्मीमूर्तौ यन्त्रे वा संपूज्य पंचदश ऋक्परिमितं धीसूक्तं एकवारं
वशयारं वा जपेत् जपति

गुह्यातिगुह्यगोप्यौ त्वं गृहाणास्मस्कृतं जपम् ॥

सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्महेश्वरी ॥१॥

इति देव्यै जपं समर्प्य घृतेन वा पायसेन एकावृत्तिहोमं प्रतिज्ञाय
कुर्यात् ॥ ततः

आचमनं—इदं विष्णु ॥

घञ्जं—सन्नायज्ञा ॥

आचमनं—इदं विष्णु ॥

यज्ञोपवीतं—तस्माद्यज्ञा ॥ धुत्पिपासा

आचमनम्—इदं विष्णु.

सर्लंकारं—मूलमं वृत्तितैः एवै देवमाष्टाक्षरैः पुनैर्गन्धाक्षरैर्विस्तरवैस्तुलसीदलैर्वा समर्प्य नं वगैर्मालया वा ॥

गंधम्—तं यज्ञं—गंधद्वारा.

अक्षताः—अक्षप्रमीमन्दत—मनसः काममाकृ.

पुष्पम्—यत्पुष्पं—कदमेन प्रज्ञा.

तुलसीदलं—इदं विष्णु ॥ आपः स्रजं तु

सहस्रपुष्पाणि—पुष्पसूक्त—श्रीसूक्तभ्यां.

नमोऽस्तु नं वाय सहस्रमूर्तये सहस्रपादाक्षिशिरोस्वाहवे ॥

सहस्रनाम्ने पुरुषाय शान्भवे सहस्रकोटीयुगधारिणे नमः ॥१॥

॥ अथ प्रथमांग पूजा ॥

१ श्रीं वरदलक्ष्म्यै	नमः	पादौ	पूजयामि ।
२ ॥ कमलवासिन्यै	॥	गुल्फौ	॥
३ ॥ पद्मालयायै	॥	जंघे	॥
४ ॥ शिख्यै	॥	जानुनी	॥
५ ॥ इंदिरायै	॥	वरु	॥
६ ॥ हरिप्रियायै	॥	नाभिं	॥
७ ॥ लोकधायै	॥	स्तनौ	॥
८ ॥ विधात्र्यै	॥	कंठं	॥
९ ॥ धात्र्यै	॥	नासा	॥
१० ॥ सरस्वत्यै	॥	मुखं	॥
११ ॥ पद्मनिधानायै	॥	नेत्रे	॥

१२	॥ मंगलायै	नमः	कर्णौ	पूजयामि
१३	॥ क्षीरसागरजायै	॥	ललाटं	॥
१४	॥ श्रीवरदक्ष्म्यै	॥	शिरः	॥
१५	॥ श्रीमहादक्ष्म्यै	॥	सर्वांगं	॥

॥ अथ द्वितीयांग पूजा ॥

१	श्री श्रीमहादक्ष्म्यै	त्रिये	नमः	शिरः	पूजयामि ।
२	॥	लक्ष्म्यै	॥	नेत्रे	॥
३	॥	वरदायै	॥	कर्णौ	॥
४	॥	विष्णुपत्न्यै	॥	नासां	॥
५	॥	वसुदायै	॥	मुख	॥
६	॥	हिरण्यवर्णायै	॥	गंडौ	॥
७	॥	चूर्णमालिन्यै	॥	कंठं	॥
८	॥	रजतस्रजायै	॥	उपरुंठं	॥
९	॥	सुचूर्णशृङ्गायै	॥	दक्ष बाहुं	॥
१०	॥	स्वर्णमाकारायै	॥	वाम बाहु	॥
११	॥	पद्मवासिन्यै	॥	स्तनौ	॥
१२	॥	पद्महस्तायै	॥	दक्ष हस्तं	॥
१३	॥	पद्मप्रियायै	॥	वाम हस्तं	॥
१४	॥	मुक्तालंकारायै	॥	हृदय	॥
१५	॥	सूर्यायै	॥	उदरं	॥
१६	॥	चंद्रायै	॥	नाभिं	॥
१७	॥	विल्वप्रियायै	॥	दक्ष कक्ष	॥
१८	॥	ईश्वर्यै	॥	वाम कक्षं	॥
१९	॥	भूत्यै	॥	दक्ष कुक्षि	॥
२०	॥	प्रभूत्यै	॥	वाम कुक्षि	॥
२१	॥	विभूत्यै	॥	दक्ष कटि	॥
२२	॥	प्रहृद्यै	॥	वाम कटि	॥
२३	॥	समृद्धयै	॥	गुणं	॥
२४	॥	सुख्यै	॥	दक्षोरुं	॥

२६ श्री	श्रीमहालक्ष्म्यै	पुण्यै	नमः	दामोदरं	पूजयामि-
२६ "	"	घनदायै	"	दक्ष जानुं	"
२७ "	"	घनैश्वर्यै	"	वाम जानुं	"
२८ "	"	शुद्धायै	"	दक्ष मुल्लं	"
२९ "	"	संभोगिन्यै	"	वाम मुल्लं	"
३० "	"	भोगदायै	"	दक्ष पादं	"
३१ "	"	धात्र्यै	"	वाम पादं	"
३२ "	"	विधात्र्यै	"	सर्वाङ्गं	"

१ श्री ईश्वर्यै नमः । २ श्री कमलायै नमः । ३ श्री लक्ष्म्यै नमः । ४ श्री बलायै नमः ।
 ५ श्री भूत्यै नमः । ६ श्री हरिप्रियायै नमः । ७ श्री पद्मायै नमः । ८ श्री पद्मालयायै नमः ।
 ९ श्रीसंपदे नमः । १० श्रीऊर्ध्वगत्यै नमः । ११ श्रीत्रियै नमः । १२ श्री पद्मधारिण्यै नमः ।

॥ अथ षोडश युग्म पूजा ॥ प्रत्येक नाम्ना नम इत्यनन्तरं कुङ्कुमाक्षरसैः
 पूजयेत् ॥

ॐ	श्रीं	ह्रीं	अं	श्री-केशवाभ्यां	नमः ।
"	"	"	आं	लक्ष्मी-नारायणाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ईं	कमला-माधवाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ईं	पद्मा-गोविन्दाभ्यां	नमः ।
"	"	"	उं	पद्मिनी-विष्णुभ्यां	नमः ।
"	"	"	ऊं	कमलाख्या-प्रभुसूदनाभ्यां	नमः ।
"	"	"	कं	रमा-त्रिविक्रमाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ऋं	वृषाकपि-वामनाभ्यां	नमः ।
"	"	"	लं	धन्या-श्रीधराभ्यां	नमः ।
"	"	"	लं	पृथ्वी-हृषीकेशाभ्यां	नमः ।
"	"	"	एं	यज्ञा-पद्मनाभाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ऐं	इन्दिरा-दामोदराभ्यां	नमः ।
"	"	"	ओं	उषा-अनिरुद्धाभ्यां	नमः ।
"	"	"	औ	माया-पुरुषाभ्यां	नमः ।
"	"	"	अ	गिरा-संकर्षणाभ्यां	नमः ।
"	"	"	अं	राधा-वासुदेवाभ्यां	नमः ।

अथ श्रीसूक्तेन होमः ॥

ततः सगोघृतेर्विल्लङ्घ्यैर्वा पोहशाहुनीर्तुत्वा संपूर्णस्तोत्रपाठं
च कृत्या यथाशक्ति मूलमंत्रं जपेत् ॥ होमे प्रतिमंत्रांतं
स्वाहाकारं वदेत् ॥

ॐ ऐं ॥ हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् ॥

चन्द्रां हिरण्ययीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह स्वाहा ॥१॥

ॐ ऐं ॐ ह्रीं ॥ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥

यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्च पुरुषानहम् स्वाहा ॥२॥

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं ॥ अश्वपूर्वां रथमध्यां हस्तिनादप्रवोधिनीम् ॥

श्रियं देवोमुपह्वये श्रीर्मा देवो जुपताम् स्वाहा ॥३॥

ॐ श्रीं ॐ ह्रीं ॥ कांसोस्मि तां हिरण्यप्राकारामाद्रां ज्वलन्तीं ॥

तृप्तां तर्पयन्तीं पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये

श्रियम् स्वाहा ॥४॥

ॐ ह्रीं ॐ वदवद ॥ चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं

लोके देवजुष्टामुदाराम् ॥ तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्ये

अलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणे स्वाहा ॥५॥

ॐ वदवद ॐ वाग्वादिनी ॥ आदित्य वर्णे तपसोधिजातो वन-

स्पतिस्तव वृक्षोऽथ विल्वः ॥ तस्य फलानि तपसा नुदन्तु मा

यान्तरा याश्च वाह्या अलक्ष्मीः स्वाहा ॥६॥

ॐ वाग्वादिनी ॐ ऐं ॥ उपैतु मां देवसखः कीर्तिश्च

मणिना सह ॥ प्रादुर्भूतः सुराष्ट्रेऽस्मिन् कीर्तिमृद्धिं

ददातु मे स्वाहा ॥७॥

ॐ ऐं ॐ सौः ॥ क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठानलक्ष्मीं नाशया-

म्यहम् ॥ अभुतिमसमृद्धिं च सर्वान्निर्णुद मे गृहात् स्वाहा ॥८॥

ॐ सौः ॐ हंसः ॥ गंधद्वारां दुराधर्षाः नित्यपुष्टां करोषिणीम् ॥

ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् स्वाहा ॥९॥

ॐ हंसः ॐ आं ॥ मनसः काममाकूतिं वाचः सत्यमशीमहि ॥

पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः स्वाहा ॥१०॥

ॐ आं ॐ ह्रीं ॥ कर्दमेन प्रजा भूता मयि संभव कर्दम ॥

श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् स्वाहा ॥११॥

ॐ ह्रीं ॐ क्रीं ॥ आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिह्नोत् वस मे गृहे ॥

वाचंदेवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले स्वाहा ॥१२॥

ॐ क्रीं ॐ ह्रीं ॥ आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् ॥

चन्द्रां हिरण्ययीं लक्ष्मीं जातवेदा म आवह स्वाहा ॥१३॥

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं ॥ आर्द्रा यः करिणीं वष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ॥

सूर्या हिरण्ययीं लक्ष्मीं जातवेदा म आवह स्वाहा ॥१४॥

ॐ श्रीं ॐ हूं तां म आवह जातवेदा लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥

यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम्

स्वाहा ॥१५॥

ॐ हूं ॐ स्वाहा ॐ हूं ॐ ऐं ॥ यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादा-

ज्यमन्वहम् ॥ श्रियः पञ्चदशर्च्यश्च श्रीकामः सततं जपेत् स्वाहा ॥१६॥

सरसिजनिलये मरोजम्भते च्चलनगं शुभगन्धमात्यशोभे ॥

भगवति हरिवहने मनोज्ञे त्रिभुवनमृत्तिके प्रसीद मत्तम् ॥१॥

घनमग्निर्धनं गगुर्धनं मूर्धो घनं यनुः ॥

घनमिन्द्रो वृहस्पतिर्धनो घनमश्विनौ ॥२॥

वैनतेयं सोमं शिवं सोमं विष्णुं धृतरा ॥

सोमं घनस्य सोमिनो मत्तं दानु सोमिनः ॥३॥

न क्रोधो न च मात्सर्यं न छेदो नाऽशुभा मतिः ॥

भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां श्रीसक्तं जपेत् ॥४॥

पद्मानने पद्मिनि पद्महस्ते पद्मप्रिये पद्मदलायताक्षि ॥

विश्वप्रिये विष्णुमनोऽङ्गुले तत्त्वादपद्मं मयि संनिधत्स्व ॥५॥

आनन्दः कर्दमः श्रीदश्विह्वीत इति विश्रुताः ॥

सपयस्ते श्रयः पुत्राः स्वयं श्रीरेव देवता ॥६॥

ओं महालक्ष्मीं च विद्महे विष्णुपत्नीं च धीमहि ।

तन्नो लक्ष्मीः प्रचेदयात् ॥७॥

॥ इति मूल मंत्रः— श्री गायत्री च ॥

ऋणरोगादि दारिद्र्यं पारं च अपमृत्यवः ॥

भयशोकमनस्तापा नश्यन्तु मम सर्वदा ॥८॥

श्रीर्वर्चस्वमायुष्यमारोग्यमायिधात्पवमानं महीपते ॥

धनं धान्यं पशुं बहुपुत्रलाभं शतसंवत्सरं दीर्घमायुः ॥९॥

अश्वदायै च गोदायै घनदायै महाधने ॥

धनं मे जुषतां देवि सर्वकामार्थसिद्धये ॥१०॥

पुत्रपौत्रधनं धान्यं हस्तपश्वादिगवेषरथम् ॥

प्रजानां भवसि माता आयुष्मन्तं करोतु माम् ॥११॥

चन्द्राभां लक्ष्मीमीशानां सूर्याभां त्रियमीश्वरीम् ॥

चन्द्रसूर्याग्निवर्णाभां महालक्ष्मीमुपास्महे ॥१२॥

वर्षन्तु ते विभापरी दिवो अभ्रस्य चिद्युतः ॥

रोहन्तु सर्वभीजान्यव ब्रह्मद्विपो जहि ॥१३॥

या सा पद्मासनस्था विपुलकटितटी पद्मपत्रायताक्षी

गङ्गीरावर्तनाभिः स्तनभरनगिता शुभ्रवज्रोत्तरीया ॥

लक्ष्मीर्दिव्यैर्गजेन्द्रेर्मणिगणखचितैः स्नापिता हेमकुम्भै-

र्नित्यं सा पद्महस्ता मम वसतु गृहे सर्वमाङ्गल्ययुक्ता ॥१४॥

घराङ्कुशापाशमभीतिमुद्रां करैर्वहन्तीं कमलासनस्थाम् ॥

पालार्ककोटिप्रतिमां त्रिनेत्रां भजेऽत्मनायां जगदीश्वरीं ताम् ॥१५॥

ज्ञानमात्मनि भा सूर्ये चन्द्रे ज्योत्स्ना च खे ध्वनिः ॥

वर्णां हिरण्ये पयसि घृतं त्वमसि मातृके ॥१६॥

हिरण्यवर्णां मणिनूपुराणि वनचन्द्रां शुक्लदध्याम्नाम् ॥

विशाल नेत्रां प्रजमामि गौरां वाचोविद वाचमुक्षीरयन्तीम् ॥१७॥

हिरण्यरेतमः शंभोः शक्तिः प्रोक्ता हिरण्यमी ॥
 धनार्थिभिरुभार्यया जातवेदसि सर्वदा ॥१८॥
 ललिता शारदा लक्ष्मीरेकर भगवत्पुमा ॥
 सत्सङ्गक्षणसंयुक्ता पुष्पार्थप्रदा नृणाम् ॥१९॥
 हिरण्यं विष्णुगान्ध्यानसरस्य वर्णस्तु चण्णवी ॥
 पिशंगधवलामिश्र स्रग्भिरस्नानपङ्कजैः ॥२०॥
 चतुरंगपलोपेता धनभान्यसुखेश्वरीम् ॥
 अश्वामुद्रामहं चन्दे राजलक्ष्मीं हिरण्यमीम् ॥२१॥
 वरदाभयशुक्लपुस्तककरकलितां कमलमध्यगां कलये ॥
 कमलां सस्मितवदनां कनकाचरणस्थितां काञ्चित् ॥२२॥
 भाकाशपद्माकरचन्द्रविम्ब प्लवोल्लसन्तीं परिपूर्णकान्तिम् ॥
 पद्मस्थितां पद्मकरां पश्ये लक्ष्मीमलक्ष्मीविनिवृत्तयेऽहम् ॥२३॥
 उद्यदादित्यसंकाशां पिल्वकाननमध्यगाम् ॥
 तनुमध्यां श्रियं ध्याये अलक्ष्मीपतिहारिणीम् ॥२४॥
 कीर्तिर्मतिर्गुणिः पुष्टिः समृद्धिस्तुष्टिरेव च ॥
 श्रुतिः स्मृतिर्बलं मेधा श्रद्धारोग्यजयादिकाः ॥२५॥
 देवताः शक्तयः सर्वास्मत्पददेवांशगा नृप ॥
 महालक्ष्मीमुपासन्ते तस्या किञ्चन एव ताः ॥२६॥
 अज्ञानपातस्तमस्ततितीव्ररदिमं दौर्भाग्यभ्रमधरविदारणध्वजमीडे ॥
 रोगार्तिघोरकण्ठमर्दनपक्षिराजं लक्ष्मीपदद्वयमनर्थहरं सुखार्थी ॥२७॥
 खड्गं सयातचक्रं च कमलं वरमेव च ॥
 करैश्चतुर्भिर्विभ्राणां ध्याये चन्द्राननां श्रियम् ॥२८॥
 राजराजेश्वरीं लक्ष्मीं वरदां पणिप्रालिनीम् ॥
 देवीं देवगिणां कीर्तिं चन्दे काम्यार्थमिद्विदाम् ॥२९॥
 ध्याये लक्ष्मीं प्रहसितमुखीं राजसिंहासनस्थां
 मुद्राशक्तिं सकलवितुतां सर्वसंसेव्यमानाम् ॥
 अग्नौ पूज्यामविजजननीं हेमवर्णां हिरण्यं
 भाग्योपेतां शुवनसुखदां भार्गवीं भूतघात्रीम् ॥३०॥
 सिद्धलक्ष्मीर्मोक्षलक्ष्मीर्जयलक्ष्मीः सरस्वती ।
 श्रीलक्ष्मीर्वरलक्ष्मीश्च प्रज्ञा मम सर्वदा ॥३१॥

सर्वमंगलमांगल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ॥
 शरण्ये ऽप्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥३२॥
 लक्ष्मीं क्षीरसमुद्रराजतनयां श्रीरंगधामेश्वरीं
 बासीभूतसमस्तदेववनितां त्रैलोक्यदीपाङ्कुराम् ॥
 श्रीमन्मन्दकटाक्षलब्धविभवव्रह्मेन्द्रगंगाधरां
 त्वां त्रैलोक्यकुटुम्बिनीं सरसिजां वन्दे मुकुन्दप्रियाम् ॥३३॥
 देवि प्रपन्नार्तिहरे प्रसीद प्रसीद मातर्जगतांऽखिलस्य ॥
 प्रसीद विश्वेश्वरि पाहि विश्वं त्वमीश्वरी देवि चराचरस्य ॥३४॥
 दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्ताः
 स्वस्थैः स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि ॥
 दारिद्र्य दुःख अपहारिणि का त्वदन्या
 सर्वोपकारकरणाय सदाद्रिचिन्ता ॥३५॥

अथ श्रीसूक्त पुरश्चरण विधिः ॥

॥ श्री सूक्तस्य यन्त्रम् ॥

सूक्तस्य यन्त्रस्य चित्रं अस्मिन्नेव पुस्तकेऽन्यत्रास्ति ।

बिन्दुं त्रिकोणं पञ्चकोणं ततो वृत्तं प्रकल्पयेत् ॥
 तद्बाह्येष्टदलं शोक्तं ततो वृत्तं प्रकल्पयेत् ॥१॥
 तद्बाह्ये षोडशदलं ततश्च भूपुरं स्मृतं ॥
 चतुर्द्वारयुतं चैव त्रिरेखाभिरलंकृतं ॥२॥
 श्रीयीजं बिन्दुमध्ये च साध्यनाम चवा लिखेत्
 ऐं ह्रीं सैः स्यात् त्रिकोणे च शक्तित्रिकं च तद्बहिः ॥३॥
 मुख्यां अंकुशशक्तिं च वाणशक्तिं ततः परां ॥
 पाशशक्तिं च विन्यस्य ततः पञ्चकोणं यन्त्रके
 हृदयादि षडङ्गानां बीजानि श्रीस्वरैर्न्यसेत् ॥४॥
 हिरण्यवर्णां विन्यस्य आं नमो हृदयाय च ॥
 हरिणीं श्रीं च विन्यस्य, स्वाहा च शिरसि न्यसेत् ॥५॥
 श्रेणिं शिखायै चपट् तत्र सुवर्णरजतसजां ॥
 श्रेणिं हृन् च कवचायैव चन्द्रां तत्र च विन्यसेत् ॥६॥

वैपद् नेत्रत्रयाय श्री तत्र देवीं द्विरप्स्यीं ॥

अस्त्राय फडिति श्रद्धा लक्ष्मीं विष्णुवधूं न्यसेत् ॥७॥

पटकोण बाहू स्यानेषु सर्वानन्दमयीं तथा ॥

सर्वपापहरीं चैव सर्वदुःखविमोचिनीं ॥८॥

सर्वज्ञानमयीं सर्वैश्वर्यमदां शुभंकरीं ॥

न्यसेत् पद्मां बुधस्तत्र सर्वेप्सितफलमदां ॥९॥

ततो वृत्तं ततो बाहो न्यसेदष्टदले बुधः ॥

कायपृष्ठगर्भास्तत्रैव मतिवर्गेण विन्यसेत् ॥१०॥

अनंगकुसुमां चैव तथा चानंगमेखलां ॥

अनंगमदनां चैव अनंगमदनातुरां ॥११॥

अनंगरेखां विन्यस्य अनंगवेगिनीं तथा ॥

तयानंगान्कुशामन्ते हे ले क्षेऽनंगमालिनीं ॥१२॥

तत्त्रयाष्टदलाद् बाहो सर्पादींश्च ब्रह्मान्यसेत् ॥

तत्रैव भूर्भुवः स्वथ महर्जन तपस्तथा ॥१३॥

सत्यलोकं ब्रह्मलोकं ततो वृत्तं विधाय च ॥

वृत्तोर्ध्वं षोडशदलं तत्र स्युः षोडशस्वराः ॥१४॥

तत्रषोडशदेवीश्च अं धियं चेति वै क्रमात् ॥

लक्ष्मीं च कमलां पद्मां पद्मिनीं कमलालयां ॥१५॥

रमां वृषाकपिं धन्यां पृथ्वीं यज्ञां तथेन्द्रिरां ॥

उषां मायां गिरां राधां षोडशीमिति विन्यसेत् ॥१६॥

द्वारपालान् चतुर्दिक्षु पूर्वं दमनकं न्यसेत् ॥

कुरंटकं दक्षिणे च सलिलं पश्चिमे न्यसेत् ॥१७॥

गुग्गुलुं चोत्तरे न्यस्य सतीमान् सर्वतस्तथा ॥

पूर्वं चेन्द्रं वज्रमरावतं शास्त्रप्रियां तथा ॥१८॥

दक्षिणे च यमं दंढं महिषं वामने तथा ॥

तां पुराणप्रियां देवीं तत्रैव दक्षिणे न्यसेत् ॥१९॥

पश्चिमे चरुणं पाशं मकरं न तथाननं ॥

देवीं रत्नप्रियां न्यस्य रत्नाद्याभरणमदां ॥२०॥

उत्तरे च न्यसेद् देवं कुबेरं तस्य व गदां ॥
 नरयानं सार्वभौमं देवीं कर्मप्रियां तथा ॥२१॥
 ईशाने च तयेशानं वाहनं वृषभं शुभं ॥
 त्रिशूळं मुपतीकं च देवीं चेवामृतप्रियां ॥२२॥
 अग्रावग्निं तथा शक्तिं मेघं पुंडरिकं न्यसेत् ॥
 स्मृतिप्रियां, नैर्ऋतिं च खड्गं मेतं तथा न्यसेत् ॥२३॥
 कुमुदं च तथा न्यस्य इतिहासप्रियां तथा ॥
 वायव्यं दिशि वायुं च अंकुशं वाहनं मृगं ॥
 पुष्पदंतं न्यसेच्चैव धर्मप्रियां च सानुगां ॥२४॥
 ईशानं पूर्वयोर्मध्ये ब्रह्माणं सकर्मदल्लं ॥
 ऊर्ध्वं सपन्नं चैवाजां वेदप्रियां च सानुगां ॥२५॥
 भूपुरस्य त्रिरेखासु ब्रह्मविष्णु महेश्वरान् ॥
 सबाह्वान् सायुधांश्च आवाह्य सपरिच्छदान् ॥२६॥
 आवाहयेदधोऽनंतं सचक्रं गरुडासनम् ॥
 परिवारयुतां सत्यप्रियामावाहयामि वा ॥२७॥

पूजने पीठपूजायां आधारशक्त्यादि पीठशक्त्यंतं विभूत्यादिकाः ॥
 विभूतिः । उन्नतिः । कांतिः । इष्टिः । कीर्तिः । सन्नतिः । ज्यष्टिः ।
 उत्कृष्टिः । श्रद्धिः ।

तत्र शुभे मासि शुरुप्रतिपदमारभ्यैकादशी पर्यंतम् । द्वादश सहस्रं जपः ।
 द्वादश्यां १६ शतं होमः । तथा ३०० आहुतयः कमलानां । ३००
 आहुतयः विल्वसमिधां । ३०० पायसस्य त्रिमध्वक्तस्य । ३०० आज्यस्य ।
 श्री सूक्तस्य १२० तर्पणं । १२ मार्जनं । १२ ब्राह्मण भोजनं । एवं आहुः
 श्रीमच्छंकराचार्यपादाः ।

गौडपादाचार्यास्तु । शुरुप्रतिपदमारभ्य शुक्लाष्टमीपर्यंतं मत्स्यहं ७५
 कृत्वा श्रीसूक्त जपः । नवमीदशम्योस्तु ६७। एकादश्यां ६६। द्वादश्यां होमः ८०

॥ पुरश्चरणं ॥

जपात्मकं । होमात्मकं । तर्पणात्मकं । मार्जनात्मकं । अभिषेकात्मकं ।
 ब्राह्मणभोजनात्मकं । पूजनात्मकं । पुष्पसमर्पणात्मकं । स्तुतिरागात्मकं ।
 फलनिवेदनात्मकं । पत्रसमर्चनात्मकं । धान्यसमर्चनात्मकं वापि भवति ।

इति पुरश्चरणं

॥ श्रीमूक्त होम प्रयोगः ॥

आचम्य माणानायम्य संकल्प्य । मम गृहे पंचमूला जनितदोषपरिहार-
पूर्वकं दशविषवक्ष्मी प्राप्त्यर्थं प्राप्तञ्जनीस्त्यग्निकर्तार्यपलङ्गीनामनाथे
श्राकस्तत्रोक्त पंचमहा यज्ञसमवेतं पुन्यमूक्त श्रीमूक्त होममन्त्रुपम्यानें पुल-
स्तपूर्वकथीकृतजनपः । आयुष्करणं समापनं विसर्जन कर्मापणं च करिष्ये ।

(१) पंचमू संस्काराः । १ परिसन्धानम् २ उपलेखनम् ३ उल्लेखनम्
४ उद्धरणम् ५ अभ्युत्थनम् ।

(२) अग्न्याहरणम् । अन्वयिरूपसामग्र्यमख्यदन्वहानि प्रथमो जातवेदाः ।
अतुमुर्त्यस्य पुरुत्राच रश्मीन् धावापृथिवी ऽ आततन्व्य ।

(३) प्रतिष्ठापनम् । पृष्टादिष्वि पृष्टोअग्निः पृथिव्यां पृष्टो विन्वाऽओषधीरा-
विवेश । वैश्वानरः सत्ता पृष्टो अग्निः सनो दिवासरिपम्पातु नक्तम् ।

(४) उपस्थानम् । (१) समितिः संकल्पेयाः सम्प्रिया रोचिष्णू मूमनस्यमानौ
इषमूर्जमभिसंभसानौ ।

(२) संवा मनोसि संयता समुचितान्याकरम् । अग्रेपुरारण्यधिराम
मर्वत्वन ईषमूर्जं यजमानाय घेहि ।

(५) समिन्धम् । १ ॐ भूर्भुवः स्वः । २ ताः सवितुर्वरेण्यस्य चित्रामहं
वृणे सुमतिं विश्वजन्त्याम् । यामस्य कण्वो अदुहन् मपीनाः सहस्रधारां
पयसा मर्ही गाम् । ३ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो
धेनः प्रचोदयात् । ४ विश्वानि देव सवितुर्दुरितानि परासुव यद्मदं
तन्न आसुव ।

(६) पुनः संधानाहुतिः । मनोज्ञतिर्जुषतामाज्यस्य बृहस्पतिर्विष्वमिषं तनोतु
अरिष्टं यज्ञः समिधं दधातु । विश्वेदेवास इहमादयन्ता यो ऽ स्पतिष्ठ ॥

(७) अग्निस्थापनम् । अग्निं प्रणमापि मनसा शिवेनायमस्तु संगमनो
वह्मना मनोहिः सौः स्थविरं गाकुमारं अनोभव द्विपदेशं चतुष्पदे ।

(८) स्थानम् । चत्वारि जंघा त्रयो यस्य पादा द्वेक्षीर्ये सप्तहस्तासो अस्य ।
त्रिषावदो वृषभो तोरवीति महादेवो मन्वाः आविवेश ।

(९) पूजनम् । नाम्ने नाराय इदमन चदनं च शुष्प पात्रासादनादि

(१०) पर्युक्ष्णं ।

(११) पूर्वोक्तहोमः । संप्राधनीय होमः । यावनोदेवास्त्वयि जातवेदास्तिर्यञ्चो
 शन्ति पुरुषस्य कामान् । तेभ्योऽङ्गं भागधेयं जुहोमि तेमा वृक्षाः सर्वैः
 कामैः सपर्ययन्तु स्वाहा । यातिरथी निपद्यतेऽहं विधरणी इति । तां
 त्वा घृतस्य धारया यजेस्य राधनीमहं स्वाहा ।
 आधारौ आज्यभागी हुत्वा नवाहुतिहोमं च कृत्वा ।

(१२) वैश्वदेव होमः ।

(१) व्याहृति होमः ।

१ भूः स्वाहा । २ भुवः स्वाहा । ३ स्वः स्वाहा । ४ भूर्भुवः स्वः स्वाहा ।

(२) शामक होमः ।

१ देवकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

२ मनुष्यकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

३ पितृकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

४ आत्मकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

५ एनस एनसो वयजनमसि स्वाहा ।

६ यच्चाहमेनो विद्वांश्चकार यच्चाविद्वांस्तस्य सर्वस्यैनसो वयजनमसि
 स्वाहा ।

७ प्रजापतये स्वाहा ।

(३) स्मार्त होमः ।

१ गणानान्त्वा गणपतिं इवामहे प्रियाणां त्वा प्रियपतिं इवामहे
 निधीनां त्वा निधिपतिं इवामहे वसोमम । आहमजानिगर्भधमा-
 त्वमजासिगर्भधम् । इति मंत्रेण चतस्र आहुतयः ।

२ ॐ ऽयं वक्त्रं यजामहे सुगंधिं पुष्टिवर्धनम् उर्वारुकमिव बंधनान्
 मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् । ॐ ऽयं वक्त्रं यजामहे सुगंधिं पतिवेदनम् ।
 उर्वारुकमिव बंधनादितो मुक्षीय मामृतात् । इति मंत्रेण आहुती द्वे ।

(१३) प्रधान होमः ।

१ पुरुष सूक्तम् ।

श्रीसूक्तम् । ययोद्देशं । हिरण्यवर्णा इति मंत्रेण १०८ अक्षेण जुहुयान् ।

अंगपूजा आवरणानि च कांसोस्मिता इति मंत्रेण ११ आज्येन जुहुयात्

- १४ रुद्रः पशूनामधिपतिः समावत्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् तत्रेस्यामाशिष्यस्यां
पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहूत्या ५ स्वाहा ।
- १५ त्वष्टा रूपाणामधिपतिः समावत्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् तत्रेस्यामाशि-
ष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहूत्या ५ स्वाहा ।
- १६ विष्णुः पर्वतानामधिपतिः समावत्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् तत्रेस्यामाशि-
ष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहूत्या ५ स्वाहा ।
- १७ महतो गणानामधिपतयस्ते समावन्त्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् तत्रेस्यामाशि-
ष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहूत्या ५ स्वाहा ।
- १८ पितरः पितामहाः परेवरेततास्ततामहा इहमावन्त्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन्
तत्रेस्यामाशिष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहूत्या ५ स्वाहा ।

(४) वातहोमः ।

- १ समुद्रोसि नमस्वानार्द्रदातुः शंभूर्मयोभूरमिभावाहि स्वाहा ।
२ मारुतोसि मरतांगणः शंभूर्मयोभूरमिभावाहि स्वाहा ।
३ अवस्यूरसि दुवस्वान् शंभूर्मयोभूरमिभावाहि स्वाहा ।

(५) रश्मिहोमः ।

- १ यास्ते अग्ने सूर्ये रचो दियमातन्वति रश्मिभिः ताभिर्ना अय सर्वाभी
रुचे जनाय नस्तृपि ।
२ यावो देवाः सूर्ये रचो गोप्येषु यावत्तवः । इन्द्राग्नी ताभिः सर्वाभी
रुचं नो घस वृहस्पते ।
३ रचं नो घेहि ब्रह्मणे पुरय ५ राजगुनस्तृपि । रुचं विन्देपु शृष्टेपु मयि
घेहि रुणारचम् ।
४ स्वर्णधर्मः स्वाहा । ५ स्वर्णार्कः स्वाहा । ६ स्वर्णशृङ्गः स्वाहा ।
७ स्वर्णज्योतिः स्वाहा । ८ स्वर्णवर्षाः स्वाहा । ९ सत्यायामि
ब्रह्मणा यदमानस्तदाकास्ते यजमानो दविर्भिः । अहेदमानो
वरेदरेदोदगुम्य ५ यजमानोऽजायुः प्रयोषीः ।

(६) वैश्वहोमः ।

- १ चार्द्रहस्त्याय शयमे पृथनापात्राय च । इन्द्रन्वा वर्जयामहि ।
२ सत्ताम्रं पुण्ड्रं शिष्यं च मरुतमिन्द्र मग्निपञ्चणानम् । अभिरुचं
वर्जमानं पिपासपादमिन्द्र तव ताजस्य ।

- ३ विन इन्द्रमृधो जहिनीचायच्छ पृतन्यतः । यो ऽअस्माँऽअभिदासत्य-
धरंगमया तमः ।
- ४ मृगोनभीमः कुचरोगिरिष्ठाः परावतऽआजगन्या परस्याः । सुक ५
स ५ शाय पविर्मिद्र तिग्मं विशङ्गून् ताद्रीविमृधोनुदस्व ।
- ५ वैश्वानरो न ऊतय आमयातुपरावतः । अग्निरुययेन वाहसा । उपयाम
गृहीतोसि वैश्वानराय स्वेप ते योनिर्वैश्वानराय स्वा ।
- ६ पृष्ठो दिवि पृष्ठो अग्निः पृथिव्यां पृष्ठो विश्वा ओपधीराविवेश ।
वैश्वानरः सहसा पृष्ठो अग्निः सनो दिवासरिपस्पातु नक्तम् ।
- ७ अश्यामत काममग्ने तवोती अश्यामरयि २ रयिषः सुवीरम् । अश्याम
वाजमभिवाजयन्तो श्यामद् दुम्नमजराजरंते ।
- ८ कर्मसंपूरकाहुतिः । तद्विष्णोः परमम्पद २ सदा पश्यन्ति सूरयः ।
दिबीवच्चक्षुराततम् ।
- ९ कर्म शेषाहुतिः । अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा ।

(१५) उत्तरांग होमः ।

- (१) भूः स्वाहा । २ भुवः स्वाहा । ३ स्वः स्वाहा । ४ भूर्भुवः स्व स्वाहा ।
५ त्वन्नो अग्ने वरुणस्य विद्वान् देवस्य हेडो अवयासिसीष्ठाः ।
यजिष्ठो वहितमः शोशुचानो विश्वादेपोऽसि मसुमुग्ध्यस्पद ।
- ६ सत्वन्नो अग्नेवयो भवोती नेदिष्ठो अस्याउपसोव्युष्टौ । अवयक्ष्वनो
वरुण २ रराणो वीहिमृडीक २ मुहवो न एषि ।
- ७ अयाश्वाग्यस्यनमिशस्तिपाश्च सत्यमित्त्वया असि । अयान्ये यज्ञं
वहास्ययानो धेहि भेषजम् ।
- ८ येते शत वरुण ये सहस्रं यज्ञियाः पाशा वितता महान्तः । तेभिर्नो
अय सवितोत विष्णुर्विश्वे मुञ्चन्तु मरतः स्वर्वा ।
- ९ उदुत्तम वरुणपाशमस्मदवाचमं विमध्यम २ श्रयाय । अयावपमादित्यव्रते
तवानागसो अदित्ये स्याम ।

(२) कामपूरकाहुतिः ।

- १ प्रजापतेनत्वदेतान्नयन्यो विश्वारूपाणि परिता बभूव । यत्कामास्ते
जुहुमस्तन्नो अस्तु । वय २ स्याम पतयोऽरवीणाश्च (पूर्णाहुतेः पूर्वं
वा बलिहरणम्) ।

(३) पूर्णाहुतिः ।

- १ सप्तते अग्रे समिधः सप्तजिह्वाः सप्तकण्वः सप्तधाममियाणि ।
सप्तदोत्राः सप्तधात्वा यजन्ति सप्तयोनीरापृणस्व घृतेन स्वाहा ।
२ मूर्धानं दिवो अरतिं पृथिव्या वैश्वानरमृत आजातमग्निम् । कवि २
सम्राजमतिरिजानानामासन्ना पात्रंजनयन्तदेवाः । श्रीसूक्तं पुरुषसूक्तं च ।

(४) वसोर्धारा ।

- १ शुक्रज्योतिश्चेत्यादि मंत्राः । ॥ यजुः अ १७ मं ८० ॥
पुनस्त्वादित्या रुद्रा वसवः समिन्धतां पुनर्वह्मणो वसुनीय पद्मैः
घृतेन त्वंसन्ववर्षस्व सत्याः सन्तु यजमानस्य कामाः ।

(५) बलिहरणम् ।

१ वैश्वदेवांगभूत बलिहरणम् ।

१ घात्रे नमः २ विषाधे नमः ३ विश्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ।

२ श्रीसूक्ताराधनां भूतं बलिहरणम् ।

१ धीं भ्रिये नमः । २ धीं लक्ष्म्ये नमः । ३ धीं वरदायै नमः । ४ धीं विष्णुवर्त्म्ये नमः ।

५ धीं वसुप्रदायै नमः । ६ धीं हिरण्यरुपायै नमः । ७ धीं स्वर्गमालिन्यै नमः । ८ धीं स्वतन्त्रायै नमः ।

९ धीं सुवर्णं पृथिव्यै नमः । १० धीं सुवर्णं प्राकारायै नमः । ११ धीं वपवासिन्यै नमः । १२

धीं वसुहस्तायै नमः । १३ धीं वसुप्रियायै नमः । १४ धीं मुक्तालंकारायै नमः । १५ धीं सूर्यायै नमः ।

१६ धीं चंद्रायै नमः । १७ धीं शिवप्रियायै नमः । १८ धीं ईश्वर्ये नमः । १९ धीं भुक्त्यै नमः ।

२० धीं प्रभुत्वायै नमः । २१ धीं विभूत्यै नमः । २२ ऋद्धये नमः । २३ धीं सप्तद्वये नमः । २४ धीं

सुद्धये नमः । २५ धीं पुष्टये नमः । २६ धीं धनदायै नमः । २७ धीं धनैश्वर्ये नमः । २८ धीं शुद्धायै

नमः । २९ धीं सभोगिन्यै नमः । ३० धीं योगदायै नमः । ३१ धीं पात्र्ये नमः । ३२ धीं विषात्र्ये नमः ।

त्रिंश आराधनांगभूतद्वारपाळवलिः

१ धीं दम्पत्यै नमः । २ धीं शक्तिदायै नमः । ३ धीं शुभशुक्ले नमः । ४ धीं कुरंगदायै नमः ।

वैश्वदेवशेषः

१ सर्वेभ्यो भूतेभ्यो नमः । २ भूतानां च पतये नमः । ३ सगच्छादि मनुष्येभ्यो नमः ।

४ पितृभ्यः स्वधा । ५ यज्ञैतत्ते निर्वाजम् । ६ योगेभ्यो नमः । ७ अग्नेभ्यो नमः ।

८ वासेभ्यो नमः । ९ पिपीलिषादिभ्यो नमः । १० अतिथये नमः ।

उपस्थानम् ।

श्रीसूक्तपुरुषसूक्ताभ्याम् । उपस्थानं वेदमंत्रैश्च ।

१ त्वमानेपुसिस्त्वमाशुशुषिस्त्वमद्भ्यस्त्वमममवस्परि । त्वं धनेभ्यस्त्वमोषधीभ्यस्त्वं दृष्टं

प्रपते ज्ञास्ये शुक्तिः ।

२ आ मद्भान् प्राप्स्येतां मद्भवर्षी जायतामाराध्नेराजन्मः ॥ ३ इत्युच्येतिवाचो वरदायै वाक्ता

योगी घेतुर्वावान्वाताद्भुः सतिः पुंरियोना विष्णुमेवाः समेयोमुवाहयजमानस्य श्रीराजानां
निष्कामे निष्कामे नः पर्यन्तो कर्षतु कस्त्वत्पो न ओषधयः पच्यतां योगदेभो नः कल्पताम् ॥

३ अहान्याने हविशस्वेतेषापीव घृतं चम्पनीव सोमः । वाजसनि २ समिसन्नेषुवी प्रवत्तं धेही
वत्तत् नृदन्ताम् ॥

४ अग्निर्देवता वातो देवता सूर्यो देवता धर्ममा देवता वसवो देवता रुद्रा देवता आदित्या
देवता नवतो देवता विषेदेवा देवता बृहस्पतिर्देवता इन्द्रो देवता वरुणो देवता ॥

५ इदं हविः प्रचननं मे अस्तु द्वावीर २ सर्वस्य २ स्वस्वये । आत्मसनि प्रजापति पशुपति
तेऽकृत्स्नमयसति । अग्निः प्रजा ब्रह्मा मे कोह्वन्मं पयोरोतो अस्माद्युषत ॥

६ विधानि देव सवितुर्दिवानि परासुव । यद्वन्दं तम आसुव ॥

जातवेदसेपुनर्वसोममरातीयसो निदहति वेदः । सनः पर्यवृत्तिगुणि विधानावेद सिधुं दुरितात्पमिः ॥

७ अग्नेयस्य ह्यपराशये अस्मान्विषानि देव बयुनसि विद्वान् । युयोम्यस्मज्जुह्वराग्नेने भूमिप्रति
नमस्तसि मिथेम स्वाहा ॥

८ सप्तमावसु सप्तौ मुनवतु स्रवीर्यं कस्ववहे । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहे ॥

९ वार्षात्पाय वाक्से० । १० पृथ्वीतु पुस्तुतः० । ११ विन्द्म० । १२ युगोवानी० ।

१३ वैश्वलेन० । १४ वृष्टोदिवि० । १५ अवबान्त० ॥

१६ वर्धते अपारिमर्हिकामस्तुत्तवहस्तावसोपसव । अष्टिष्टेन मनसा धक्षि देवान्देवतामन्मना
विप्रो अग्ने ॥

१७ वामण्यमिर्दिहो मद्वा वेधेः बृहस्पतिः । सवेतघो विषेदेवा यज्ञं प्राकन्तु न ह्यग्ने ॥

त्वं ब्रिहदाशुषे नृपादि गृध्रवीतिः । रक्षातोयसुवत्समा ॥

१८ सप्तते अग्ने समिधः सप्तजिह्वाः सप्तवक्त्रयः सप्तवामद्विषाणि । सप्तद्वेजाः सप्तपा त्वा वन्नन्ति
सप्तदोषीराष्टयस्य घृतेन स्वाहा ॥

१९ हुक्कज्योतिष विक्कज्योतिष सत्यज्योतिष ज्योतिर्धौत्य । हुक्कज्य कपपाधारस्य २ हाः ॥

ईतृपाग्माकृत् स्रुत् प्रतिस्रुत् । मित्य धर्मित्य समराः ॥

२० अतथ सत्यस्य प्रुत्स्य चरुत्स्य । यतां विस्तारं विचारयः ॥

सत्यजिह्व सत्यजिह्व सेजजिह्व सुवेत्स्य । अग्निमित्य हरे अग्निष्य ग्य ॥

२१ ईदृशास एतादृशास स्रुत्स्य स्रुत्स्य प्रतिस्रुत्स्य एतन् । मितास्य धर्मितासेभ्यो अत्र
समरसो मयतो यज्ञे अस्मिन् ॥

२२ स्वतवाय प्रफासीव सान्तपत्स्य गृहमेधीव । कीद्रीव धाकधोऽग्नेवी ॥

२३ तमस्य मोमस्य प्यानस्य पुनिय । सप्तजिह्वामित्युवाच विधिप स्वाहा ॥

२४ इदं देवोदिविषो मस्तोपुक्तमानोमकन्त्येन्द्रं देवोदिविषो मस्तोपुक्तमानोमस्य । एधिमं
वज्रमानं देवोद विषो मानुषीयावुत्तमनि मकन्तु ॥ पुनत्वादित्य० स्रुः स० १२-४४ ॥

॥ वाजस्यमे इत्यादि मंत्राः ॥

॥ ततो जपः । पुरुषसुक्तस्य श्रीसुक्तस्य च ॥

श्यायुष्मत् । श्यायुषं जनस्मने. कन्दपस्य श्यायुषम् । यदेवेतु श्यायुषं सप्तो कान्तु
श्यायुषम् ॥ कनापन्म । स्वरेण कोनं च मद्रिरीनं हरेव हरेव कान्तादी यत्र ॥ एतान् चान्ते
पैरिगमिन्तु एत प्रुत्स्यप्रुत्स्य समस्य । सप्तस्यप्रिमिनि इदंजिह्वा ।

॥ स्तोत्रपाठः ॥

॥ अग्निविसर्जनम् ॥

- १ यज्ञयज्ञं गच्छ यज्ञपतिं गच्छ स्वायोनं गच्छ त्वाहा । एष ते यज्ञो यज्ञपते सहस्रवक्त्रः
सर्ववीरस्तद्भुक्स्व स्वाहा ॥
- २ देवाणां विदेगाणां वित्वा गच्छमित्र । मनसस्पत इमं देव यज्ञ ५ स्वाहा वातो धा ।
- ३ अयं ते योनिर्दत्तियो यतो वातो अरोत्पदा । तं जानन्नप्य आरोहयानो वधयामिम् ।
- ४ ममो महद्भ्यो० । ५ ममो महद्भ्यो० । ६ तच्छयोराराधनमहे० ।
- ७ गच्छ गच्छ सुरभेष्ट स्वस्थाने परमेश्वर । यत्र ब्रह्मादयो देवास्तत्र गच्छ हुताशन ।

॥ ततः कर्मसंज्ञम् ॥

॥ इति होमविधिः ॥

॥ अथ विष्णु स्तवः ॥

- प्रसीद भगवन्महामज्ञानाकुण्ठितात्मने ॥
तवांघ्रिपंकजराजो रागिणीं भक्तिमुत्तमाम् ॥१॥
अज प्रसीद भगवन्नमितश्रुतिपंजर ॥
अयमेव प्रसीदास्मद्दुःखहन्पुरुषोत्तम ॥२॥
स्वसंवेद्यस्वरूपात्मज्ञानंदात्मज्ञनाम च ॥
अचिन्त्यसार विश्वात्मन् प्रसीदेश निरञ्जन ॥३॥
प्रसीद तुंग तुंगानां प्रसीद शिव शोभन ॥
प्रसीद स्वष्ट गंभीर गंभीराणां महाश्रुते ॥४॥
प्रसीद व्यक्त विस्तीर्ण विस्तीर्णानामणोरणः ॥
प्रसीदाद्वाद्वाद्वातीनां प्रसीदात्यंतपापिनाम् ॥५॥
शुरोर्गरीयः सर्वेश प्रसीदानन्यदेहिनाम् ॥
जय माधव मायात्मन् जय केशव केशिहन् ॥६॥
जय सुंदर सौम्यात्मन् जय शाश्वतशंखभृत् ॥
जय शार्ङ्गधर श्रीमन् जय नंदकनंदन ॥७॥
जय चक्रगदापाणे जयाजय्य जनार्दन ॥
जय रत्नोत्करायद्धकिरीटाक्रांतमस्तक ॥८॥
जय पक्षिपतिच्छेद्यानिरुद्धार्ककराकर ॥
नमस्ते नरकाराते नमस्ते मधुसूदन ॥९॥

नमस्ते नलिनापांग नमस्ते नयनांजन ॥
 नमः पापहरेशान नमः सर्वभयापह ॥१०॥
 नमः संहृतसर्वात्मन्नमः संभृतकौस्तुभ ॥
 नमो विभिन्नज्ञेयांश नमः स्मृतिपथातिग ॥११॥
 नमस्त्रिमूर्तिभेदेन सर्गस्थित्यंतहेतवे ॥
 विष्णवे त्रिदशारातिजिष्णवे परमात्मने ॥१२॥
 चक्रभिन्नारिचक्राय चक्रिणे चक्रयंधवे ॥
 विश्वाय विश्वयंधाय विश्वभूतात्मने नमः ॥१३॥
 नमोस्तु योगिष्येयाय नमोस्तद्यध्यात्मरूपिणे ॥
 भक्तिप्रदाय भक्तानां नमस्ते मुक्तिदायिने ॥१४॥
 मनोवाक्कायचेष्टाः स्युर्ध्यानस्तुतिनमस्क्रियाः ॥
 देवेश कर्म सर्व मे भवेदाराधनं तव ॥१५॥

॥ अथ कनकधारा स्तवः ॥

अंगं हरेः पुलकनूपणमाश्रयंती
 भृंगांगेव मुकुलाभरणं तमास्रम् ॥
 अंगीकृताखिलविभूतिपांगलीला
 मांगल्यदास्तु मम मंगलदेवतायाः ॥१॥
 मुग्धा मुहुर्विदधती वदने क्षुरारेः
 प्रेमत्रपाप्रणिहितानि गतागतानि ॥
 मालादृशोर्मधुकरीव महोत्पले या
 सा मे श्रियंदिशतु सागरसमवायाः ॥२॥
 विश्वामरेन्द्र पदविभ्रमदानदक्ष-
 मानन्द हेतुरधिकं पुरविद्विषेति ॥
 ईशसिपीदतु मपि क्षणमीक्षणार्थ-
 मिन्दीषरोदरसहोदरमिन्दिरापाः ॥३॥
 आमीलिताक्षमधिगम्य मुदा मुकुन्दं
 आनन्दकंदमनिमेषमनगतंत्रम् ॥

आकेकरस्थितकनीनिकपक्षमनेत्रं

भृत्यं भवेन्मम भुजंगशयांगनायाः ॥४॥

याह्वंतरे मधुजितः श्रितकौस्तुभे या

हारावलीव हरिनीलमयी विभाति ।

कामप्रदो भगवतोपि कटाक्षमाला

कल्याणमावहतु मे कमलालयायाः ॥५॥

कालाम्बुदालिललितोरसि कैटभारे-

धाराधरे स्फुरति या तडिदंगनेव ॥

मातुः समस्तजगतां महनियमूर्ति-

भद्राणि मे दिशतु भार्गवनन्दनायाः ॥६॥

प्राप्तं पदं प्रथमतः खलु यत्स्वभावा-

न्मांगल्यभाजि मधुमायिनि मन्मथेन ॥

मर्यापतेत्तदिदमंधरमीक्षणार्धं

मन्दोलसं च मकरालयकन्धकायाः ॥७॥

हृष्टा विविष्टप्रतयोपि यया दयार्द्र-

दृष्ट्या त्रिविष्टपपदं सुलभं लभंते ॥

दृष्टिः प्रहृष्टकमलोदरदीप्तिरिष्टां

पुष्टिं कृपीष्ट मम पुष्करविष्टरायाः ॥८॥

दद्यादयानुपवनो द्रविणांबुधारा-

मस्मिन्नकिंचन विहंगशिखौ विपण्णे ॥

दुष्कर्मधर्मनपनीय चिराय दूरा-

क्षारायणप्रणयिनीनयनांबुवाहः ॥९॥

गीर्देवतेति गरुडध्वजबल्लभेति

शाकंभरीति शशिशेखरबल्लभेति ॥

सृष्टिस्त्रिपति प्रलयसिद्धिपु संस्थितायै

तस्यै नमस्त्रिभुवनैकगुरोस्तरुण्यैः ॥१०॥

श्रुत्यै नमोस्तु शुभकर्मफलप्रमूत्यै

रत्यै नमोस्तु रमणीयगुणार्णवायै ॥

शक्त्यै नमोस्तु शतपत्रनिकेतनायै

पुष्ट्यै नमोस्तु पुरुषोत्तमवल्लभायैः

॥११॥

नमोस्तु मालीकनिभाननायै नमोस्तु दुग्धोदधिजन्मभूम्यै ।

नमोस्तु सोमामृतसोदरायै नमोस्तु नारायणवल्लभायै

॥१२॥

नमोस्तु देव्यै भृगुनन्दनायै नमोस्तु विष्णोरुसि स्थितायै

॥

नमोस्तु लक्ष्म्यै कमलाक्षयायै नमोस्तु चक्रायुधवल्लभायै

॥१३॥

नमोस्तु हेमाम्बुजपीठिकायै नमोस्तु भूमण्डलनायिकायै

॥

नमोस्तु देवादिदयापरायै नमोस्तु शार्ङ्गायुधवल्लभायै

॥१४॥

एकदाक्ष समुपासनाविधिः सेवकस्य सकलार्थ संपदः

॥

संतनोति यथसागमानसैस्त्वां मुरारिहृदयेभरीं भजे

॥१५॥

सरसिजनिलये सरोज हस्ते धवलतरांशुकगंधमाल्पशोभे

॥

भगवति हरिवल्लभे मनोज्ञे त्रिभुवनभूतिकरि प्रसीद महां

॥१६॥

दिग्गहस्तिभिः कनककुम्भसुखावष्टुष्ट

स्वर्चाहिनी दिमलधारुजलाप्लुतांगीम्

॥

प्रातर्नमामि जगतां जननीमशेष-

लोकाधिनाथ गृहिणीममृताब्धिपुत्रीम्

॥१७॥

कमले कमलाक्षवल्लभे त्वं करुणापूरतरंगितैरपांगैः

॥

अवलोक्य मामर्कचनानां प्रथमं पात्रमहृत्प्रिमं दयायाः

॥१८॥

स्तुवंति ये स्तुतिभिरभूमिस्त्वहं त्रयीमयीं त्रिभुवनमातरं रमाम् ॥

गुणाधिकां गुरुधनधान्यभाजिनो भवन्ति ते भुवि बुधभाविताशयाः ॥१९॥

पद्मप्रिये पद्मिनि पद्महस्ते पद्मालये पद्मदलायताक्षि ॥

विश्वप्रिये विष्णुमनोनुकूले त्वत्पादपद्मं मयि संनिधत्स्व ॥२०॥

मंत्रावृत्तिसहस्रभानुसुभगा शुद्धात्मनो ये जना-

स्तेषां माधववष्टभा निजगृहे स्थात् सर्वदा निश्चला ॥

पृष्टिं हेममयीं प्रमोदजननीं पाने व्ययं कुर्वन्ती

सद्विद्यावनितां विलासकृशलां पुत्रायुरारोग्यदाप् ॥२१॥

॥ श्री कनकधारा स्तव्यं संपूर्णम् ॥

રાજવૈવ્ય પ્રોક્ત શ્રી સૂક્તના પ્રયોગ

૧ પ્રત્યેક પ્રયોગમાં જ કાર્યસિદ્ધિ માટે—જ અભિલાષા માટે પ્રયોગ કરવો હોય તેનો સંકલ્પ કરવો. જ જ પ્રયોગમાં ન્યાસ ધ્યાન જુદા નથી આપ્યા તેવા પ્રયોગોમાં પાને ૬ ઠામાં લખેલા કરન્યાસ હૃદયાદિન્યાસ કરવા, અને ૨ જ પાનામાં લખેલા વિદ્યુદામ આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું પછી જપનો પ્રારંભ કરવો.

૨ દરેક પ્રયોગ કરનારે કે બ્રાહ્મણદ્વારા કરવામાં આવે તો તેઓએ પ્રયોગ આદતો હોય સાંસુધી સસ બોલવું, ક્રોધ કરવો નહિ, સાદું ભોજન કરવું. બ્રહ્મચર્ય પાળવું, અને જ અભિલાષાથી પ્રયોગ આદતો હોય તે વસ્તુનું આત્મિક ધ્યાન ચિંતવન રાખવું. આ પ્રત્યેક પ્રયોગ માટે સમજવું.

૩ પ્રત્યેક પ્રયોગમાં એ સમજી રાખવું કે કોઈપણ પ્રયોગ પોતે કરવા અશક્ત હોય તો બ્રાહ્મણ દ્વારા કરાવી શકાય છે.

૪ દરેક પ્રયોગમાં દીવો ધીનો, ઘૂપ ગુમગનો કરવો. પ્રયોગ પહેલા બેસવાને ઠેકાણે તલવારથી કુંડાણું કરી વચમાં બેસવું પડ્યે તલવાર રાખવી.

૫ શ્રી સૂક્તના કોઈપણ મંત્ર વડે ચંડીપાઠને સંપુટિત કરી પાઠ કરવાનો હોય તો ૧૨૫ સવાસો પાઠ કરાય છે. તેથી પોતાની ધારણા સફળ થાય છે. ચંડીપાઠને સંપુટિત કરવો હોય તો પ્રથમ, મધ્યમ અને ઉત્તમ ત્રણ ચરિત્રોને સંપુટિત કરવાનું સમજવું અને દશાંશ હોમ વગેરે કરાય છે.

૬ શ્રી સૂક્તના પ્રયોગ બધી કામના બધા આશ્રમના સ્ત્રીઓ, બાળકો, પુરૂષો સૌને કરવાનો અધિકાર છે. બતાવેલા પ્રયોગોમાં જપ પછી હોમ વગેરે કરવાના હોય તો જપથી દશાંશ હોમ, હોમથી દશાંશ તર્પણ, તર્પણથી દશાંશ માર્જન અને માર્જનથી દશાંશ અથવા માર્જન પ્રમાણે બ્રહ્મભોજન કરવાનું સમજવું.

ॐ ऐ ॥ हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् ॥

चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदे न वाचह ॥१॥

પ્રયોગ રહસ્યની મૂર્તિ સોનાની બનાવી તેની પૂજા હજાર સોના ચાંદીનાં કમળનાં ફુલથી કરવી. પછી સુવાસિની સીસાગ્યવતી સ્ત્રી અને ગાયનું પૂજન કરી પૂનમના ચંદ્રમાં અથવા પાણીથી બરેલા ઘડામાં શ્રી પરા નારાયણીનું ધ્યાન કરી સોનાની માળાથી કમળપત્રના આસન ઉપર બેસી શ્રી સૂક્તની આ હિરણ્યવર્ણા એ મંત્રને ઓં હ્રીં હ્રીં બીજ બેડી સવાર જપોર સાંજ એક

હબર (દસ દસ માળા)નો જપ કરવો. આ પ્રમાણે એક લાખ પચીસ હબર જપ પુરા થયે મધ ધી કમળ પુષ્પથી દર્શાશ હોમ કરવો અને તર્પણ માર્જન બ્રહ્મભોજન નિયમ પ્રમાણે કરવું. આ પ્રયોગ ૩૨ લાખનો છે પરંતુ સવા લાખ જપ હોમ વગેરે થઈ બચ એટલે બીજા સવા લાખનો પ્રારંભ કરવો. એ પ્રમાણે સવા લાખ સવા લાખ કરી ૩૨ લાખનો પ્રયોગ પુરા કરવો. તેથી રાજવૈશવ સોતું ઝવેરાત વૈશવ વિલાસ વાહન સ્ત્રી સંતાન અને સંસારતું સર્વ પ્રકારતું સુખ મળે છે. મહેલો પ્રયોગ પુરા થતાં જ લાભ દેખાવા મળે છે. વેપાર હઘમ ધંધો નોઠરી રાજકર્મ વગેરેમાં લાભ થાય છે કર્તા અને તેના કુટુંબીજનો ૧૦૦ વર્ષથી વધુ આયુષ્ય ભોગવી અંતે ઉત્તમ લોકમાં જાય છે.

પ્રયોગ ૨:-ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં કમલે કમલાલયે પ્રસીદ

પ્રસીદ ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં મહાલક્ષ્મ્યે નમઃ ॥

દુર્ગે સ્મૃતા હરસિ મીતિમશેષજંતાઃ

સ્વસ્થેઃ સ્મૃતા મતિમતીવ શુભાં દદાસિ ॥

ૐ ऐं हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्ण रजतस्रजां

चंद्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातयेदो म आबह ॥

વારિદ્ર્ય દુઃખ ભયહારિણિ કા સ્વદન્યા

સર્વોપકારકરણાય સદાર્દ્રચિન્તા ॥

ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં કમલે કમલાલયે પ્રસીદ

પ્રસીદ ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં મહાલક્ષ્મ્યે નમઃ ॥

આ એક મંત્ર સપુટિત થયો એ પ્રમાણે ત્રાં મ આવહ થી લઈ યઃ શુચિઃ સુધીના ૧૬ મંત્રોને સપુટિત કરી પાઠ કરવાથી ૧ પાઠ થયો તેવા ૧૨,૦૦૦ બાર હબર પાઠ કરવા. ચપાનાં કુલ મધ ધી ગોળનો ૧૨૦૦ બારસો પાઠનો હોમ કરવો. ૧૨ પાઠથી તર્પણ કરવું. ૧૨ પાઠથી માર્જન અને યથાશક્તિ બ્રહ્મભોજન કરવું. ધન ધાન્ય ઐશ્વર્ય સમૃદ્ધિ વચન સિદ્ધિ મળે છે.

પ્રયોગ ૩- સપ્તશતી-ચંદીપાઠનાં ત્રણે ચરિત્રોના પ્રત્યેક મંત્રને હિરણ્યવર્ણી આ મંત્રથી સંપુટિત કરી પાઠ કરવો હોમ તર્પણ માને આદિ દર્શાશ કરવું બધી સિદ્ધિ મળે છે.

ૐ ऐं ॐ હ્રીં ॥ તાં મ ઓવહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીમ્ ॥
યસ્માં હિરણ્યં ચિન્દેયં ગામન્થં પુરુષાનહમ્ ॥૨॥

પ્રયોગ ૧ લક્ષ્મીની સુવર્ણની મૂર્તિ કરી હળદર અને સોના ચાંદીના કમળ 'પુષ્પથી' પૂજન કરી સુવાસિની સ્ત્રી અને ગાયત્રી પૂજન કરી પૃથ્વિમાના ચંદ્રમાં અથવા જળથી બરેલા કુંભમાં શ્રી નારાયણીતું ધ્યાન કરી સોનાની માળાથી કમળના આસન પર બેસી જપ કરવો. હમેશાં સાંજ ૬ રાતે એક હળદર જપ કરવો. ૬૨ દિવસનો પ્રયોગ છે. દશાશ હોમ તર્પણ માર્જન આદિ કરવા લક્ષ્મી સ્વપ્નામાં આવી ધનનાં સ્થાન અથવા ધન પ્રાપ્તિના જ સાધન પોતે ધાર્યા હોય તેના માર્ગ બતાવશે ધન સમૃદ્ધિ સ્થિર રહેશે. ૬૨ વર્ષ વર્ષે ૩૨ દિવસ આ પ્રયોગ કરવાથી પોતાની જીંદગીમાં લક્ષ્મીની ખામી નહીં રહે અને સ્ત્રી સંતાન પરિવાર સુખી થાશે.

પ્રયોગ ૨-તાં મ ઓવહ આ બીજા મંત્રથી સપ્તશતી-ચંદ્રીપાઠના પ્રત્યેક મંત્રને સંપ્રુટિત કરી હમેશાં સૂર્યોદય પહેલાં અથવા સાંજ ૧ પાઠ કરવો. ૧૨૫ સવાસો પાઠ પૂરા થયે હોમ વગેરે દશાશ કરવા મનવાંછિત કાર્ય સફળ થાય છે.

પ્રયોગ ૩-તાં મ ઓવહ આ મંત્રને

શરણાગત દીનાર્ત પરિત્રાણ વરાયણે ॥

સર્વસ્પાર્તિ હરે દેવિ નારાયણિ નમોસ્તુ તે ॥

આ મંત્રથી સંપ્રુટિત કરી ૧૨,૦૦૦ બાર હાથ જપ કરી તેના દશાશ હોમ તર્પણ માર્જન જલમોજન કરવા ધનધાન્ય સંપત્તિ મળે વિપત્તિ ટળે શત્રુ નષ્ટ થાય.

ૐ હ્રીં ૐ શ્રીં અશ્વપૂર્વા રથમધ્યાં હસ્તિનાદપ્રયોધિનીમ્ ॥

ત્રિયં દેવીમુપહ્રવ્યે શ્રીર્મા દેવી જુષતામ્ ॥૩॥

પ્રયોગ ૧ આ મંત્રથી સવારે બપોરે સાંજે એમ દરેક વખતે ૧૦ માળા કરવી. રાત્ર સવારે સંકલ્પ ન્યાસ ધ્યાન કરી જપનો પ્રારંભ કરવો એ પ્રમાણે ૪ વર્ષ કરવાથી મત્ર સિદ્ધ થાય છે. શત્રુઓને જીતી પોતે રાજ થાય છે રાજ્ય મળે છે. પોતે ગુમાવેલું કે શત્રુઓએ તથા ચક્રવર્તી રાજ્યે આંચકી લીધેલું રાજ્ય મળે છે. આ પ્રયોગ ૩૬,૦૦,૦૦૦ જાત્રીસ લાખ જપનો છે પોતે ન કરી શકે તો વિદ્વાન બ્રાહ્મણદ્વાર કરાવી શકાય છે.

પ્રયોગ ૨-આ મંત્રને

કરોતુ સા નઃ શુભદેતુતીશ્વરી

શુમાનિ મદ્રાણ્યમિદન્તુ ચાપદઃ ॥

આ અર્ધા મંત્રનો સંપ્રુટ કરી ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ કરવા. દશાંશ હોમ તર્પણ આદિ કરવાં. રાત્ર્ય ધન લક્ષ્મી યશ વધે. શત્રુ વશ થાય. ગત રાત્ર્ય મળે. ગત લક્ષ્મી મળે. ગત સ્થાન મળે.

ૐ શ્રીં ૐ ક્લીં કાંસોસ્મિ તાં હિરણ્યપ્રાકારામાદ્રાં જ્વલંતીં ॥

તૃતાં તર્પવન્તીં પદ્મે સ્થિતાં પદ્મવર્ણાં તામિહોપહવધે ઋષિમ્ ॥૪॥

પ્રયોગ ૧-આ મંત્રનો પ્રયોગ ૮,૦૦,૦૦૦ આઠ લાખનો છે, સવારે તથા સાંજે અથવા સવારે બપોરે અને સાંજે સમય અનુકૂળ હોય તે પ્રમાણે જપ કરવો. જપ પુરો થયે બાબરાના સમિતે કુંઘ આપતું ધી મધ્યે દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં. જો હંમેશાં સવારે અથવા સાંજે એક જ સમય જપ કરવાનો રાખ્યો હોય તો અમાસને દી પાંચ હજાર જપ કરવા. રાત્ર્ય મળે. રાત્ર જન્મી સમૃદ્ધિ મળે. શત્રુનો કાય થાય રાત્ર પ્રજા વશ થાય.

પ્રયોગ ૨ સર્વાવાધા મશમનં ત્રિલોક્યસ્યાલિલેશ્વરિ ॥

एवमेव त्यथा कार्यमस्मद्देरिविनाशनं ॥

આ મંત્રથી સંપ્રુટિત કરી ૧૨,૦૦,૦૦૦ ખાર લાખનો પ્રયોગ છે. બ્રાહ્મણ દ્વારા પણ કરાવી શકાય છે. ગત રાત્ર્ય ગત સ્થાન ગત વૈભવ ફરી મળે છે. ધન ધાન્ય સમૃદ્ધિ ઔશ્વર્ય અપુટ મળે છે.

પ્રયોગ ૩ શ્રી સુકતના પહેલા મંત્રના પ્રયોગમાં બતાવ્યા પ્રમાણે ૐ શ્રીં ક્લીં શ્રીં કમલે કમલલયે આ મંત્રનો અને યુગે સ્મૃતાનો અરધો મંત્ર પહેલાં અરધો પછી કાં સોસ્મિતાં એ મંત્રને સંપ્રુટ કરી ૧૨,૦૦૦ ખાર હજારનો જપ કરવો. દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં. વૈભવ લક્ષ્મી સંપત્તિ વાહન મકાન સ્ત્રી સંતાનનો લાભ મળે છે.

ૐ ક્લીં ૐ હ્રદવદ ॥ ચન્દ્રાં પ્રમાસાં યજ્ઞસા જ્વલન્તીં ધ્રિયં લોકે દેવજુષ્ઠામુદારામ્ ॥ તાં પદ્મિનીમીં શરણમહં પ્રપદ્યે અલક્ષ્મીમે નશ્યતાં ત્વાં ધૃષ્ણે ॥૫॥

પ્રયોગ ૧ આ મંત્ર સંકટ ન્યાસ ધ્યાન કરી એક લાખ પાનીષ હજાર જપવાનો છે. ગાયના ગોદરામાં બેસી હંમેશાં ૧૦૦૦ એક હજાર જપ કરવો. જો

જલદી સિદ્ધિ: મેળવવી હોય તો સવાર બપોર સાંજ ત્રણ વખત એક એક હજાર જપ કરવો. અથવા ગ્રાહણદ્વારા કરાવવો. એક લાખ પીસતાલીસ હજાર: પૂરા થાય એટલે દશાંશ હોમ વગેરે કરવા. સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીઓનું પૂજન કરવું. દેવીની ભૂતિને કમળ પુષ્પથી પૂજન કરવું. ગાયુંને ખટ નાખવું, આ પ્રયોગમાં ધ્યાનમાં નીચેનો મંત્ર બોલવો.

અક્ષીળભાસાં ચંદ્રાશ્વ્યાં જ્વલંતીં યશસા શ્રિયં ॥

દેવૈર્જુષ્ટામુદારાં, ચ પદ્મિનીર્મીં મજામ્બહં ॥

સ્વાં વૃણે સ્વત્પ્રસાદેન મમાલક્ષ્મીર્વિનશ્યતુ ॥

૧) આ પ્રયોગથી દરિદ્રી માણસ ધનવાન થાય છે. અને ગયેલું ધન સંપત્તિ રાખ્યે જમીન વગેરે પાછાં મળે છે.

પ્રયોગ ૨—આ ચંદ્રાં મમાસાં મંત્રથી ચંડીપાઠના પ્રત્યેક મંત્રને સંપુટિત કરી ૧૨૫ સવાસો પાઠ કરાય છે. દશાંશ હોમ વગેરે કરવા. દરિદ્રી નિર્ધન માણસ ધનવાન બને છે. ૧૦૦૦ એક હજાર પાઠ અને દશાંશ હોમ વગેરે કરવાથી મનવાંછિત કાર્ય સફળ થાય છે. રાજ પ્રજા આધીન થાય છે પૃથ્વીમાંથી કે અકરમાત ધનનો લાભ મળે છે.

ૐ સ્વસ્તિ ૐ વાઘાદિની ॥ આદિત્ય ચર્ણે તપસોઽધિજાતો વનસ્પતિ-
સ્તવ વૃક્ષોઽષ્ટ યિલ્વઃ ॥ તસ્ય ફલાનિ તપસાં નુદન્તુ મા પાન્તરા
વાશ્વ પાશ્વા અલક્ષ્મીઃ ॥૬॥

પ્રયોગ ૧—દેવીની સોનાની ભૂતિ કરવી તેને ચંદન પુષ્પ બિલીપત્ર હળદર કંકુથી પૂજન કરી હોમેશાં ૧ થી ૩ હજાર સુધી આ મંત્રનો જપ કરવો કુલ ૧૧,૦૦,૦૦૦ અગ્યાર લાખનો પ્રયોગ છે. જપ પૂરે થયે બીલીપત્ર ધી ખીરનો દશાંશ હોમ તપણુ વગેરે કરવાં. પોતે ન કરી શકે તો ગ્રાહણ પાસે કરાવવો. જે છોં સૌ: જે શ્રીં આ બીજથી કર-ન્યાસ હૃદયાદિ ન્યાસ કરવા તથા

હૃદયાદિત્ય સંકાશાં યિલ્વફાનનમધ્યગાં ॥

તત્તુમધ્યાં શ્રિયં ઘ્વાયેદલક્ષ્મીપરિહારિણીં ॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું. આ પ્રયોગ કરનારે કૃણ અને દુધનું દ્રાણ કરવું ઠાંઠપણુ અગ્નિ પર પકાવેલું ખાવું નહી. પાકેલાં બીલાં પણ દ્રાણમાં ખાઈ શકાય જની શકે તો આ પ્રયોગ બીલીના ઝાઠ નીચે બેસી કરાય તો ઉત્તમ છે.

આ પ્રયોગથી વચન સિદ્ધ થાય છે. અને લક્ષ્મી સ્થિર થઈ પોતાના ઘરમાં રહે છે. નિર્ધનતા, દરિદ્રતા, કલેશ, કુદ્રસ્ત્વોનો ઉપદ્રવ, ભૂત, પ્રેત, પિશાચ વગેરેની નડતર દૂર થાય છે અને માણસ ધનવાન બને છે.

પ્રયોગ ૨:— આ મંત્રનો ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ કરવાનો છે. જે એકલો મંત્ર જપવો હોય તો ૩૬,૦૦૦ છત્રીસ હજાર જપ કરવો. દશાંશ હોમ તર્પણ ભાજન વગેરે કરવું. આથી પોતાના ઉદ્યોગ ધંધામાં વેપારમાં અને બીજા ધન મેળવવાના વ્યવસાયમાં ધનનો લાભ મળે છે.

પ્રયોગ ૩:— જ્ઞાનિનામપિ ચેતાંસિ દેવી મગચતી હિ સા ॥

વલ્લાદાકૃપ્ય મોહાય મહામાયા પ્રયચ્છતિ ॥

આ મંત્રનો સંપુટ કરી અર્થાત વચમાં આદિત્યવર્ણે અને ઉપર નીચે જ્ઞાનિનાં એ રીતે સંપુટ કરી ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ કરી દશાંશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગથી જે માણસની ઈચ્છા હોય તેનું આકર્ષણ થાય છે. અને તે માણસ પોતાને આધીન રહે છે રાજા અને રાજકર્તાઓને વશ કરવા માટે ૪૮,૦૦૦ અડતાલીસ હજાર જપ કરવો. અને દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં.

ૐ વાગ્વાદિની ૐ ઍ ॥ ઉપૈતુ માં દેવસત્ત્વઃ કીર્તિશ્ચ મણિના સહ ॥

પ્રાકૃર્મૂત સુરાષ્ટ્રેસ્મિન્ કીર્તિમૃદ્ધિ દદાતુ મે ॥૭૥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો ૩૨,૨૦,૦૦૦ પત્રીસ લાખ વીસ હજારનો પ્રયોગ છે. કરન્યાસ હૃદયાદિ ન્યાસ આં હ્રીં ક્રૌં ઍં શ્રીં આં હ્રૂં ક્રૌં ઍં આ નવ બીજથી કરવા ૐ અસ્યશ્રી ઉપૈતુ માં મંત્રસ્ય કુવેર ક્રપિઃ । મણિમાલિનીલક્ષ્મી દેવતા । અનુષ્ટુપ્છંદઃ । શ્રીં શ્લું છ્રીં ઘીજાનિ । મમાખીષ્ટકામના સિદ્ધયથે જપે વિનિયોગઃ । આ પ્રમાણે સંકલ્પ કરી નીચેના મંત્રથી ધ્યાન કરવું.

રાજરાજેશ્વરો લક્ષ્મીં વરદાં મણિમાલિનીં ॥

દેવીં દેવમિયાં કીર્તિં વન્દે કામ્યાર્થસિદ્ધયે ॥

દેવીની સોતાની ચૂર્તિ કરી ધ્રો, બીલીપત્ર, હળદર, ચોખા, મોતી, કંકુ ઠવડો, ડોહર ચંદન, પુષ્પ વગેરેથી પૂજન કરવું. હલિતામ્બા સહસ્રનામ સ્તોત્રના પ્રત્યેક નામ સાથે શ્રીં બીજ લગાડી શ્રી યંત્રનું પૂજન કરવું સંધ્યા વગેરે નિત્ય કર્મ કરીને આ પ્રયોગનો પ્રારંભ કરવો. ધીનો દીવો યુગળનો ધૂપ, દ્રાખ, ખજૂર, ઠળાં, શેરડી, મધ, ઘી, દાહમ, ઠેરી, નાળીયેર વગેરે જે મળે તેનું નૈવેદ્ય ધરવું. સવારે અને બપોરે ૧૦૦૦ એક હજાર અને રાતે

૨૦૦૦ બે હજાર જપ હમેશાં કરવા. અઢી વરસમાં એક માણસ બત્રીસ લાખ વીરા હજારનો જપ પૂરો કરી શકે છે. જપ માટે પરવાણાની માળા લેવી. જપ પુરા થયે અધેડો ધી ખીરનો દર્શાશ હોમ કરવો તથા તેના દર્શાશ તર્પણ વગેરે કરવું. ૮,૦૦,૦૦૦ આઠ લાખ હોમ માટે જરૂર જણાય એટલા ગ્રાહણોને બેસારી હોમ પુરો કરવો. આ બાબતમાં વિદ્વાન તાંત્રિકની સલાહ લઈ કાર્ય સંપૂર્ણ કરવું. હોમનું કામ ચાલે ત્યાં સુધી હમેશાં સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીઓનું, ગાયોનું, પૂજન કરી તેનો વસતી સત્કાર કરી મિથાન્ન બોજન કરાવવું. આ પ્રયોગથી કુબેર વગેરે દેવ પ્રત્યક્ષ અથવા સ્વપ્નમાં દર્શન દિયે છે અને ચિંતામણિ તથા નવ નિધિ નામના કુબેરના ગણ પ્રયોગ કરતાં આધીન રહી ધન સુવર્ણ રત્ન રસાયન ઔષધી દિવ્યાજન આપે છે.

જો એક જ માણસ આ પ્રયોગ કરતો હોય તો રાતના ૨૦૦૦ બે હજાર ટે તેથી વધુ જપ કરી શકે છે અથવા ગ્રાહણો દ્વારા પ્રયોગ કરાવવાથી પ્રયોગ જલદી પૂરો થાય છે.

ॐ ૐ ૐ સૌઃ ॥ હ્રુત્પિપાસામલાં જ્યેષ્ઠામલક્ષ્મીં નાશાયામ્યહમ્ ॥
અમૃતિમસમૃદ્ધિં ચ સર્વાન્નિર્ણદ મે ગૃહાત્ ॥ ૮ ॥

પ્રયોગઃ ૧—આ મંત્રનો ૩૨,૦૦ બત્રીસ હજારનો પ્રયોગ છે, હમેશાં રાતે ૩૦૦૦ ત્રણ હજાર જપ વીરાસનથી બેસી કરવો. અગ્નિહોત્રના કુંડની સામે બેસી જપ કરવાથી સાદું ફળ મળે છે. રૂદ્રાક્ષની માળાથી જપ કરવે તથ ગોળ ધીથી દર્શાશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. એ રીતે એક પ્રયોગ પૂરો થાય એટલે બીજો પ્રયોગ શરૂ કરવાં આ પ્રયોગમાં નીચેના મંત્રથી ધ્યાન કરવું.

અજ્ઞાનપાતકતમસ્તતિતીવ્રરશ્મિં દૌર્ભાગ્યભૂધરવિદારણવજ્રમીઢે, ॥

રોગાર્તિષોરફણિમર્દનપક્ષિરાજં લક્ષ્મીપદદ્વપમનર્યહરં સુહાર્થી ॥૧॥

સ્વદ્ગમં સવાત ચક્રં ચ કમલં ચરમેષ ચ ॥

કરૈશ્ચતુર્ભિર્મિત્રાણાં ધ્યાયે ચન્દ્રાનર્ના શ્રિયમ્ ॥૨॥

એક પ્રયોગ દશ ૧૦ દિવસમાં પુરો થાશે પછી બીજો પ્રયોગ શરૂ કરવો. પ્રયોગનો અમત્કાર પહેલા પ્રયોગથી જ દેખાશે અને જમ જમ બીજો ત્રીજો પ્રયોગ આગળ ચાલશે તેમ કાર્ય સિદ્ધિ પ્રત્યક્ષ દેખાવા માંડશે ચાર પ્રયોગ પૂર્ણ થવાથી અખિલાયા પૂરી થાશે. કામની મહત્તા પ્રમાણે પ્રયોગ આગળ ચલાવવો. આ પ્રયોગથી શત્રુનો તથા વિના કારણ પોતાને નુકશાન કરનારાનો નાશ થાશે અને દરિદ્રતા નિર્ધનતા રોગ લાય જનપદોદ્ધવસકારી

દેવી તત્ત્વોની પીડા વગેરે નષ્ટ થઈ પ્રયોગ કરનારો પોતાના કુટુંબ પરિવાર સાથે દીર્ઘાયુષી ઐશ્વર્યવાન થાય છે. અહીં પીડા કૂર અહોનાં અશુભ ફળ અને ક્ષુદ્ર સત્ત્વોની પીડા વગેરે મટે છે અને શાન્ત્યોદય થાય છે.

પ્રયોગ ૨:—શ્રી મુક્તના ૮ મા મંત્રને

રાગાનશેપાનપહંસિ તુષ્ટા રુષ્ટા તુ કામાન્સકલાનમીષ્ટાન્ ॥

ત્વામાશ્રિતાનાં ન વિપક્ષરાણાં ત્વામાશ્રિતા ઘ્યાશ્રયતાં ભજન્તે ॥ ૧ ॥

આ મંત્રનો સંપ્રુટ કરી રાત્રે ૧૦૦૦ એક હજાર જપ કરવો. ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ પુરા થાય એટલે દશાંશ કાળા તલ ટોપરાં રાઈનો હોમ કરવો અને તેનો દશાંશ તર્પણ વગેરે કરવાં. પોતાને વિના કારણ નુકસાન કરનારા શત્રુના વિનાશ માટે, રાગની શાંતિ માટે અને બીજી વિપત્તિ પીડાના નિવારણ માટે અરીઠાના બી ની માળાથી કાળી હનના આસન પર વીરાસનથી બેસી ક્રોધ મુદ્રાથી જપ કરવો.

ૐ સૌઃ ૐ હંસઃ ॥ ગન્ધદારાં દુરાચર્ણાં નિત્યપુષ્ટાં કરીપિર્ણાં ॥

ઈશ્વરીં સર્વભૂતાનાં તાનિહોપહયે શ્રિયં ॥૧॥

પ્રયોગ ૧ — આ મંત્રનો પ્રયોગ ૧,૬૦,૦૦૦ એક લાખ, સાઠ હજારનો છે. કમળ કાકડીની માળાથી કમળના પાન કે કુલના આસન પર અથવા રેશમી વસ્ત્ર પર બેસી જપ કરવો. સ્થંડિલ પર કેસર કરતુરી ચંદન કપૂર વગેરે સુગંધી દ્રવ્ય રાખી શ્રી લક્ષ્મી દેવીની મૂર્તિની પૂજા કરી જપ કરવો. હુબેશાં સવારે અને સંજે નક્કી કરેલી સંખ્યામાં જપ કરવો. જપ પૂરો થાય એટલે કમળ કુલ ધી તલનો દશાંશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવું. આ પ્રયોગથી ધનધાન્ય સમૃદ્ધિ સોનું ચાંદી રત્નો વગેરે ચોટા પ્રમાણમાં મળે છે અને ઋદ્ધિસિદ્ધિ ચોટાઈ રાજકર્તાઓ તરફથી સન્માન વગેરે લાભ મળે છે.

ૐ હંસઃ ૐ જ્ઞાં ॥ મનસઃ કામવાકૃતિં વાચઃ સત્યમશીમહિ ॥

પશૂનાં રૂપમજસ્ય મયિ ધીઃ શ્રયતાં યશઃ ॥૧૦॥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો જપ ૮,૦૦,૦૦૦ આઠ લાખનો છે જે લં વં શ્રીં આ બીજા મંત્ર સાથે લગાડી કરવામાં હૃદયાદિ ન્યાસ કરવા

તાં ધ્યાયેત્સત્યસંકલ્પાં લક્ષ્મીં ક્ષીરોદનમિષામ્ ॥

સ્વાતાં સર્વેષુ ભૂતેષુ તત્તજ્ઞાનવલ્લભદામ્ ॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું. બીલીકું બીલીના સમિધ આખરાના સમિધ થી તલ સાકર વગેરેથી દશાંશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં, પ્રયોગ મોટી સંખ્યાનો હોવાથી સુપાત્ર બ્રાહ્મણદ્વારા કરાવવો ઉત્તમ છે, આ પ્રયોગથી મનવાંછિત વસ્તુ મળે છે અને ધનધાન્ય સમૃદ્ધિ વૈભવ વિલાસ વધે છે.

ॐ આં ॐ હ્રીં ॥ કર્દમેન પ્રજા મૃતા મયિ સંભવ કર્દમ ॥

અિયં વાસય મે કુલે માતરં પદ્મમાલિનીમ્ ॥૧૧॥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો ૩૨,૦૦,૦૦૦ બત્રીસ લાખનો પ્રયોગ છે. મંત્ર સાથે વં શ્રીં બીજ બેડીને ન્યાસ કરવા અને

સહસ્તા ગૌરિવ પ્રોતા કર્દમેન યયેન્દિરા ॥

કલ્યાણી મદ્ગૃહે નિત્યં નિવસેત્પદ્મમાલિની ॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું જીવતા વાછડાવાળી ગાયનું અને પુત્રવાળી સોલાગ્યવતી સ્ત્રીનું પૂજન કરી આ પ્રયોગ ગાયના ગોદરામાં બેસી કમળ કાકડીની માળા ૧૧ કરવી, હથેશાં નાનાં બાળકોને દુધ પીવરાવવું, ૯૫ પુરો થયે દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં આ પ્રયોગ મોટા હોવાથી બ્રાહ્મણો દ્વારા કરાવવો ઠીક છે. વંધ્યા સ્ત્રીને લાગ્યશાળી પુત્ર થાય છે તેની વંશવૃદ્ધિ થાય છે અને તેન વંશમાં કોઈ નિર્ધન રોગી આંધળો કંબૂસ પાપી નથી થાતો. હોમ શિવલિંગીનાં બી ખીર ધોળા તલ મ્રો ધીનો કરવો. દૂધથી તર્પણ અને માર્જન કરવું.

પ્રયોગ ૨:— આ મંત્રથી ચંડીપાઠના પ્રત્યેક મંત્રને સંપ્રુટિત કરી ૧૨૫ સવાસો પાઠ કરવા તે સંતાન થાય છે હોમ ઉપર પ્રમાણે.

ॐ હ્રીં ॐ ક્રૌં ॥ આપઃ સ્ત્રજન્તુ સ્નિગ્ધાનિ ચિક્રાત વસ મે ગૃહે ॥

વાચં દેર્ધી માતરં અિયં વાસય મે કુલે ॥૧૨॥

પ્રયોગ ૧ આ મંત્રના પ્રયોગના પ્રારંભમાં

અસ્ય શ્રી આપઃસ્ત્રજન્તુ મંત્રસ્ય ચંદ્રમા જ્ઞપિઃ । અમૃતેશ્વરી ચિક્રલીતમાતા શ્રીઃ દેવતા । અનુદ્રુપ્લંદઃ । વં વીજં । મમામીષ્ટકામના સિદ્ધર્થે જપે વિનિયોગઃ

આ પ્રમાણે ચંકલપ કરી સમુદ્રમાં સીધી મળનારી નદીને કાંઠે ઉગેલા બીલીના ઝાડ નીચે બેસી પાણીથી ભરેલા ઘડાની પૂજા કરી ૬૪,૦૦૦

ચોસઠ હજાર જપ કરવો. સુવાસણ સીએને બ્રાહ્મણોને, બ્રાહ્મણ બાળકોને પાણીનું દાન કરવું. અને લોકોને તથા ગ્રામોને પાણી પીવરાવવાની વ્યવસ્થા કરવી. પ્રયોગ પૂરો થયે શેરડી, તલ ગોળ, ટોપચં, વગેરેનો દશાંશ હોમ વગેરે કરવા. આ પ્રયોગ કરનારા ઉપર દેવી પ્રસન્ન થઈ હમેશાં અમૃત્યુ ધૃષ્ટિત ભોજન મોટા પ્રમાણમાં આપે છે તેને ઘેર સેમાનો મોટી સંખ્યામાં આવ્યાજ કરે છે. તેના વંશમાં ભોજનની ખામી આવતી નથી. દરેક પાંચ વરસ પછી એક પ્રયોગ કરવો ઉત્તમ છે. તેના નોકર ચાકર મિત્ર આશ્રિત વગેરેને ઉત્તમ ભોજન મળે છે.

ॐ કૌં ॐ ક્લીં ॥ ઓર્દ્રાં પુષ્કરિણીં પુષ્ટ પિંગલાં પદ્મમહિનીમ્ ॥
ચન્દ્રાં હિરણ્મયીં લક્ષ્મીં જાતવેદો મ આયહ ॥૧૩॥

પ્રયોગ ૧:—આ મંત્ર હમેશાં ૩૦૦૦ ત્રણ હજાર જપવો. શુકલ પક્ષની પાંચમથી પ્રારંભ કરી પૂનમ સુધી જપ કરી બંધ કરવો કરી બીજા મહિનાની શુદ્ધી પાંચમથી પૂનમ સુધી જપ કરવો બની શકે તો ચંદ્રમંડળની સામે નજર રાખી જપ કરવો. અથવા ચંદ્રનો પ્રકાશ પોતાના શરીરપર પડે તેવી રીતે બેસી જપ કરવો. રૂદ્રાક્ષની કે કમળ કાકડીની માળાથી હીરાગળ વસ્ત્રમાં કમળ પુષ્પો અંદર ગોઠવી તેનાપર બેસી જપ કરવો. આ પ્રયોગ ૧૬ મહિનાનો છે. જમ જમ પ્રયોગ આગળ ચાલશે તેમ તેનો પ્રભાવ નજરે જોવામાં આવશે. ૧૬ થી ૩૨ મહિનામાં પોતાના મનની બધી અસિદ્ધિઓ પૂરી થાશે આ પ્રયોગમાં નીચેના મંત્રથી ધ્યાન કરવું.

તાં સ્મરેદમિવેકાર્દ્રાં પુષ્ટિદો પુષ્ટરૂપિણીમ્ ॥
મૈત્ર્યાદિષ્ટિમિશ્વાર્દ્રાં ચિરાજત્કરુણાં શ્રિયમ્ ॥૧॥
દયાર્દ્રાં ચેત્રહસ્તાં ચ વ્રતદંડસ્વરૂપિણીમ્ ॥
પિંગલામાં પ્રસન્નાસ્યાં પદ્મમાલાધરાં તથા ॥૨॥
ચંદ્રાસ્યાં ચંદ્રરૂપાં ચ ચંદ્રાં ચંદ્રધરાં તથા ॥
હિરણ્મયીં મહાલક્ષ્મીમૃચમેતાં જપેન્નિશિ ॥૩॥

સરૂઆતમાં સંકલ્પ ન્યાસ કરી લલિતાંબાનું ચંદ્રમંડળમાં ધ્યાન કરી જપવો પ્રારંભ કરવો. ચંદ્રોદય થયા પછી જપનો પ્રારંભ કરવાનો છે. ૧૬ મહિને પ્રયોગ પૂરો થયા પછી દશાંશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં પછી બીજા સોળ મહિનાનો પ્રયોગ શરૂ કરવો.

પ્રયોગના સંકલ્પમાં જોટલા મહિનાનો પ્રયોગ કરવો હોય તેનો ઉચ્ચાર કરવો અને સોળ મહિનાનો પ્રયોગ પૂરો ન થાય ત્યાં સુધી વચમાં પ્રયોગ ખંડિત થવા દેવો નહીં. હોમ ખીર ખીલીફળ સમિધ કમળ કુલ ડોલર કુલ ઘોળા તલ ધી બધાનો કરવો અને દશાંશ તર્પણ વગેરે કરવા. આ પ્રયોગના પ્રભાવથી મંત્ર સિદ્ધ થાય છે પ્રયોગ કરતો વચનસિદ્ધિ મળે છે. તેને મોટું રાજ્ય પ્રતિષ્ઠા માન સન્માન વૈભવ વિલાસ મોટા પ્રમાણમાં મળે છે. લક્ષ્મી ધણી મળે છે રાજ્ય પ્રજામાં ઉંચું માન અને રચાન મળે છે.

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं ॥ आर्द्रां यः करिणीं चष्टि सुवर्णां हेममालिनीम् ॥

सूर्या हिरण्ययीं लक्ष्मीं जातवेदो म आचह ॥१॥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો પ્રયોગ ૩,૬૦,૦૦૦ ત્રણ લાખ સાઠ હજારનો છે. આ પ્રયોગ તળાવને કાઠે, અથવા કમળના સમૂહની વચમાં અથવા નજીકમાં બેસીને કમળના આસનપર બેસીને કમળ કાઠડીની અથવા સોનાની માળાથી હમેશાં ૩૬૦૦ ત્રણ હજાર જપ કરવો. ૧૨૦ દિવસમાં પ્રયોગ પૂરો થાશે ખીર કમળ કુલ ધી વગેરેનો દશાંશ હોમ કરવો. સો સુવાસિની સ્ત્રીઓને જમાડી લુગડાં પેરાવી ચણુગારી દસિણા આપવી, આ પ્રયોગમાં નીચેના મંત્રોથી ધ્યાન કરવું.

तां स्मरेदमिवेकाद्रिं पुष्टिदां पुष्टिरूपिणीम् ॥

हृदમાत्रां स्वप्नधीगम्यां सुवर्णां स्वर्णमालिनीम् ॥१॥

सूर्यामैश्वर्यरूपां च सावित्रीं सूर्यरूपिणीम् ॥

आत्मसंज्ञां च चिद्रૂपां ज्ञानदाष्टिस्वरूपिणीम् ॥२॥

चक्षुः प्रकाशदां चैव हिरण्यमचुरां तथा ॥

स्पर्शान्मનાऽऽविर्भूतां च जातवेदो म आचह ॥३॥

આ પ્રયોગથી મહોની પીડા મહુખાધા મટી લાગ્યેનો ઉદય થાય છે હાથી, ઘોડા, વાહન, ગામ, ગરાસ, જમીન, જાગીર રાજ્ય સમૃદ્ધિ વગેરે મળે છે માણસ મોટા ધનવાન અને છે તેનું અને તેના કુટુંબીઓના શરીર નીરાળી દીર્ઘાયુધી અને પ્રભાવશાળી થાય છે અને જે માણસને મળવાની ઈચ્છા હોય તેનું આકર્ષણ થઈ તે મળે છે.

ૐ ઓં ૐ હૂં ॥ તાં મ આવહ જાનવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીમ્ ॥
યસ્યાં હિરણ્યં પ્રભૂતં માવો દાસ્યોઽશ્વાન્ વિન્દેયં

પુરુષાનહં ॥૧૫॥

પ્રયોગ ૧ ૐ યસ્ય ઓં પંચદશમમંત્રસ્ય ઋચઃ કુવેરો ઋષિઃ । મૂતધાત્રી લક્ષ્મીદેવતા ।
મસ્તાર પંક્તિચ્છંદઃ । હ્રીં ઓં હ્રીં ઇતિ વીજાનિ । મમામીદ્ફલપ્રાપ્ત્યર્થે જપે વિનિયોગઃ ॥
આ મંત્ર ને હ્રીં ઓં હ્રીં આ બીજ લગાડી અંગન્યાસ કરનાસ
દેવાદિ ન્યાસ કરવા અને

ઘ્યાયે લક્ષ્મીં પ્રહસિતમુર્લીં રાજસિંહાસનસ્યાં
મુદ્રાશક્તિં સકલચિનુતાં સર્વસંસેવમાનામ્ ॥

અગ્નૌ પૂજ્યામલિલજનનીં હેમવર્ણીં હિરણ્યાં

ભાગ્યોપેતાં સુવનસુલ્લદાં માર્ગર્વીં શૂતચાત્રીમ્ ॥૧॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું. બર અથવા ધર્મના ઢગલા ઉપર દેશમી
આસન પાંચરી કમળ કાઠડીની આળાથી હથેશાં ૩૦૦૦, તથા હજાર ૪૫
કરવાનો છે. આ પ્રયોગ ૧,૨૫,૦૦૦ સવા લાખનો છે. ૪૫ પૂરા થયે
મો ખીર અથવા ધી વગેરેથી દર્શાસ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગથી
લક્ષ્મી પોતાને ઘેર સ્થિર રહે છે. બહારથી ચોટા પ્રમાણમાં લક્ષ્મી મળે છે.
રાજાઓ જીવી ધન ધાન્ય ઐશ્વર્ય સમૃદ્ધિ વધે છે. ગયેલું રાજ્ય જમીન
જગીર ફરીને મળે છે. કામનું મહત્વ બોધ પ્રયોગ બમણો કે ત્રણગણો કે
તેથી વધુ કરવો. પ્રયોગ સફળ થયા પછી ચોટા દિવસોમાં ફળ દેખાવા મડિ છે.

ૐ હૂં ૐ સ્વાહા ૐ હૂં ૐ રે ॥ યઃ શુચિઃ પ્રયતો મૂત્વા જુહુયાદાઙ્ગમન્વહં ॥

અથ પંચદશર્ષં ચ ઓંકામઃ સતતં જપેત્ ॥૧૬॥

પ્રયોગ ૧ શ્રી સૂક્તના ૧ થી ૧૬ મંત્રોનો-સંપૂર્ણ સ્તોત્રનો હથેશાં ૧૦ પાઠ
કરી રાત્ર ૧ પાઠ હોમવો એક વરસમાં સુખ સમૃદ્ધિ મળે છે. બધાં વિધો
ટળે છે. હુધોગ ધધો નોઠરી વેપારમાં સફળતા મળે છે. વેપાર, ધધા,
નોઠરીમાં આવનારાં આવરણ દર થઈ લક્ષ્મી મળે છે.

પ્રયોગ ૨ શ્રી સૂક્તના ૧૬ મંત્રોનો પાઠ ૧૦,૦૦૦ કરા હજાર કરવા. શુકલ
પક્ષની બીજથી પ્રારંભ કરી સવારે અને સાંજ નક્કી કરેલી સંખ્યામાં પાઠ
કરવા. દર હજાર પાઠ પૂરા થાય એટલે બીજીના સમિધ દૂધપાકનો દર્શાસ
હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગ બ્રાહ્મણ દ્વારા પણ કરાવાય છે. લક્ષ્મી
ધન ધાન્ય સમૃદ્ધિ પ્રભાવ યરા કીર્તિ વધે છે. સંસારનું બધી ભતનું સુખ મળે છે.

॥ अथ राजबैद्य विरचिता ॥

॥ श्री प्रसादिनी टीका ॥

नत्वा गणनाथमुमामहेधरौ श्रीसरस्वतीं देवीम् ॥

श्रीविष्णू श्रीसूक्तव्याख्यां चै श्रीप्रसादिनीं सरलाम् ॥१॥

गोडलक्षसतिर्व्यासः शास्त्रीर्मा जीवरामाख्यः ॥

श्री कालिदासतनयः कुर्वे सौराष्ट्रमंडले निवसन् ॥२॥

ॐ ऐं ॥ हिरण्यवर्णा हरिणीं सुवर्णरजतस्रजां ।

चंद्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदे म आवह । १॥

हे जातवेदः जातप्रसन्न, विश्वस्य प्रसास्वरूप हे अग्ने हे यज्ञनारायण भगवन् । हिरण्यवर्णां सुवर्ण इव वर्णः । कांतिर्यस्यास्तां सुवर्णसदृशस्वरूपवतीं सुवर्णसदृश-
कांतिम् । हरिणीं हरिद्राधूर्णकृतमूर्तिम् हरिणीरूपधरां । श्रीधृत्वा हरिणीरूपमण्ये
संबन्धारहेति वचनात् । सुवर्णरजतस्रजां-सुवर्णसदृशवर्णानां रौप्यसदृशवर्णानां
कमलपुष्पाणां मालाधारिणीं, सुवर्णरौप्यकृतालंकारधारिणीं, सुवर्णरौप्यकृतहाराद्या-
भूषितां । चंद्रां चंद्रावतारां चन्द्ररूपेण प्रकाशमानां चंद्रवद् भासमानां चंद्ररूपेण
विश्वमाहादयन्तीं जीवयन्तीं । हिरण्मयीं सुवर्णस्वरूपां सुवर्ण एव विप्रदं यस्यास्तां ।
पर्यरूपां लक्ष्मीं लाभप्रदां शुभलक्षणां श्रीं देवीं विश्वस्य मातरं भुवनेश्वरीं देवीं मे
मह्यं मह्यं मदुद्धारार्थम् वरप्रदानाय वा त्वं हे अग्निदेव आवह आहव्य आहार्य
मम गृहे निवासार्थम् मत्समीपं आनय । अग्नेदेवदेवावृत्त्वोदाह्वानं तदधीनमेव ।

हरिणीं तु हरेः परमीं वारिद्र्यपरिहारिणीम् ।

प्रपद्येहं हरिद्रामां हरिणाक्षीं हिरण्मयीम् ॥२॥

ॐ ऐं ॐ ह्रीं ॥ तां म आवह जातवेदे लक्ष्मीमनपगामिनीं ।

यस्यां हिरण्यं विन्देयं नामध्वं पुरुषानहं ॥२॥

हे जातवेदः हे वेदस्वरूपान्ते, अनपगामिनीं अपममनरहितां चांचन्यरहितां
अनपायिनीं स्थिरां तां वक्ष्यमाणस्वरूपां लक्ष्मीं श्रीदेवीं मे मम मदृष्टे निवास्य
आवह आहव्य आहार्य । यस्यां लक्ष्म्यां श्रीदेव्यां आवाहितायामाहुतायां ततश्च
मदृष्टे स्थिरीभूतायां सत्यां हिरण्यं सुवर्णं गां चेतुं कर्ष्यं पुरुषान् पुत्रकलत्रशस्ती-
दासभृत्यमुद्धत्सवंषिरूपान् अहं विन्देयं प्राप्नुयां ॥ २ ॥

॥ શ્રી સૂક્તનું ગુજરાતી ભાષાન્તર ॥

રાજવૈદ્ય કૃત શ્રી પ્રસાદિની સંસ્કૃત ટીકાને આધારે
તેમણે કરેલું ગુજરાતી ભાષાન્તર ।

જ્યાં જ્યાં સ્તુતિમાં પુરૂષવાચક શબ્દ છે ત્યાં પાઠ કરનાર સ્ત્રી હોય
॥ શ્રી અતિવાચક શબ્દ બેઠવો.

ૐ હિરણ્ય વર્ણાં હરિણીં સુવર્ણરજતભ્રજાં ॥
ચંદ્રાં હિરણ્મયીં લક્ષ્મીં જાતવેદો મ આવહ ॥ ૧ ॥

જગતના જ્ઞાનસ્વરૂપ એવા હે યજ્ઞ નારાયણ અગ્નિ ભગવાન, સૌના
જેવી કીર્તિ વર્ણ અને સ્વરૂપવાળાં, હરિણીનું રૂપ ધારણ કરનારાં, સૌના
રૂપાનાં રંગના કમળ પુષ્પોની માળા ધારણ કરનારાં, સૌના રૂપાનાં આશ્રયણ
અને હાર પહેરનારાં, ચંદ્રમાની પેઠે જગતને આનંદ આપનારાં, અર્થાત જ્ઞાન
અશ્વર્થ સુખ આરોગ્ય ધનધાન્ય અને વિજય આપનારાં એવાં જગતની
માતા સ્વરૂપ શ્રી દેવીને હે અગ્નિદેવ અને વરદાન આપવા માટે તમે મારી
પાસે લઈ આવો. ॥૧॥

ૐ ત્વાં મ આવહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીં ॥
યસ્માં હિરણ્યં વિન્દેયં ગામશ્વં પુરુષાનહં ॥ ૨ ॥

હે અતવેદા વેદસ્વરૂપ અગ્નિ ભગવાન, ઉપર કહેલા ગુણવાળાં લક્ષ્મી
દેવીને મારે વાસ્તે મારે ઘેર લઈ અંગણતાને છોડી સ્થિર રહેવા માટે બોલાવી
આપો. લક્ષ્મી દેવી મારે ઘેર આવી સ્થિર થઈ રહેશે તો હું સોનું, ગાય,
ઘોડા, સેત્રી સંબંધી, ગોઠર અને સમૃદ્ધિને મેળવી શકીશ. ॥૨॥

ॐ अश्वपूर्वां रथमध्यां हस्तिनादम्बोधिनीम् ॥

श्रियं देवीमुपहये श्रीर्मा देवी जुषताम् ॥३॥

अश्वः पूर्वे पुरोगाः यस्यास्ताम् । रथोः मध्ये यस्यास्ताम् । हस्तिनां गजानां नादेन गजजुगुप्सुनादेन युद्धितेन दशदिग्भ्यापिना ध्वनितां प्रबोधिनीं प्रकृष्टेन ज्ञापयित्रीं ज्ञापिकां । देवीं श्रीं हस्तिलक्षणशीलां चोत्तमशीलां, श्रियं श्रयणीयां सेनारूपां मातरं उपहये मत्समीप आगच्छ इति प्रार्थये । आगन्तु प्रार्थिता च सा श्रीरूपिणी देवी मा मां जुषतां सेवताम् मेऽमिलयितानि पूरयतु ॥३॥

ॐ कां सोस्मितां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं ॥

तृप्तां तर्पयन्तीं पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपहये श्रियम् ॥४॥

सोस्मितां, आ उ ऋ-ओ स्मितेन सहितां सोस्मितां । आ आर्त्तमतोऽमुष कमलं व्याप्य उ उद्गतं यत् स्मितं मन्दहास्यं तेन सहिताम् । ओ इत्याभ्येन भक्तैर्हृदि धारितां । हिरण्यप्राकारां सुवर्णस्य कुर्वणावृत्तमदिरां । मार्द्रां जलरूपां विश्वस्य जीवनाधारां चन्द्रगुणां औषधीरूपां क्षीरोदधेरुत्पन्नत्वात् रुद्रस्वरूपां वा । मार्द्राया रुद्र इत्यादौ तथा दर्शनात् । मार्द्रां दयादर्द्रहृदयां भक्तानामल्पसेवया स्वतः बहुफलदायिनीं कोमलस्वभावां स्नेहपूर्णहृदयां वा । ज्वलन्तीं ज्योति स्वरूपां विश्वप्रकाशयन्तीं प्रकाशमानां स्वभक्तानां शत्रूंस्तापयन्तीं दहन्तीं । तृप्तां पूर्णमनोरथां सदा संतुष्टां । तर्पयन्तीं धरप्रदानदारिद्र्यनाशनातुलितैश्वर्यप्रदानादिभिः स्वभक्तानां मनोरथपूर्तिकारिणीं, विविधभोगवैभवप्रदाने स्वभक्तान् पूर्णमनोरथान् कुर्वन्तीं तोषयन्तीम् । पद्मे स्थितां कमले कमलासने आसीनां । पद्मवर्णां सुवर्णकमलकांतितादृशीं विविधैश्वर्यगुणसम्पन्नां । कां वाणीस्वरूपां वाङ्मनसोरनोचरां बुद्धिरूपस्वरूपां ब्रह्मादिवैदूर्यनिर्वैचनीयस्वरूपां ब्रह्मरूपां श्रियं श्रीदेवीं मातरं उपहये मदगृहे निवसितुं आयाहनं करोमि ॥ ४ ॥

ॐ चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवजुष्टामुशारां ॥

तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्ये अलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां धृणे ॥५॥

चन्द्रां चन्द्रवत् अमृतवर्षिणीं जीवनदात्रीं आहावयन्तीं । प्रभासां प्रकृष्टां भासां तेजःप्रकाशः कान्तियस्यास्तां दिव्यप्रभां दिव्यप्रकाशं सूर्यं चन्द्रादीन्प्रकाशयन्तीं दिव्यज्ञानेन भक्तानां हृदयादृशानादिक्षोभान् परिहरन्तीं विश्व आलयतीं । लोके यशसा ज्वलन्तीं चतुर्दशसु लोकेषु ऐश्वर्यसमृद्धिभक्तधरप्रदानादिना प्रकाशमानां गीयमानकीर्तिम् । अत एव देवजुष्टां इन्द्रादिवेदगणैः सेवितां ब्रह्मादिवेदगणशिरश्छत्ररूपां । उशारां भक्तानां अल्पसेवया महाफलदायी दारिद्र्यादिदुःखहारिणीं वदाम्य प्रगल्भां तां एव विधेः उजैः अन्यैश्च विविधगुणैः सम्पन्नां । पद्मिनीमीं पद्मिनीं पद्मलतारूपां पद्मपाणिनीं पद्मसनाऽऽसीना ई ईकारवाच्यां ई स्वरूपां श्रियं श्रीदेवीं महं शरणं प्रपद्ये । शरणं प्रपद्योस्मि । मनो मे मम अलक्ष्मीः दारिद्र्यादिदुःखानि नश्यतां मां प्राप्नोतु इति इमं वरं हे मातः त्वां उदमीं श्रियं धृणे तव सकाशात् पाबे ॥५॥

ૐ અશ્વપૂર્વાં રથમધ્યાં હસ્તિનાદમયોષિનીમ્ ॥

શ્રિયં દેવીસુપદ્યે શ્રીમાં દેવી જુષતામ્ ॥ ૩ ॥

ભગવતી દેવી, સેના સાથે રમવા સારૂ બહાર નીકળે છે ત્યારે ઘોડા તેની આગળ ચાલે છે, રથ વચમાં રહે છે, હાથીઓના નાદથી દશે દિશાઓને ગમવી સુદ છે, એવાં સેના સ્વરૂપે રહેલાં દિવ્ય તેજવાળાં શ્રી દેવીને આરી પાંસે બોલાવું છું, એ શ્રી દેવી આરૂં સેવન કરે, અને આધીન થઈને રહે અને આપર પ્રીતિ રાખે. ॥ ૩ ॥

ૐ કાં સોસ્મિતાં હિરણ્યપ્રાકારામાદ્રાં જ્વલંતીં ॥

તૃતાં તર્પયન્તીં પદ્મે સ્થિતાં પદ્મવર્ણીં તામિહોપદ્યે શ્રિયમ્ ॥ ૪ ॥

આખા સુખ ક્રમગપર સુરોપિત મંદ હાસ્યવાળાં, સોનાનાં કિલ્લાથી ભરું મંદિર વીંટાયેલું છે એવાં, જળરૂપથી જગતના આધાર રૂપ, દર્શ્યથી કામજ હૃદયવાળાં, ભક્તોની થોડી સેવાથી ધણું ફળ આપનારાં, કામજ સ્વસાવવાળાં, રનેહથી ભરેલા હૃદયવાળાં, ચંદ્રનું સ્વરૂપ ધારણ કરી અમૃતથી આશીર્વાદોને ઉછેરી જગતને જીવન આપનારાં, તેજોમય સ્વરૂપવાળાં, ભક્તોના શત્રુઓને તપાવનારાં, ગુણેશત, સોનું વગેરેના આભૂષણો પહેરનારાં, જગતમાં પ્રકાશરૂપે રહેલાં, પૂર્ણ મનોરથવાળાં ભક્તોના મનોરથ પૂરા કરનારાં, સદા સંતોષી, વરદાન, ઐશ્વર્યવાન, સમૃદ્ધિદાન વગેરેથી ભક્તોના મનોરથ સફળ કરનારાં, ક્રમજના આસનપર બિરાજમાન, સોનાના રંગનાં ક્રમજ જેવી કાંતિ વાળાં, વિવિધ ઐશ્વર્ય ગુણવાળાં, જગતમાં વાણીરૂપે રહેલાં એવાં શ્રી દેવી માતાને મારે ઘેર રહેવા માટે હું બોલાવું છું. ॥ ૪ ॥

ૐ ચન્દ્રાં પ્રમાસાં યશસા જ્વલંતીં શ્રિયં લોકે દેવજુષ્ટાહુદારાં ॥

તાં પશિનીર્મીં શરણમહં પ્રપન્ને બલહર્મીર્મે નરૂપતાં દર્શાં વૃણે ॥ ૫ ॥

ચંદ્ર રૂપે રહેલાં, ચંદ્રની પેઠે અમૃત વરસાવનારાં, જીવન અને સુખ આપનારાં, દિવ્ય આનંદ આપનારાં, દિવ્ય કાંતિવાળાં, ઐશ્વર્ય, સમૃદ્ધિ અને વરદાન ભક્તને આપવાથી જની કીર્તિ યોદ પ્રજ્ઞાંડમાં ગવાઈ રહી છે એવાં, અલાઠિક ગુણથી ધેંદ્રાદિ દેવોએ પૂજાર્તા, બ્રહ્માદિ દેવોનાં શિરોમણિ રૂપ, ભક્તોની થોડી ભક્તિથી ધણું ફળ દેનારાં, દરિદ્રતા વગેરે દુઃખોને હરનારાં, ઉદાર, અનેક ગુણોથી યુક્ત, ક્રમજને ધારણ કરનારાં, પદ્મઆસનપર બેઠેલાં, ફેં કારથી જાળખાતાં ફેં ભરું સ્વરૂપ છે એવાં શ્રી દેવીને સારણુ હું બહેં છું તે શ્રી જગજ્જનની માતા હું તમારી પાંસે વરદાન માગું છું મારાં દુઃખ નાશ પામે. ॥ ૫ ॥

ॐ आदित्यवर्णे तपसोऽधिजातो वनस्पतिस्तत्र वृक्षोऽथ वित्त्वः ॥
तस्य फलानि तपसा नृदंतु मायान्तरा याश्च बाह्या अलक्ष्मीः ॥ ६ ॥

हे आदित्यवर्णे आदित्यस्य सूर्यस्य वर्णः प्रकाश इव वर्णे यस्यास्तस्या संबोधनं हे मातः, तव तपसः तपःप्रभावात् वनस्पतिः वित्त्वः वृक्षः अधिजातः उत्पन्नोऽभवत् प्रादुर्भूतोऽस्ति । कात्यायन्याः शमी जाता वित्त्वो लक्ष्म्याः करेऽभवद् इति वामन पुराणात् । अथाऽनंतरं वित्त्ववृक्षो तव तपसा जातः एतस्मात् कारणात् तस्य वित्त्ववृक्षस्य फलानि एकशलाटुकानि तपसा फलकृतस्तुतिपाठहोमादिप्रयोग-रूपतपसा जातेन तवानुग्रहेण मा मां प्रति अन्तरा अन्तरिन्द्रियसंघघ्निनी या माया मम होममोहमात्सर्यमनोऽदोषत्याज्ञानपापकृपणतादिभ्याः अलक्ष्मीः ऋद्धिरहितताविशेषाः । अथवा अन्तरा अन्तरिन्द्रियसंघघ्निनी माया अज्ञानं लोभमोहमात्सर्यदैन्यादिभ्या अलक्ष्मीः, अथवा मायान्तरा भगवत्या मायया प्राप्ता या अलक्ष्म्यस्ताः तथा दारिद्र्यं दुःखं परपोदनं, प्राप्तैश्वर्यप्रभावकातिप्रतिभादीनां हानि, राजोन्मुखता इत्याद्या या बाह्या अलक्ष्म्यस्ताः सर्वा वित्त्वफलानि नृदन्तु । अर्थात् त्वत्प्रभावोत्पन्नात्मस्य कषयित्वधूसस्त्वर्द्धूय एव तत्पूजनादिना तवैव प्रत्यक्षं पूजनं भवति । तथा च वित्त्ववृक्षकलानां सेवनेन होमादिना च मम दारिद्र्यविदुःखानि नश्यन्तु ॥ ६ ॥

ॐ उपैतु मां देवसद्यः कीर्तिश्च मणिना सह ॥
प्रादुर्भूतः सुराष्ट्रेऽस्मिन्कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ ७ ॥

हे माता देवसद्यः, देवः महादेवः सदा मित्रं यस्य सः कुपेरः च मणिना सह कीर्तिः यद्यः तेन सह मां उपैतु प्राप्नोतु । अथवा देवानां प्रतिवेत्तं रक्षयिता मित्रं महादेवः । च कीर्तिः कीर्त्यभिमानिनी कीर्तिनाम्ना प्रसिद्धा कीर्तिरूपेण जगति व्याप्ता तद्योमी दक्षकन्या मणिना मणिभद्रनामकेन कुपेरकोशाभ्यक्षेण सह मां उपैतु उपागच्छतु प्राप्नोतु । उग्रामहेश्वरायमनेन तन्मित्रकुपेरकोशाभ्यक्षेण सह मां उपैतु उपागच्छतु । यत्र उग्रामहेश्वरी तत्र कुपेर इति शास्त्रम् । अस्मिन् सुराष्ट्रे जनपदे रयताबल-गिरितार सोमनाथ प्रभासक्षेत्रार्थं प्रसिद्धे सदा उग्रामहेश्वरविग्रहसंरूपे कच्छानतमिषे, अथवा जगतः सर्वे राष्ट्रेषु सम्यक् धेष्टे भारतवर्षे कुपेरापघिष्ठिते घर्मरूपे च देहो स महादेवः देवसद्यः कुपेरः कीर्तिर्मणिमद्रथ सर्वे प्रादुर्भूताः सन्तः सर्वा निपसन्ति । स कुपेरः मद्राष्ट्रे आगत्य ऋद्धिर्कीर्तियशश्चैश्वर्य-घनधान्यादोप्सितसमृद्धिं मे महं ददातु प्रयच्छतु ॥ ७ ॥

ૐ આદિત્યવર્ણે તપસોધિજાતો વનસ્પતિસ્તંવ વૃક્ષોઽથ વિલ્વઃ ॥
તસ્ય કલાનિ તપસા તુદંતુ માંયાન્તરા યાશ્ચ ઘાણા બલક્ષ્મીઃ ॥૬॥

સૂર્ય સરખી કંતિવાળા હે બગવતી શ્રી દેવી, તમારા તપના પ્રભાવથી વનસ્પતિરૂપ બિલીનું વૃક્ષ ઉત્પન્ન થયું છે. બીલીનું ગ્રાહ તમારાથી ઉત્પન્ન થયું છે માટે તેનાં ફળ, જે કંઠથી સ્તુતિ, પાઠ, હોમ આદિ પ્રયોગ રૂપી તપથી ઉત્પન્ન થયેલી તમારી કૃપા વડે આરા સરીર અને મનમાં રહેલા લોભ, મોહ, ઈર્ષ્યા, મનની નમ્રજાઈ, અજ્ઞાન, પાપ, અલક્ષ્મી, નિર્ધનતા, બીજાથી પીડા પામવી, શત્રુઓથી હારવું, ઐશ્વર્ય, કંતિ, પ્રતિભાની હાનિ, રાજાઓથી લાભ ન મળવો, બહારની હેસનગતિઓ એ બધા દોષોનો નાશ બિલી ફળના પ્રભાવે થાઓ અર્થાત બિલીનું વૃક્ષ તમારું સ્વરૂપ હોવાથી તેના ફળના સેવન હોમ વગેરે પ્રકારે તેને ઉપયોગ કરવાથી ઉપર કહેલાં કુપ્પ કષ્ટ દૂર થાઓ અને ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સમૃદ્ધિ લક્ષ્મી મને મળે. ॥૬॥

ૐ ઉપૈતુ માં દેવસત્ત્વઃ કીર્તિશ્ચ મણિના સદ્ ॥

પ્રાદુર્ભૂતઃ સુતાપ્તેસ્મિન્કીર્તિમૃદ્ધિં દદાતુ મે ॥૭॥

હે શ્રી દેવી હે માતા, હું તમારી પ્રાર્થના કરું છું કે મહાદેવ છે મિત્ર જના એવા કુબેર, ચિંતામણિ અને કીર્તિ એ ગણુ મને પ્રાપ્ત થાઓ. ઉત્તમ સૌરાષ્ટ્ર કે ભારતખંડ દેશમાં હું ઉત્પન્ન થયો છું ત્યાં વસતા હમા મહેશ્વર અને કુબેર અને ધનધાન્ય વગેરે સમૃદ્ધિ આપે. સુખદાયક સૌરાષ્ટ્ર કચ્છ શ્રીકૃષ્ણની પવિત્ર ભૂમિ પ્રલાસ, સોમનાથ, ગિરનાર, દ્વારકા, ડોટેશ્વર, સુવનેશ્વરી આદિ પવિત્ર તીર્થ ક્ષેત્રવાળા, આ પ્રદેશમાં અથવા બગતના દેશોમાં સુંદર એવા આ ભારતવર્ષમાં સૃષ્ટિના આરંભથી પ્રગટ થઈ વસતા શંકર પાર્વતી કુબેર અને તેના ગણુ આરે ત્યાં વસે અને મને કીર્તિ, ઐશ્વર્ય, ધન, ધાન્ય, ઋદ્ધિ, સિદ્ધિ, સમૃદ્ધિ આપે.

દેવતાઓના મિત્ર અર્થાત જ્યારે જ્યારે મનુષ્ય અને દેવતાઓ ઉપર કુપ્પ પડે છે ત્યારે તે કુખોથી મુક્ત કરનારા મહાદેવ, પાર્વતી તથા કુબેરના મણિબદ્ર નામના કુબેરના કાશાધ્યક્ષ મારે ત્યાં નિવાસ કરી રહે. ને આ સુંદર દેશમાં વસતા એ બધા દેવ મને કીર્તિ યસ અને ઐશ્વર્ય આપે. ॥૭॥

॥ ६० ॥ ध्रुत्पिपासाभलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नांशयाम्यहम् ॥

अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्जुद मे गृहात् ॥ ८ ॥

मम निवासस्थाने घर्मेराज्ये सुराप्रे महादेवस्य कुबेरस्य च प्रादुर्भावेन महं ध्रुत्पिपासाभलां ध्रुघात्पाभ्यां मलिनं दुःखशयिनीं । ज्येष्ठां क्षीरोदाब्धिमयनसमये लक्ष्म्याः पूर्वेमुत्पन्नतया लक्ष्म्या अग्रजां एतादृशीं अलक्ष्मीं वारिद्र्यशोकदुःखात्-
वियोगाधिष्ठाप्युपाधिरूपां महतो सर्वप्रकारां दुःखप्रदां असंपत्तिं नाशयामि । हे कुबेर मे मम गृहात् सर्वां संपूर्णतया अभूतिमनमिवृद्धिमैश्वर्यराहित्यां असमृद्धिं सकलभोग्यवस्तुविरहिततां निर्जुद दूरीकुरु । अर्थात्-उमामहेश्वरकुबेरमणिभद्रादयो मद्देशनियासेन मह्यं सर्वप्रकारेण दुःखनिवारणपूर्वकं सर्वसुखानि प्रयच्छन्तु ॥ ८ ॥

॥ गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीं ॥

ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपहृये श्रियं ॥ ९ ॥

पृथ्वीरूपां ध्रियं वर्णयति । गन्धद्वारां गन्धो घ्राणप्राप्तो गुणः स एव द्वारं मार्गो यस्यास्तां गन्धगुणजननीं गन्धवतीं । दुराधर्षा दुःखदा कौनपि धर्षितुं पराभ-
वितुमशक्यां सहस्रशः पृथ्वीपतिभिः स्वाभिस्त मत्वा भुक्तामपि न कस्यचिदपि ज्ञातामिति भावः । नित्यपुष्टां नित्यं सर्वदा सर्वकालं उत्पादितपद्मरूपपञ्चाद्यपेयभो-
ग्यादिसकलवस्तुभिः परिपूर्णा । निभूतां समृद्धां सकलैहिकानुमिक्तवैभवविलासपर्यायैः परिपूर्णमत एव भक्ताः पूरयती अत एव भक्तान्पोषयितुं समर्थं पोषयतीं । करीषिणीं करीषं शुष्कमार्द्रं वा गोमयं तद्वतीं गोमयवतीं गोमयैरास्तृतसकलपुष्टां गवाध्यादिपशुघनैर्व्याप्तसकलमण्डलां व्याप्तदशदिग्भगां पशुघनैः समृद्धां । सर्वभू-
तानामोश्वरीं आधारभूतां जीवयतीं पृथिव्युत्पन्नसर्वप्राणिनां नियामिकां प्रभूरूपां निग्रहानुग्रहसमर्थमधिष्ठात्रीमाधारभूतामेतादृशीं तां पृथ्वीरूपधारिणीं ध्रियं लक्ष्मीं
इह मम गृहे निवासार्थं उपहृये आहृये ॥ ९ ॥

॥ मनसः काममाकृतिं वाचः सत्यमशीमहि ॥

पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः अर्पतां यशः ॥ १० ॥

मनसः कामं विविध मनोरथसाफल्यं । आकृतिं इच्छारूपिणीं संसात्स्य सर्वकार्यसिद्धिरूपं आश्रयं संकल्पं मनसो हार्ददानं भक्तानां मन संकल्पितार्थसिद्धिं
सकलजनानामन्त करणपरीक्षाज्ञानं । वाचः सत्यं वाण्या यथार्थतां वाक्सिद्धिः । पशूनां
रूपं गजाश्वगोमहिष्यादिपशूनां प्रतिपदं वर्शनप्राप्तिः अस्तित्वं विपुलतां । अन्यस्य
इतरस्य पौरजानपदसमूहस्य अस्मद्भिन्नस्य कस्याप्यस्मत्संकल्पितस्य जनस्य
रूपं घातसत्यं प्रीति सर्वस्वार्पणरूपस्नेहं प्राप्तस्नेहेन च पौरजानपदानां सक्ताशास्त्र-
विधयस्तुप्राप्तिं ययं अशीमहि लभेमहि । अन्यस्य अस्मच्छत्रोर्वरूपं ध्रियं ऐश्वर्यं
यशः धनं लभेमहि अर्थात् अस्मच्छत्रुर्लक्ष्मीहीनो ऐश्वर्यहीनो दुर्यशाश्च स्यात् ।
अस्मच्छत्रुगृहादिगतां वा श्रीः नः धन्यतां आश्रयताम् स्थिरीभवतु अथवा अन्नस्य
रूपं पद्मरसपानां सर्वे प्रकारकाणामर्थानां मय्यगृहे अस्तित्वं स्यात् ॥ १० ॥

૪ છુત્તિપાસામલાં જ્યેષ્ઠામલક્ષ્મીં નાશયામ્યહમ્ ॥ .

અમૃતિમસમૃદ્ધિં ચ સર્વાં નિર્ણુદ મે ગૃહાત્ ॥૮॥

શંકર પાર્વતી અને કુબેરની કૃપાથી, શુભ અને તરશથી કુખ દેનારી લક્ષ્મીની મોટી બેન અલક્ષ્મીનો દરિદ્રતા રોક, કુખ, સ્વજનવિયોગ, રોગ, મનની ચિંતા અને બીજી કુખ દેનારી પીડાઓનો કું નાશ કરે કું હે કુબેર ભગવાન, મારા ઘરમાંથી દરિદ્રતાને તથા સંસારમાં ઉપયોગી વિવિધ વસ્તુઓના અભાવને સંપૂર્ણ રીતે મટાડો. ॥ ૮ ॥

૪ ગન્ધદારાં દુરાચર્યાં નિત્યપુષ્ટાં કરીષિર્ણીં ॥

ઈશ્વરીં સર્વભૂતાનાં તામિદોપહયે શ્રિયમ્ ॥૨॥

સુગંધને ઉત્પન્ન કરનારાં, સુગંધીમય જનું મંદિર છે એવાં, ઠાઠથી પરાસવ નહિ પામનારાં, આ ભૂમંડળમાં ધર્મ ગયેલાં હજારે રાખ્યાએ પોતાને આધીન છે એમ સમજ્યા છતાં કાઠને આધીન નહિ રહેલાં, હમેશાં ઉત્પન્ન થતા છ રસોવાળા ખાવા પીવાની વૈભવ વિલાસની વસ્તુઓથી જનું નિવાસ સ્થાન ભરેલું છે એવાં, તમ, પુષ્ટ, વિવિધ અમૃત સરખા ખાવા પીવાના પદાર્થોથી ભક્તોનું પોષણ, રક્ષણ, પાલન કરનારાં, ગાયુના સુકાયેલા અને લીલા છાણુ ગોમયથી જનો પૃથ્વી ભાગ છવાઈ રહેલા છે એવાં અર્થાત્ ગાયોને ધારણુ કરનારાં પૃથ્વી સ્વરૂપ, પ્રાણી માત્ર ઉપર સત્તા ધરાવનારાં, પ્રાણિમાત્રને નિયમમાં અંકુશમાં રાખનારાં, બધી સ્થાવર જંગમ રૂપ સૃષ્ટિનું ઉત્પત્તિ પાલન અને સંહાર કરનારાં, બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ, ઈંદ્રાદિ દેવ તથા અનેક બ્રહ્માંડ જેની સત્તા આશાના પ્રભાવથી પ્રવર્તી રહેલ છે એવાં, ઉપકાર અને શિક્ષા કરવામાં સમર્થ, પૃથ્વીનું રૂપ ધારણુ કરનારાં લક્ષ્મી દેવીને કું મારે ઘેર બોલાવું, કું. ॥૬॥

૪ મનસા કામમાકૂર્તિં વાચઃ સત્યમશીમદિ ॥

પશૂનાં રૂપમગ્રસ્ય મયિ શ્રીઃ શ્રવતાં વદાઃ ॥૧૦॥ - ૧૦

મનની અભિવાધાઓને, વિવિધ મનોરથની સફળતાને, સંસારની બધી વસ્તુઓની અને મનવાંછિત કાર્યોની સિદ્ધિને, સંસારી જનોના અંત કરણના હાઈને, બીજાના અંત કરણને ઝાળખવાનાં જ્ઞાનને, વાણીની સત્યતાને, વચનની સિદ્ધિને, હાથી, ઘોડા, ગાય આદિ અગણિત પશુઓના સાંભને, અગ્નિ-વિપુલતાને, અમારા પરિચયમાં આવતાં અને પરિચયમાં નહિ આવતાં બધાં માણસોની પ્રીતિ, વાતસલ્ય, સ્વાર્પણ. સ્નેહ અને સ્નેહાધીનો તરફથી થતી વિવિધ વસ્તુઓની પ્રાપ્તિને એ બધાને કું જેળવી શકું. હે ભગવતી લક્ષ્મીદેવી કું તમારા ઉપાસક ભક્ત હૈં તો મારે ત્યાં સોવું, અગ્નિ, સમૃદ્ધિ, ઐશ્વર્ય અને કીર્તિ સિંચર થઈને રહો. ॥ ૧૦ ॥

ॐ आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् ॥

चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १३ ॥

आर्द्रा जलमयीं वर्षारूपिणीं प्रकृष्टजलवर्षणेन घान्यफलपुष्पाद्युत्पादनेन पद्म-
रसमयीं । या दिग्गजशुङ्गाधृतजलकुम्भः आर्द्रा जलाकां रसरूपां जलरूपां वा ।
पुष्करिणीं पुष्करशब्दः गजशुङ्गाग्रवाचकः अभिषेकोद्युक्तदिग्गजशुङ्गाग्रेः उपरि-
अभिषेकार्थं दिग्गजाः लघुक्ताः सन्तीत्यर्थः । पुष्कर-कमलपुष्पमालाधारिणीं कम-
सनां वा । पुष्टिं जगति पुष्टिरूपेण संस्थितां पोषकतत्त्वेन जगद्धारिणीं । पद्ममालिन-
पद्मपुष्पमालाधारिणीं । चन्द्रां चन्द्ररूपां अमृतवर्षिणीं सिद्धरसादिप्रदानेन भक्तशरी-
राण्यमराणि मरणभयरहितानि वा कुर्वन्तीम् । हिरण्मयीं भक्तानां दारिद्र्यहारिणीं
सुवर्णभूषणैः सुशोभितयिग्रहां सुवर्णरूपां पतादृशीं लक्ष्मीं हे जातवेदः अग्ने आवह
आकारय मदगृहे निवासय ॥१३॥

ॐ आर्द्रा यः करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ॥

सूर्या हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १४ ॥ -

आर्द्रा रस-जल गुणमयीं शीतलगुणां स्निग्धपदार्थमयीं घृतदुग्धादिस्निग्ध-
पदार्थैः पूरितभक्तगृहां विपुलगोघवैः पूरितभक्तमनोरथां । यः करिणीं यष्टिकां
वेप्रहस्तां दंडधारिणीं दुष्टानां दमनार्थं भक्तानां रक्षणाय घृतदंडां यष्टिदंडरूपां
धर्मदंडस्वरूपां धर्मदंडस्वरूपिणीं । सुवर्णा अनिर्वचनीयवर्णा शोभनरूपां रूपगुणेन
जगन्मोहयन्ता अनिर्वचनीयरूपां हेममालिनीं सुवर्णाभूषणेरलंकृतां । सूर्या सूर्यरूपां
सूर्यं प्रकाशयन्तीं सूर्ययत्प्रकाशमानां । हिरण्मयीं सुवर्णरूपेण जगद्वयवहारकर्त्रीम्
लक्ष्मीं हे जातवेदः मे मम गृहे आवह निवासय ॥१४॥

ॐ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥

यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम् ॥ १५ ॥

हे जातवेदः अग्ने तां उपर्युक्तस्वरूपां अनपगामिनीं मदगृहान्निर्गमनरहितां
लक्ष्मीं धियं मे मम गृहे आवह चिरनिवासिनीं कुरु । यस्यां लक्ष्म्यां मे गृहे निष-
समानायां सत्यां अहं प्रभूतं हिरण्यं अतुलितं सुवर्णं अगणिता गावः असंख्यात-
दासीदासजनान् परिचारकान् अश्वान् पुरुषान् पुत्रमित्रभृत्यादीन् विन्देयं लभेयं ॥१५॥

ॐ यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् ॥

श्रियः पञ्चदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥ १६ ॥

यः श्रीकामो मनुष्यः शुचिः पवित्रः प्रयतः सावधानो स्थिरचित्तो भूत्वा
संकल्पन्यासध्यानादिविधिपूर्वकं प्रत्यहं प्रतिदिनं श्रियः श्रीसूक्तस्य पञ्चदशर्चं
पञ्चदशमंत्रैः प्रतिवारं आज्यं तोषुनं जुहुयात् । तथा श्रीकामः लक्ष्मीं कामयमानो जन-
श्रियः पञ्चदशर्चं श्रीसूक्तस्य पञ्चदशमंत्रान् सततं जपेत् पाठं पारायणं कुर्यात् ।
अर्थात्-श्रीकामेन श्रीप्रसादेऽसुना येऽर्च्यघनघान्यपशुपत्नी तिरश्च विचारवादिस्तुका-
मिलाणि । मनुष्येण पुरुषेण स्त्रियाद्यान्य श्रीसूक्तस्य पाठो जप सविस्वकांटेन सावध-
फलवद्भवति सगाधृतेन होमो सततं प्रतिदिनं कार्यस्तेन सफलमनोरथो भवेत् ॥१६॥

॥ सम्पूर्णम् ॥

ૐ આર્દ્રાં પુષ્કરિણીં પુષ્ટિં ॥૧૩॥

દશે દિશાના દિગપાળોની શુંઢમાં ધારણ કરેલા અમૃતના જળથી ભરેલા સોનાના કળશોથી ભીંજાયેલાં, રસરૂપ, જળરૂપ, જ્યોત્ષ્ણ ઉપર દિગપાળોની શુંઢોના આગળના ભાગથી અભિષેક કરવા માટે, દિશાના હાથીઓ તૈયાર થાય છે એવાં, રસરૂપથી જગતનાં કુખ, રોગ, દરિદ્રતાનો નાશ કરનારાં, ભગવાન શંકરની કરુણ સ્વરૂપે રહેલાં, દયાળુ હૃદયવાળાં, ભક્તો ઉપર અનન્ય રેનેહ રાખવાવાળાં, કમળપુષ્પોની માળા ધારણ કરનારાં, કમળનાં આસન ઉપર બેઠેલાં, જગતને પ્રુષ્ઠ અને પ્રસન્ન કરનારાં, ૬ રસ ઉત્પન્ન કરી જગતનું પોષણ કરનારાં જગતને જીવંત રાખનારાં, ગૌર વાન વાળાં, ચંદ્રરૂપે અમૃત વર્ષાવી ઔષધિઓ દ્વારા જગતને રોગમુક્ત કરી સ્વીર્ણયુષ્ય આપનારાં, સોના નળી કાંતિ છે એવાં લક્ષ્મી માતાને હે અગ્નિદેવ મારે ત્યાં તેડી લાવો ॥ ૧૩ ॥

ૐ આર્દ્રાં યઃ કરિણીં યષ્ટિં ॥૧૪॥

શીતળ ગુણવાળા જળસ્વરૂપથી જગતને ધારણ કરનારાં, કુદ્યોત્તં દમન કરવા માટે હાથમાં ઈંડ રાખનારા ધર્મઈંડ સ્વરૂપ, સુંદર વાનવાળાં, સોનારૂપે જગતમાં દેખાતાં, સોનાનાં આભૂષણ પહેરનારાં, સૂર્ય રૂપે પ્રકાશતાં સૂર્યને પ્રકાશિત કરનારાં સોનું જડું શરીર છે એવાં લક્ષ્મી દેવીને હે અગ્નિદેવ મારે ત્યાં નિવાસ કરાવો. ॥૧૪॥

ૐ તાં આવહ જાતવેદો ॥૧૫॥

હે અગ્નિ ભગવાન, ઉપર કહેલા ગુણ અને સ્વરૂપવાળાં લક્ષ્મી દેવીને મારે ઘેર વસાવો. લક્ષ્મી દેવી પોતાને ચંચળ સ્વભાવ છોડી મારે ઘેર રહે તેમ કરો. લક્ષ્મી દેવી મારે ત્યાં રહેશે એટલે હું અઢળક ધન, સોનું, ગાયો, ઘોડા, પુત્રો, મિત્રો, નોકરો, વાહનો, વગેરેને હું મેળવી શકીશ. અને એ બધાને હું સુખી કરીશ. ॥૧૫॥

ૐ યઃ શુચિઃ પ્રયતો મૃત્વા ॥ ૧૬ ॥

લક્ષ્મી, ધન, સોનું, વગેરે મેળવવાની ઇચ્છાવાળા, જે મનુષ્યો, પવિત્ર થઈ એકાગ્ર મનથી સંકલ્પ ધ્યાન, ન્યાસ વગેરે વિધિથી શ્રી સૂક્તના ૧૫ મંત્રોથી ગાયના ધી વડે હોમ કરશે અને લક્ષ્મીની ઇચ્છાવાળા જે મનુષ્યો આ શ્રી સૂક્તના ૧૫ મંત્રોનો પાઠ હંમેશાં કરશે તેઓ વિધાને, અઢળક સોનાને ધનને, પાત, પત્ની, પુત્રો, પોત્રો, દાસિઓને મેળવી શકશે. ને તે મનુષ્યોના બધાં મનોરથ પરિપૂર્ણ થશે. ॥૧૬॥

॥ સંપૂર્ણ ॥

વગેરે સંતાનો એ બધાનાં લાભ અને સો વર્ષથી વધારે આયુષ્ય એ બધું હે મા તમે મને આપો. ॥૧૦॥

અશ્વદાયૈ ચ ગોદાયૈ ધનદાયૈ મહાધને ॥

ધનં મે જુષતાં દેવિ સર્વકામાર્થસિદ્ધયે ॥૧૧॥

પોતાના ભક્તોને ઘોડા, રથ, વિમાન, વગેરે રાજવૈભવનાં સુખ આપનારાં, ગાયો દ્વારા દુધ, દહીં, ગોરસ, વગેરે આખી પ્રજાનાં શરીરોને દીર્ઘાયુષી કરનારાં, ઐશ્વર્ય સમૃદ્ધિ આપી વિવિધ યજ્ઞ અને પરાપકાર કરવાની શક્તિથી ભક્તોના આલોક પરલોકનાં કલ્યાણ કરનારાં એવાં ભગવતી જગદંબાને હું વારંવાર પ્રણામ કરું છું. તથા લોકમાં મોટા ઐશ્વર્યવાળાં એવાં હે ભગવતી ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ, મેળવવાની સિદ્ધિ માટે મારા ઘરમાં ધન અને ઐશ્વર્ય હંમેશાં રચા કરે. ॥૧૧॥

પુત્રપૌત્રધનં જ્ઞાન્યં હસ્તયશ્વાદિગચેરથમ્ ॥

પ્રજાનાં ભવસિ માતા આયુષ્મન્તં કરોતુ મામ્ ॥૧૨॥

દિકરા, દિકરાના દિકરા, ધન, ધાન્ય, હાથી ઘોડા, ગાય, બળદ રથ, વાહન એ બધું મને આપો. હે ભગવતી, તમે પ્રજાની માતા છો તો મને દીર્ઘાયુષી કરો. મા પોતાનાં સંતાનોને દીર્ઘાયુષી કરે છે. ॥૧૨॥

ચન્દ્રામાં લક્ષ્મીમીશાનાં સૂર્યામાં શ્રિયમીશ્વરીમ્ ॥

ચન્દ્રસૂર્યાન્નિવર્ણામાં મહાલક્ષ્મીમુપાસ્મહે ॥૧૩॥

ચંદ્રસમાન કાલિવાળાં લક્ષ્મી અને પાર્વતી, સૂર્ય સમાન પ્રકાશ સ્વરૂપ, સમૃદ્ધિ સમૃદ્ધિ સ્વરૂપ ઈશ્વરી, જગતને નિયમમાં રાખવા માટે બધી શક્તિ ધારણ કરનારાં, ચંદ્ર સૂર્ય, ને અગ્નિ જલી કાન્તિવાળાં શ્રી મહાલક્ષ્મીની અમે ઉપાસના કરીએ છીએ. ॥૧૩॥

વર્ષન્તુ તે ચિન્નાવરી દિવો અમ્રસ્ય ચિદ્રુતઃ ॥

રોહન્તુ સર્વવીજાન્યય વ્રણહિવો જહિ ॥

અથ વ્રણહિવો જહિ ॥ અથ વ્રણહિવો જહિ ॥૧૪॥

જગતની બધી જાતની આધિ, વ્યાધિ ઉપાધિઓને શાંત કરનારાં, રાત્રિ જનું સ્વરૂપ છે એવાં હે ભગવતી, સ્વર્ગમાંથી અને સ્વર્ગમાં રહેનારાં દેવદેવની પ્રેરણાવડે વાદળોમાંથી અને વીજળીમાંથી વરસાદ વરસે, પ્રાણી માત્રને જીવતા રાખનારાં બીજ, ધાન્ય, અને ખાવાનાં પદાર્થો તમારી કૃપાથી

ઉત્પન્ન થાઓ અને જગતનાં કલ્યાણમાં અહર્નિશ પ્રવૃત્ત રહેલા વેદ જલુનારા
બ્રાહ્મણેને દુષ્ટ દેનારાઓનો પ્રહારોહીઓનો નાશ કરે. ॥ પ્રહારોહીઓનો
નાશ કરે ॥ પ્રહારોહીઓનો નાશ કરે ॥

યા સા પદ્માસનસ્થા વિપુલકલિતટી પદ્મપત્રાયતાક્ષી
ગંધીરાવર્તનામિઃ સ્તનભરનમિતા શુભ્રવલ્લોત્તરીયા ॥
લક્ષ્મીર્દિવ્યૈર્ગજેન્દ્રૈર્મણિગણસ્થિતૈઃ સ્નાપિતા હેમકુન્દ-
નિર્લપ્તં સા પદ્મહસ્તા મમ વસતુ ગૃહે સર્વમાંગલ્યયુક્તા ॥૧૫॥

જે ભગવતી જગદંબા, કમળના આસન ઉપર બિરાજનારાં, જનો કમર
નિથેનો લાગ વિશાળ અને સુંદર છે, કમ પુષ્પ જવી ધાટીલી વિશાળ
જની આંખો છે, હાડી અને ધુમરીવાળી જની નાભી છે સ્તનના બારથી જાઓ
જરા નમેલાં છે. સફેદ વસ્ત્રો જણે ધારણ કરેલાં છે મણિ અને રત્નજડિત
આભૂષણ જણે પહેરેલાં છે, અને હૃદયમાં જણે કમળ પુષ્પની માળા રાખેલી
છે એવાં શ્રી ભગવતી લક્ષ્મી માતા બધાં મંગલકારી પદાર્થો સાથે મારા
ઘરમાં હંમેશાં નિવાસ કરે. ॥ ૧૫ ॥

ચરાંકુશાપાશમમીતિસુદ્રાં કરૈર્વહન્તીં કમલાસનસ્થામ્ ॥

પાલાર્કકોટિપ્રતિમાં ત્રિનેત્રાં મજેઽહમાયાં જગદીશ્વરીં તામ્ ॥૧૬॥

વરદાન, અંકુશ, પાશ, અભયદાન એ રીતે ચાર સુદ્રાઓને હાથમાં
ધારણ કરનારાં, કમળાસનપર બેઠેલાં, હઠતા કરેડો સૂર્ય સરખી કાંતિવાળાં,
ત્રણ નેત્રવાળાં એવાં આઘચક્રિય જીવનેશ્વરી માતાને હું બહુ ધું. ॥૧૬॥

જ્ઞાનમાત્મનિ મ્મા સૂર્યે ચન્દ્રે જ્યોત્સ્ના ચ સ્ત્રે ધ્વનિઃ ॥

ઘર્ણો હિરણ્યે ષયસિ પૃથ્વૈ ત્વમસિ માતૃકે ॥૧૭॥

મન, શુદ્ધિ કે આત્મામાં જ્ઞાન, સૂર્યમાં પ્રકાશ, ચંદ્રમાં ચાંદની,
આકાશમાં શબ્દ, સૈનામાં રંગ, કુદમાં, ધી એ બધું કે મા તમે છે. ॥૧૭॥

હિરણ્યઘર્ણો મણિનૃપુરાર્ધિ પ્રસન્નવસ્ત્રાં શુભ્રવલ્લોત્તરામ્ ॥

વિશાલ નેત્રીં પ્રણમામિ ગૌરીં ઘાષોઘિદં ઘાંચસુદીરપન્તીમ્ ॥૧૮॥

સૈના સરખી કાંતિવાળાં, રત્નનાં ઝાંઝર જણે પહેરેલાં છે એવાં, પ્રસન્ન
મુખવાળાં, ચન્દ્ર અને કમળને ધારણ કરનારાં, વિશાળ નેત્ર વાળાં, વાણીનાં
સાક્ષીરૂપ, બધાં મનુષ્યોના અંતઃકરણના બાવને જલુનારાં પ્રાણિમાત્રમાં ઉચ્ચાર-
રૂપ વાણીનાં અધિષ્ઠાત્રી એવાં ગૌરી પાર્વતી જગદંબાને હું મહુમ કરું છું. ॥૧૮॥

હિરણ્યરેતસઃ શંભોઃ શક્તિઃ પ્રોક્તા હિરણ્યમયી ॥

ધનાર્થિભિરુપાસ્યૈષા જાતવેદસિ સર્વદા ॥ ૧૯ ॥

સુવર્ણ જનું વીર્ય છે એવા મહાદેવની સુવર્ણ રૂપ શક્તિ ભગવતિ છે. ધનની ઇચ્છા રાખનારાઓએ એ સુવર્ણમય શક્તિની અગ્નિની સામે અગ્નિદાસ હોમરૂપે ઉપાસના કરવી, જ્યો તેઓના બધા મનોરથ પૂરા થાય છે. ॥૧૯॥

લલિતા શારદા લક્ષ્મીરેકૈવ ભગવત્યુમા ॥

તત્તલ્લક્ષણસંયુક્તા પુરુષાર્થપ્રદા નૃણામ્ ॥ ૨૦ ॥

લલિતા, શારદા અને લક્ષ્મી, એ બધી દેવીઓ એક જ ભગવતી ઉમા શુવનેશ્વરી સ્વરૂપ છે. એ દેવીઓ જુદાં જુદાં લક્ષણોથી અને વિવિધ પ્રકારની ઉપાસનાથી મનુષ્યોની વિવિધ પ્રકારની અભિલાષાઓ પૂરી કરે છે. અને ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ એ ઇચ્છે તે આપે છે. ॥૨૦॥

હિરણ્યં ઘિણુગાલ્યાતસ્તસ્ય વર્ણસ્તુ વૈષ્ણવો ॥

પિશંગધવલાભિશ્ચ સ્તગ્નિમરમ્લાનપંકજઃ ॥ ૨૧ ॥

ચતુરંગવલોપેતાં ધનધાન્યસુલેશ્વરીમ્ ॥

અશ્વારુદામહં ઘન્દે રાજલક્ષ્મીં હિરણ્યમયીમ્ ॥ ૨૨ ॥

સોનું એ વિષ્ણુ સ્વરૂપ છે અને વિષ્ણુની કાંતિ એ વૈષ્ણવી શક્તિ છે. હંમેશાં ખિલેલાં કમળ પુષ્પોની પીળાશ પડતા રંગમિશ્રિત સફેદ રંગના હારથી શોભતાં એવાં તથા ચતુરંગિણી સેનાથી વોંટાયેલાં, ધનધાન્ય ને સુખ આપવામાં સમર્થ, ઘોડી ઉપર બેઠેલાં એવાં વૈષ્ણવી નામનાં રાજલક્ષ્મી દેવીને હું વારંવાર પ્રણામ કરું છું. ॥૨૧-૨૨॥

વરદામયશુકપુસ્તકકરકલિતાં કમલમઘપર્ણાં કલયે ॥

કમલાં સસ્મિતવદનાં કનકાવરણસ્થિતાં કાંચિત્ ॥ ૨૩ ॥

વરદ, અભય, ચક્ર, પુરસ્ક, આ ચારે વસ્તુ ચાર હાથમાં ભણે પારણ કરેલ છે એવાં, કમળની વચ્ચે બેઠેલાં, મલકતા મુખવાળાં, સોનાનાં મંદિરમાં નિવાસ કરતાં, ગ્રહા વગેરે દેવતાઓ પણ જેની શક્તિ બહુી શક્તા નથી એવા અલોઠિક પ્રભાવવાળાં ભગવતી કમળાદેવીનું હું ધ્યાન કરું છું. ॥૨૩॥

આકાશપદ્માકરચન્દ્રપિમ્પ પ્લવોહસન્તીં પરિપૂર્ણકાન્તિમ્ ॥

પદ્મસ્થિતાં પદ્મકરાં પ્રપદ્યે લક્ષ્મીમલક્ષ્મીવિનિવૃત્તપેઽહમ્ ॥ ૨૪ ॥

આધારમાં તથા કમળથી વરેલાં તળાવમાં, ચંદ્રના બિંબમાં, અને વહાણમાં વિહાર કરનારાં, સંપૂર્ણ કાંતિવાળાં, કમળના આસનવાળાં, કમળથી કીડા કરનારાં એવાં લક્ષ્મી માતાને હું શરણે જઈ છું કે જ્યાં મારાં દુઃખ શોક વિયોગ દરિદ્રતા વગેરેનું નિવારણ થાય ॥૨૪॥

ઉચ્ચદાદિત્યસંકાશાં વિલ્વકાનનમધ્યગામ્ ॥

તન્નુમધ્યાં ધ્રિયં ધ્યાયે અલક્ષ્મીપરિહારિણીમ્ ॥૨૫॥

ઉચ્ચ પામતા સૂર્યની કાંતિ જવી પ્રસાદવાળાં, બિલીના વનમાં વસનારાં, પાતળી કડ્યવાળાં, નિર્ધનતા વગેરે દુઃખો મટાડનારાં એવાં શ્રી લક્ષ્મી દેવીનું હું ધ્યાન કરું છું. ॥૨૫॥

કીર્તિર્મતિર્નુતિઃ પુષ્ટિઃ સમૃદ્ધિસ્તુષ્ટિરેવ ચ ॥

શ્રુતિઃ સ્મૃતિર્પલં મેધા શ્રદ્ધારોગ્યજવાદિકાઃ ॥૨૬॥

દેવતાઃ શક્તયઃ સર્વાસ્તત્તદ્દેવાંશગા નૃપ ॥

મહાલક્ષ્મીસુપાસન્તે તસ્યાઃ કિંચિદ્ એવ તાઃ ॥૨૭॥

કિર્તિ, મતિ, ઘતિ, પુષ્ટિ, સમૃદ્ધિ, તુષ્ટિ, શ્રુતિ, સ્મૃતિ બળ, મેધા, શ્રદ્ધા, આરોગ્ય, વિજય વગેરે દેવતાઈ શક્તિઓ બુદ્ધ બુદ્ધ દેવોના અંશથી ઉત્પન્ન થયેલ છે. એ બધી શક્તિઓ દાસી રૂપે રહી શ્રી મહાલક્ષ્મી શુવનેશ્વરીની હપાસના કરે છે ॥૨૬-૨૭॥

અજ્ઞાનપાતકતમસ્નતિતીવ્રરશ્મિં વૌર્ભાગ્યમૂધરવિદારણવચ્ચમીઢે રોગાર્તિધોરફણિમર્દનપક્ષિરાજં લક્ષ્મીપદ્મચમનર્ધરં સુલ્લાર્થી ॥૨૮॥

સંસારમાં રહી સુખની ઇચ્છાવાળાં મનુષ્યોને હાથે અજ્ઞાનતા થયેલાં પાપ રૂપી ગાઢ અંધકારને મટાડવામાં સૂર્ય સરખા, કમનશીત્રી મદમાગ્નિરૂપી પર્વતને ચીરી નાખનારાં વજ્ર સરખા, શરીરનાં અને મનના રોગ રૂપી સર્પનો નાશ કરવામાં ગરૂડ સરખાં, અનર્થ કષ્ટ સંતાપને હરવાવાળા લક્ષ્મી નામના બે અક્ષરના શબ્દને શરણે મનુષ્યોએ જવું. ॥ ૨૮ ॥

સ્વહૃદ્ગ સવાતચક્ર ચ કમલં ચરમેય ચ ॥

કરૈશ્ચતુર્ભિર્વિન્નાણાં ધ્યાયે ચંદાનનાં ધ્રિયમ્ ॥ ૨૯ ॥

તસવાર, પવનના ફળાણુ-ધ્રુવાથી ફેંકવાનું ચક્ર, કમળ અને વરદાન આરે હાથમાં ધારણ કરનારાં, ચંદ્ર સરખા શીતળ સુંદર મુખકર મુખવાળાં ભગવતી લક્ષ્મીનું હું ધ્યાન કરું છું. ॥ ૨૯ ॥

રાજરાજેશ્વરો લક્ષ્મીં વરદાં મણિમાલિનીમ્ ॥

દેવીં દેવપ્રિયાં કીર્તિં વન્દે કામ્યાર્થસિદ્ધિદામ્ ॥ ૩૦ ॥

રાજઓના રાજ એવા ચક્રવર્તી રાજઓપર સત્તા કરાવનારાં, લક્ષ્મી સ્વરૂપે પ્રગટ થઈ વરદાન દેનારાં, રત્નોનાં આભૂષણ પહેરનારાં, દેવી સ્વરૂપ, દેવતાઓને પ્રિય, ભક્તોને મનવાંछિત સિદ્ધિ આપનારાં, કીર્તિ નામથી જગતમાં પ્રસિદ્ધ થયેલાં એવાં ભગવતી જગદંબાને હું વારંવાર પ્રણામ કરું છું. ॥ ૩૦ ॥

ધ્યાયે લક્ષ્મીં પ્રહસિતમુખીં રાજસિંહાસનસ્થાં

મુદ્રાશક્તિં સકલવિનુતાં સર્વસંસેવ્યમાનામ્ ॥

અગ્રૌ પૂજ્યામ્બિકાજનનીં હેમવર્ણાં હિરણ્યાં

ભાગ્યોપેતાં મુષનમુલ્લસાં ભાર્ગવીં મૂતધાત્રીમ્ ॥ ૩૧ ॥

લક્ષ્મી સ્વરૂપે દરેક મનુષ્યની સાથે રહેનારાં, મધુર હસતાં મુખવાળાં, રાજઓના સિંહાસનોપર બેઠેલાં, રાજઓમાં અને વિદ્વાનોમાં પ્રતિભા તેજ પ્રતાપ પ્રભાવરૂપે રહેલાં, ધેતુમુદ્રા યોગિ મુદ્રા આદિ મુદ્રાઓમાં શક્તિ રૂપે રહેલાં, તથે લોક જની રતુતિ કરે છે એવાં, બ્રહ્માંડ જની સેવા કરે છે, અગ્નિ દ્વારા જની પૂજા થાય છે, સમગ્ર બ્રહ્માંડનાં જ માતા છે, સોના જવી જઓની કાંતિ છે, મુવર્ણ જતું રૂપ છે એવાં, ભક્તોનાં વાગ્યોદય કરવાની જની શક્તિ છે એવાં, જ તથે જીવનને મુખી કરે છે, જનાથી લૂચુ ઋષિનો જન્મ થયો છે, જ રસોથી જ જગતનું પોષણ રક્ષણ કરે છે અને જ હિરણ્ય સ્વરૂપ છે એવાં જગદંબાનું હું ધ્યાન કરું છું. ॥ ૩૧ ॥

સિદ્ધલક્ષ્મીર્મોક્ષલક્ષ્મીર્જયલક્ષ્મીઃ સરસ્વતી ॥

શ્રીલક્ષ્મીર્વરલક્ષ્મીઃ પ્રસન્ના મમ સર્વદા ॥ ૩૨ ॥

રસસિદ્ધ પુરુષોને રસસિદ્ધિ આપનારાં સિદ્ધ લક્ષ્મી, બ્રહ્મને સાક્ષાત્કાર કરાવનારાં બ્રહ્મલક્ષ્મી, ભગવાન શંકર સાથે એકતા કરાવનારાં મોક્ષલક્ષ્મી, શત્રુઓપર વિજય અપાવનારાં જય લક્ષ્મી, વચનસિદ્ધિ આપનારાં સરસ્વતી-ઐશ્વર્ય, સમૃદ્ધિ, કાંતિ, આયુષ્ય, આરોગ્ય આપનારાં શ્રીલક્ષ્મી, મનવાંछિત કાર્ય સફળ કરવામાં વરદાન દેનારાં વરલક્ષ્મી એ રીતે જુદે જુદે સ્વરૂપે રહેલાં ભગવતી જગદંબા મારા ઉપર હમેશાં પ્રસન્ન રહો. ॥ ૩૨ ॥

સર્વમંગલમાંગલ્યે શિવે સર્વાર્થસાધિકે ॥

શરણ્યે શ્યંબકે ગૌરિ નારાયણિ નમોઽસ્તુતે ॥ ૩૩ ॥

બધા મંગલ કાર્યોમાં માંગલ્ય સ્વરૂપવાળાં હે દેવી, જગતનું સદા કલ્યાણ કરનારાં, ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ ચારે પ્રરૂપાર્થને સફળ કરનારાં હે શિવે, શરણે આવેલાનું રક્ષણ કરનારાં, તણુ નેત્રવાળાં હે શુવનેશ્વરી, અર્ધનારી નટ્યશર સ્વરૂપે રહેલાં એવાં હે ગૌરી નારાયણી દેવી હું તમને વારંવાર પ્રણામ કરું છું. ॥૩૩॥

લક્ષ્મીં ક્ષીરસમુદ્રરાજતનયાં શ્રીરંગધામેશ્વરીં
દાસીભૂતસમસ્તદેવવનિતાં ત્રૈલોક્યદીપાંકુરમ્ ॥

શ્રીમન્મંદકટાક્ષલઘ્વચિમ્બવવ્રહ્મેન્દ્રગંગાધરાં

ત્વાં ત્રૈલોક્યકુટુબિનીં સરસિજાં વન્દે મુકુન્દપ્રિયામ્ ॥૩૪॥

ક્ષીર સમુદ્રમાં જે ઉત્પન્ન થયાં છે, જે શ્રી રંગ ધામનાં અધિષ્ઠાત્રી છે, બધા દેવતાઓની પત્નીઓ દાસીઓ થઈ જની સેવા કરે છે, તણે લોકને પ્રકાશિત કરનારાં પ્રકાશ રૂપ જે છે, જની કૃપા કટાક્ષ માત્રથી પ્રજ્ઞા, ઈંદ્ર, ચંદ્ર વગેરેએ મનવાંછિત વૈભવ મેળવ્યા છે, તણે લોકમાં સ્ત્રીઓ અને બાળકો રૂપે જન્મે પ્રત્યક્ષ નિવાસ કરી રહ્યાં છે, કમળમાંથી જન્મે ઉત્પન્ન થયાં છે, જન્મે વિષ્ણુ ભગવાનને ધણું વહાલાં છે એવા ભગવતી જગદંબાને હું વારંવાર નમું છું. ॥૩૪॥

દેવિ પ્રવ્રજાર્તિહરે પ્રસીદ પ્રસીદ માતર્જગતોઽસ્તિલસ્ય ॥

પ્રસીદ વિશ્વેશ્વરિ પાહિ વિશ્વે ત્વમીશ્વરી દેવી ચરાચરસ્ય ॥૩૫॥

શરણે આવેલાં મનુષ્યોનાં કુાપ્ય મટાડનારાં, અખિલ પ્રજાંડને ઉત્પન્ન કરનારાં, જગતપર આધિપત્ય ચલાવનારાં એવાં હે દેવી પ્રસન્ન થાઓ, પ્રસન્ન થાઓ, પ્રસન્ન થાઓ. હે ભગવતી તમે આ સ્થાવર જંગમ જગતનાં માલિક છે તો કદ જોગવી રહેલાં આ વિશ્વનું રક્ષણ કરો, રક્ષણ કરો. ॥ ૩૫ ॥

દુર્ગે સ્મૃતા હરસિ મીતિમેદોષજન્તોઃ

સ્વસ્યૈઃ સ્મૃતા મતિમતીવ શુભાં દદાસિ ॥

દારિદ્ય દુઃખ ત્ર્યહારિણિ કા ત્વદન્યા

સર્વોપકારકરણાય સદાર્પચિન્તા । ૩૬ ॥

હે દુર્ગા સ્વરૂપ દેવી, તમારાં નામનું સ્મરણ કરનારાં બધાં પ્રાણી માત્રનાં ક્ષય તમે મટાડો છો. મુખી મનુષ્યો તમને સંભારે છે તો તેઓને તમે ઉત્તમ મુદ્ધિ આપો છો. નિર્ધનતાને તથા નિર્ધનતાથી ઉત્પન્ન થયેલાં કુ.ખોને મટાડવાવાળું જગતમાં તમારા શિવાય બીજું કાણુ સમર્થ છે ? પ્રાણી માત્ર ઉપર ઉપકાર કરવા માટે તમારું મન હમેશાં રહ્યા રૂપી અમૃતથી ભીનું રહે છે. ॥૩૬॥

॥ સંપૂર્ણ ॥